මහ රහතුන් වැඩි මහ ඔස්සේ අතහැරීම - 8

ඉන්දුජිත් සුබසිංහ විසින් පළකරනලද දිවයින ඉරිදා සංගුහය ලිපි මාලාවක් ඇසුරෙනි

තෙරුවන් සරණයි

මෙය හුදෙක් ධර්ම දානයක් වශයෙන් හැකිතාක් බෙදා හරින්න.

"මේ මසෘ්ර, කටුක, භයාතක සංසාරයේ හිය දැක, මේ ආත්මභාවයේම සසර දුකින් එතෙර වීමට අධිෂ්ඨාත කරමින්, වීර්ය වඩමින්, නිවන් මග පුරත, දික්ෂ, ගිහි පැවිදි උතුමන්ට පමණක් මේ අහිංසක ව්යයාමය, උපකාරයක්ම වේවා, ශක්තියක්ම වේවා, මාර්ගයක්ම වේවා

තම තමන්ට වැටහෙන ප්රමාණයට තම තමන්ගේ ජීවිත වලට ගලපාගනිත්වා, අර්ථ හෝ ව්යාකරණ වැරදි ඇතොත් ඔබ නොකළ වරදකට ඔබ නොගැටේවා, අනුනටද අනුකම්පා කෙරේවා, වැරදි නැතොත් නිවැරදි දෙය නිවැරදි ලෙස දකීවා,

මෙහි සටහන් හැම අර්ථයක් තුළින්ම ඔබ සැමට යහපතක් වේවා!

තමා තමාටම පිහිට කොට ගනිත්වා... "

යෑයි උන්වහන්සේ ඒ පොත් පෙළ ඇරඹුමේ ලියා ඇත්තාහ.

පටුන

01 . නිමාවක් නැති ලොවක අදට වඩා හොඳ හෙටක් කොයි ද $ ext{?}$	4
02. පුඥාවේ ඇසින් අත්දුටු ලොව්තුරා ධර්මයේ ආශ්චර්යය	6
03. ඔබත් අනෙක් අයත් අතර නැතිනම් වෙනසක්, දුකෙන් පිරුණු සසර කතර සදා උරුමයක්	8
04. සංසාරයේ කීවරක් නම් ඔබ ඔතැනම මිහිදන්ව ඇත් ද?	g
05.ඔබේ අතීත හව ගමනේ කැඩපතක් ඔබ ඉදිරියේ ඇත	11
06.අධර්මයේ කාලය අති දීර්ඝයි	12
07.මේ ශාසනයේ අවසාන බැබලීමයි	14
08.මතු සංසාරේ ඔබේ මළකඳන් නුවනින් දැක්කොත් දස්කමකි	16
09.ඔබේ ඊළහ ආත්මයේ නිමැවුම්කරු ඔබමය	18
10.මැරෙන මොහොතේ මොකද වෙන්නේ	20
11. කළාහණ මිතුයකු නොමැතිනම් තනිව සිටීමත් වටියි	21
12.හොරකම සුළුවෙන් තැකුවට ලෙහෙසිද එය පලදෙන විට	23
13.ලෝකය අසාධාරණයක්මයි ඔබට සාධාරණය ඔබ තුළමයි	25
14.අහෝ! තිරිසත් අපාය	27
15.අතහැරීමක ආරම්භය සහ අල්ලාගැනීමක අවසානය (දඹරන් දෙවියා 1)	31
16. කුෝධයේ කළු පැහැය සහ ශීලයේ රන් පැහැය (දඹරන් දෙවියා 2)	34
17.කළණ මිතුරුබවේ අගය නිමක් නොවේ	37
18.මේ බිහිසුණු සිර දඬුවමින් නිදහස් නොවුන හොත්	39
19.ආරක්ෂාවීමේ අරුත	41
20.උතුරේ තුස්තවාදයට වඩා හයානක තුස්තවාදයක් ඔබ ඉදිරියේ ඇත	44
21.ඔය කඩුල්ල පැනගන්න ඇයි බැරි?	46
22.ලෝකය අයිති කාටද?	49
23.තාක්ෂණයට නොපෙනෙන පුඥාවේ විදාහව	51
24. දිවා ලෝකෙ සැපයි. එත්?	54
25.සැපයෙන් එහා ගිය නිදහස්වීමක හිමිකරුවෙකි ඔබ	59
26.ඵලය ගැන දුක්වීම පසෙක තබා හේතුව ගැන සොයන්න	61
27.පඩුර බෙල්ලේ බැඳගන්න ශීලයේ කොඩිය අතට ගන්න	63
28.මස් මාළුවල නොවෙයි කෙළෙස්වල පිළි ගඳෙන් මිදෙන්න	64

01. නිමාවක් නැති ලොවක අදට වඩා හොඳ හෙටක් කොයි ද?

ලෝකය නොනවතින ගමනක යනවා. ලෝකයාගේ මේ ගමන දැනුමෙන්, හැකියාවෙන්ගෙන්, නවතම සොයාගැනීම් වලින් පරිපූර්ණ එකක්. පසුකරන සෑම කඩ ඉමක්ම අලුත් දෙයක් ලෝකයට ඉදිරිපත් කරනවා. ලෝකයාට ඉදිරිපත් කරන තාඤණයේ පුගතිය තුළින් ජනතාවට පුයෝජනයක්, පහසුවක් තාවකාලිකව උදාකරනවා. නමුත් ඒ පහසුව තුළින් ඉතිරිවෙන විවේකය මනුෂායා යොමුකරගන්නේ තව තවත් අවිවේකී දිශාවන්ටමයි. තාඤණය මාරයා වශයෙන් හඳුනාගෙන තාඤණය නිසාම ඔබට ලැබෙන කාලයේ ඉතිරිය මාරයාට එරෙහිව තම ධර්ම මාර්ගය ශක්තිමත් කිරීමට යොමුකර ගැනීමට අපි දඤවිය යුතුයි.

එක පර්යේෂණාගාරයක මනුෂායාගේ ආයුකාලය වැඩිකරගැනීමට ඇත. හැකියාව ඖෂධවලින් සොයනවිට තවත් විදාහාගාරයක මස් පිණිස ඇති කරන සතුන් ඉක්මනින් තර කොට මැරීමට අවශා කුමවේදයන් සොයනවා. මේ කිසිවෙක් මනුෂායා මරණින් පසු ඌරෙක්, හරකෙක්, එඑවෙක්, බැටඑවෙක්, කුකුලෙක් වෙන්නේ ඇයිද? කියලා සොයන්නේ නැහැ. මීට වඩා රෝගයක්, මීට වඩා වෛරයක් ලෝකය තුළ තිබෙනවාද? අවිදාහාව නිසාම මනුෂාහ තමා විසින් සොයා ගන්නා කුමවේදයන් තුළින් තමාම අනාගත භවයන්හිදී අඩු ආයුෂයෙන් තිරිසන් සතුන් වෙලා මැරුම් කනවා.

වර්තමාන ලෝකයට දැනුමේ කීර්තිය නිසා පුඥාව මෝදුවෙන්නේ නැහැ. අලුත් සොයාගැනීම් ඉදිරිපත් කරන මහත්වරුන් ලෝකයාගේ සම්මානයට, ගෞවරයට පාතුවෙනවා. යම් මහත්මයෙක් යම් දෙයක් තම පර්යේෂණ තුළින් සොයාගෙන ඔහුට ඒ සදහා සම්මාන ගෞරව දක්වන විට තව මහත්මයෙක් එම සොයාගැනීම ඊටත් වඩා ගුණාත්මක තත්වයට උසස්කර ඔහුද සම්මානයට පාතුවෙනවා. සොයාගැනීම් වලින්ද නිමාවක් නොමැති, සොයාගන්නන්ගෙන්ද නිමාවක් නොමැති ලෝකයක් තුළ අපිත් අදට වඩා හොඳ හෙටක් බලාපොරොත්තුවෙන් මොකක් හෝ දෙයක් සොයනවා.

ලෝකයේ කලබලකාරී ස්වභාවය ගැන බැලීමේදී මේ සොයන කිසිවෙකුට තමා සොයන දෙය හමුවී නොමැති බවයි පෙනෙන්නේ. ඒකයි මේ පෙරල පෙරලා තවත් සොයන්නේ. ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ ලෝකය පෙරල පෙරලා සෙවීම වෙනුවට තමාගේ ජීවිතය තුළින්ම ලෝකය දකින හැටි ඉදිරිපත් කළා. ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ ලෝකයේ පහළ වීමට පෙරාතුව දඹදිව විමුක්තිය සොයන කණ්ඩායම් 62 ක් සිටියා. මේ අය එසේ මෙසේ අය නොවේ. විශාල ශුාවක පිරිස් සිව්පසයෙන් සශුික, රජසිටුවරු ඇසුරු කරපු කණ්ඩායම්. මේ හැම දෙයකින්ම ලෝකයට පුකාශ කළේ තම ශුාවකයින්ට පුකාශකලේ කරන්න බැරිදෙයක්මයි. සමහරු තම ශුාවකයින් හරකුන් බල්ලන් මෙන් හැසිරීමට උගන්නවා එය ඔවුන් විමුක්ති මාර්ගය ලෙස හැඳින්වූවා. තවත් සමහරු නිර්වස්තුව ජීවත් වෙමින් ජලයේ බැස ජීවත් වෙමින් අවවේ වේලෙමින් සිටිමින් තම විමුක්ති මාර්ගය ලැබෙනා බව විශ්වාස කළා.

තවත් සමහරු දිවාහලයක, බුහ්ම තලයක සිත පිහිටෙව්වා. එය විමුක්තිය හැටියට දැක්කා. මේ කිසිම කණ්ඩායමක් සැබෑ අවසානයක් දකින්න පුළුවන් දෙයක් නොවේ ලෝකයට ඉදිරිපත් කළේ. කරල ඉවරයක් කරන්න බැරි දෙයක්මයි. මේවා තුළින් විමුක්තියක් නොවේ දේශනා වුණේ. සිරගතවීමක්. නැවතීමක් නම් නොවේ, ලෝකයාගේ ගමන තවත් විකෘතියක් වීමයි සිද්ධවුණේ.

ආලෝකය නොදැක්ක මිනිස්සු අඳුර වර්ණනා කරන්නේ ගොඩක් ලස්සනට, හැඟීම්බරවයි. මෙවැනි මිනිස්සුන්ගෙන් පිරුණු ලෝකයකම බිහිවූ ලොව්තුරා බුදුරජාණන්වහන්සේ කරන්න බැරි දේවල්, කරලා ඉවරයක් කරන්න බැරි දේවල්, කරලා වැඩක් නැති දේවල් කරන්නය කියලා කිසිදාක දේශනා කළේ නැහැ. බුදුරජාණන්වහන්සේ පැහැදිළිව දේශනා කරනවා, ''මේ ලෝක ධාතුව බොහොම සංකීර්ණයි. ලෝකය සොයන්න යන්න, එය වෙනස් කරන්න යන්න එපා'' කියලා. එය නිශ්ඵල කිුයාවක්. ලෝකය කියන්නේ ස්වභාවයෙන්ම වෙනස්වෙන තැනක්. එහි අපට වෙනස් කරන්න දෙයක් නැහැ. මොකද අපිත් වෙනස් වෙනවා. අපි වෙනස්වෙනකොට අපි ගැන සොයන්න කෙනෙක් නැහැ. අපි වෙනස් වෙනවා කියන්නේ අපිත් ජරා, වාහාධි මරණ වලට ලක්වෙනවා. ලෝකය වෙනස් කරන්න යන ගමනේ කොතැනකදී හෝ අපිවත් මරණයට පත්වෙනවා. එහෙම මියගිහින් අපි අභාවකාශ ජෙතයින්, විදාහගාර ජෙතයින් වෙලා උපත ලබයි. ඔබෙන් පස්සේ තව මහත්තයෙක් ඔබේ තනතුරට පත්වේවී. ඒත් ජේතයෙක් වුණ ඔබ අසරණ වෙනවා. ලෝකයත් අපිත් සෑම නිමේෂයක වෙනස් වෙනවා. ලෝක ධාතුව නැමති විෂය ලොව්තුරා බදුරජාණන් වහන්සේ නමකගේ සම්මා සම්බුද්ධ ඥාණයට පමණක් විෂයවෙන දෙයක්. ඒ නිසා මුළු ලෝකධාතුවම අමතක කරලා මේ නාම රූප දෙකට ලෝකය ගෙනත් පෙන්නුවා. බැරි දෙයින් වලක්වලා පුළුවන් දෙය දේශණා කළා. ලෝකය කවදාත් තෘෂ්ණාව පස්සේ ලෝකය තුළ දුවනවා. ලෝකයේ අවසානය සොයන්න දිව ගොස් අවසානය තබා ආරම්භයවත් නොදැක සංවේගයට, මරණයට පත්වූ දෙවියන් අතීතයේ සිටියා. මේ කවුරුත් අවසානයේ සැනසුනේ බුදුරජාණන් වහන්සේ සෙවනේමයි. මේ ලොව්තුරා අසිරිමත් ධර්මය පිංවත් ඔබට ලෝකය විනිවිද දැකිය හැකි ධර්මයක්. ඒ ලෝකය විනිවිද දකින්නේ විදාහගාර පර්යේෂණාගාර තුළදී නොවූ පංචනීවරණයන් යටපත් නොවූ ඔබගේ පුභාෂ්වර සිත තුළින්මය.

02. පුඥාවේ ඇසින් අත්දුටු ලොව්තුරා ධර්මයේ ආශ්චර්යය

මස් ඇසෙන් දකිනා ලෝකය මෝහයයි. පුඥාවේ ඇසින් දකිනා ලෝකය යථාර්ථයයි. ශීලයේත් සමාධියේත් ඵලයෙන් උපදින පුඥාවේ ඇස, මංමුලා වූ ලෝකයෙන් ඔබ්බට භව නිරෝධය දෙසට පාර පෙන්වන ආලෝකයයි.

හිසුවුව සමාධියෙන් පසුවන විට අරමුණු නොකරම ඒ ආලෝකය ඔස්සේ අපූරු දර්ශනයක් දර්ශනය විය. එය පිටසක්වල ජීවීන් පිරිසකගේ කියලයි හිසුව අනුමාන කරන්නේ. ඒ කියන්නේ එය පිටසක්වල දර්ශනයක්. හිසුවට දර්ශනය වන තැන බොහෝම ආලෝකවත් ස්ථානයක්. අක්කර දහයක පමණ භූමි පුදේශයක් දර්ශනය වුණා. ගහකොළ කිසිවක් පෙනෙන්නට තිබුණේ නැහැ. වැඩි උස නොවූ කෙටි ගොඩනැගිලි කිහිපයක් තිබුණා. මෙවා පෙට්ටි හැඩයටයි තිබුණේ. කෘතුම දවාවලින් තනපු බවකුයි පෙනුණේ. එම ස්ථානය ළමා උදාානයක්, ළමා පාසලක් වගේ තැනක්. කළු සහ සුදු පැහැති අභූටුම්ටි ළමයින් 25 ක් පමණ එතැන සිටියා. මේ හැම දරුවෙක්ම උපරිම අඩි 2 ක් පමණ උස ඇති. සියලුම දරුවන් දේහ පුමාණයෙන් එක වගේ. මේ දරුවන් බොහොම කඩිසර වේගවත් ඉරියව දැක්වුවා. සෑම දරුවෙක්ම එක සමාන වර්ණවත් ඇඳුම ඇඳගෙන සිටියා. තද දම් පැහැති කෙටි කලිසමක්, රතු පැහැයට හුරු රෝස පැහැති උඩුකය බැතියමක්. එය මහත නූලෙන් ගෙතු ඇඳුමකි. එහි කොටුවෙන් කොටුව හිදැස් ඇත. බැතියමේ පසුපස ගෙතු පටි දෙකක් හරහට එල්ලෙමින් තිබිණි. සියලුම අභූටුම්ටි ළමයින් එකම ස්වභාවයේ ඇඳුම් මෝස්තර දරාගෙන සිටියහ. ස්වීටර් මහන රෙදි වර්ගයේ වැනි රෙදිවලිනි කෙටි කලිසම නිර්මාණය වී තිබුණේ. එම ඒකාකාරී ඇඳුමත්, දරුවන් සියලුදෙනා එකම පුමාණයේ වීමත්, ඔවුන්ගේ කඩිසරභාවයත් නිසා එය අපූරු විතුයක්.

මෙම දරුවත් සමග එක වැඩිහිටියෙක් සිටියා. ඔහු අඩි 4 ක පමණ අයෙක්. ඔහු ගැන එතරම් පැහැදුලි විතුයක් ඇඳුණේ නැහැ. මේ ස්ථානයට යාබද පාරක් තිබුණා. එය අඩි 30 ක පමණ පාරක්. එම පාරේ අලියෙක් ගමන් කළා. ඒ වැඩුණු අලියාගේ උස අඩි 5ක් පමණ ඇති. එම සතා හීලැ කළ කුරු අලියෙක් වගේ. මේ අලියාගේ එක කත් පෙත්තක කෙළවර වටාපතක් සේ මොනර පිල් කළඹක් තිබුණා. මොනරෙක් පිල විහිදාගෙන සිටින ආකාරයට එම පිල විහිදිලයි අලියාගේ කතේ පෙත් අගට මුහුවෙලා තිබුණේ. එය ස්වාභාවික පිහිටීමක් හැටියටයි හිකුව දැක්කේ. මේ අලියා සමග එක පුභු මහත්තයෙක් ඇවිදගෙන යනවා. ඔහු සුදු ජාතිකයෙක් වගෙයි. ඔහුගේ උස අඩි 4 1/2 ක් විතර ඇති. ඔහු හොඳින් වැඩුණු වයස අවුරුදු 55 ක වගේ මහත්තයෙක්. මොහු කෝට් එකක්, දිගු කලිසමක් සහ පුභුන් පළඳින තොප්පියක් පැළඳගෙන සිටියා. මොහු බොහොම තැන්පත් පුභු ලීලාවෙනුයි අලියා පසුපස ගමන් කළේ. අලියා සමග ඇත්ගොව්වෙකුත් ගමන් කළා. ඔහු කළු ජාතිකයෙක් වගෙයි. ඔහුත් අඩි 4 ක් පමණ උස ඇති. මොහු ගැන වෙන මතකයක් නැහැ. මොවුන් සියලුදෙනාම පුමාණයෙන් මීටි මනුෂායින්. හැබැයි මේ අය බොහොම කඩිසරයි. ඒ වගේම පෞරුෂත්වයෙන් ඉහළයි. ගහකොළ නැති කෘතුමව නිර්මාණය කළ නගරයක්, පරිසරයක් වගෙයි එම පරිසරය හිකුවට දර්ශනය වුණේ.

ඉහත අභුටුමිටි ළමා පිරිස ඉහත ස්ථානයේ රැඳී සිටියදී තවත් ළමා අභුටුමිටි පිරිසක් උදාානයට ඇතුළුවීම සඳහා වාහනයකින් බසිමින් සිටියෝය. එම වාහනය නවතා තිබුණේ උදාානයට යාව තිබූ අලියා ගමන් කළ මාර්ගයේය. එම මාර්ගය ගුවන් පථයක්, අධිවේගී මාර්ගයක් සේ තැනූ ඉතාමත් පිරිසිදු, මැදුණු කෘතුිම මාර්ගයකි. එම අභුටුමිටි ළමා පිරිස පැමිණි වාහනයේ හැඩය අමුතුය. වෙසක් සැරසිලි සඳහා හදන අටපට්ටම් කූඩුවක හැඩය තිබුණා.

භිකුව ඉහතින් සමාධිය තුළදී දකින්නේ පිටසක්වල ජීවීන් පිරිසක් බව භිකුවට හොඳටම පැහැදුළියි. ලොව්තුරා බුදුජාණන්වහන්සේ දේශනාකොට වදාළ අපුමාණ ලෝක ධාතුන්ගෙන් එකක ජීවත්වන මනුෂායින් පිරිසක්. එය විනාඩියක් වැනි කෙටි කලකදී දර්ශනය වී මැකීගොස් අවසන් වෙයි. මේ කෙටි කාල පරාසය තුළ භිකුව අත්දුටු දර්ශනයයි මෙහි සටහන් තැබුවේ. මෙම කාරණය කෙනකුගේ හාසායට විවේචනයට ලක්වීමටත් පුළුවන්. පුතිචාරය කුමක්වූවද එය භිකුවට අදාළවන්නේ නැහැ. මේ ධර්ම

මාර්ගයේ ගමන් කිරීමේදී උතුම් සමාධිය තුළින් යමක් දැක්කද එය භිඤුව සටහන් තබන්නේ පිංවත් ඔබට උතුම් සද්ධර්මයේ අසිරිය ගැන නැවැත නැවත සිතන්නයි. එසේ නැතිව පිටසක්වල ගැන පර්යේෂණ කරන්නට නොවේ. ලෝකයේ දේවත්වයෙන් සලකන තාඤණය විසින් නොදැක්කාවූ ලෝකය, පුඥාවේ ඇසින් අත්දකින ලොව්තුරා ධර්මයේ ආශ්චර්යය ගැන කියන්නයි. භිඤුවට අවශා සද්ධර්මය කෙරෙහි ඔබගේ විශ්වාසය එක දශමයකින් හෝ වැඩි කරන්න පමණයි.

ලෝකය බොහොම අනතුරුදායකයි. මොකද ඔබ සීමාව ඉක්මවා පිටසක්වල ලෝකයන් කෙරෙහි උපාදානය සකස්කොට ගතහොත් , පිංවත් ඔබව ධර්මයක් නොමැති මීථාාාදෘෂ්ඨික පිටසක්වලක අභුටුම්ට්ටෙක් වෙලා, අභුටුම්ට් තිරිසන් සතෙක් වෙලා ඉපදීමේ අවධානම තිබෙනවා. ලෝකය තාæණයට විදාාවට ලොල්වෙන්න, ලොල්වෙන්න පිටසක්වල ජීවීන්ගේ ගහනය වැඩි වෙන්න පුළුවන්. දැනුම හරහා ලෝකය තුළින් ඔබ කොතැනින් එතෙරවීමට ගියත් දුකමයි. මිථාාදෘෂ්ඨිකභාවයමයි උරුමය වන්නේ. සද්ධර්මය තුළින් ඔබ ලෝකයෙන් එතෙරට යන්න. තබන පියවරක් පාසා සැපයමයි අයිතිවෙන්නේ. මෙලොව ඇති ශේෂ්ඨතම බලය, ශීල සමාධි පුඳා බලයයි. එම බලයට ඕනෑම මනුෂායෙක්, දෙවියෙක්, බුහ්මයෙක් අයත්ය. ඒ ශේටුෂ්ඨ බලයට අභියෝග කළොත් ඔහු අභියෝග කරන්නේ ඔහුටමය. මන්ද, බලවත් අකුසලයන් ඔහු එන පෙරමග බලා සිටිනා බැවිනි.

03. ඔබත් අනෙක් අයත් අතර නැතිනම් වෙනසක්, දුකෙන් පිරුණු සසර කතර සදා උරුමයක්

පිංචත් ඔබ හැමවිටම ගෙදර සිටින අනෙක් අයට වඩා වෙනස් කෙනෙක් වෙන්න. පංති කාමරයේ, කාර්යාලයේ, ගමේ, රටේ.... සිටින අනායන්ට වඩා වෙනස් කෙනෙක් වෙන්න. දන් දීමේදී, ශිල් ආරඎ කිරීමේදී, භාවනා කිරීමේදී අනෙක් අයට වඩා වෙනස් කෙනෙක් වෙන්න. මේ කියන්නේ කැපී පෙනෙන කෙනෙක් වෙන්න කියන කාරණාව නෙමෙයි. 'වෙනස් කියලා මෙතැනදී කියන්නේ අර්ථයෙන් ධර්මයෙන් ගුණාත්මක කෙනෙක් වෙන්න කියලයි. මොකද ලොවතුරා බුදුරජාණන්වහන්සේ තම නිය මතට පස් ස්වල්පයක් අරගෙන දේශනා කරනවා, පොළොවේ තිබෙන පස් පුමාණයට සාපේඎව නියසිලේ තිබෙන පස් පුමාණය කොපමණක් ද, මේ වෙසෙන සත්වයන්ට සාපේඎව මරණින් මතු සුගතිගාමීවන සත්ත්වයන් ද පුමාණයෙන් ඒ වගෙයි කියලා.

පිංවත් ඔබට, බුදුරජාණන් වහන්සේගේ නියසිලෙහි ඇති පස් ටිකෙන් එක වැලි කැටයක් වෙන්න අවශා නම්, ඔබට අනිවාර්යයෙන්ම අනෙක් අයට වඩා වෙනස් කෙනෙක් වෙන්න වෙනවා. පිංවත් ඔබත් අනෙක් සියල්ලන්ම වගේ වුණොත් ඔබටත් සුගතිය අහිමිවේවී. මේ ලැබූ උතුම් අවස්ථාව ගිලිහී යාවී.

වරක් භිඤුව වස් තුන්මාසය එක්තරා ගම්මානයකට ආසන්න කුටියක වැඩ සිටියා. මාසයකටම එක් දිනක් පමණයි ගමේ ගෙදරකට පිණ්ඩපාතය බෙදන්න යෙදී තිබෙන්නේ. වෙසක් පෝය දිනය ආවත් ඒ අය තමන්ගේ දිනයට පිටින් වෙනත් දිනයක අතිරේකව දානයක් බෙදන්නේ නැහැ. නමුත් මේ ගමේ එක්තරා මැදිවියේ කාන්තාවක් හිටියා, ඇය තම දානය යෙදී ඇති දිනයට අමතරව මාසයකට හතර පස්වතාවක්, පාරට ඇවිත් ගෙදර උයන කෑමට හදාගත් මොකක්හරි පොඩි දෙයක් හෝ පුජා කරනවා. ගමේ කාටවත් නැති ලකුණයක් භිකුව ඇගෙන් දුටුවා. ඒ කියන්නේ ගමේ සියල්ලන්ට වඩා ඇය වෙනස් කෙනෙක්. නමුත් වස්කාලයේ අවසන් මාසයේදී ඇය ඒ පුරුද්ද අතහැර දැමුවා. මොකද ගමේ අනෙක් පිංවතුන් කිසිවෙක් එහෙම නොකරන නිසා. ඒ කියන්නේ ඇයත් අනෙක් සියල්ලන් වගේම වුණා. එම නිසා පිංවත් ඔබත් අනෙක් හැමෝම වැඩකරන කාලසටහනට, ඒ අයගේ චර්යාවටම වැටෙන්න එපා. දාන, ශීල, භාවතා මාර්ගයේ ගුණාත්මකභාවයෙන් පෙරට යන්න දකු වෙන්න. මොකද, ඔබ තුළින්මයි ඔබේ සැනසීමත්, දුකත් දෙකම සකස්වෙන්නේ. පිංවත් ඔබ ශුද්ධාවෙන්, ගෞරවයෙන්, කර්මඵල විශ්වාසයෙන් බෙදන එක බත් හැන්දක, සමාදන්ව ආරඤා කරන එක සිල්පදයක් තුළ දෙවියෙක්, දිවාහංගනාවක් දකින්න ඔබ දඤ වෙන්න. එක මොහොතක් අනිතා සංඥාව වැඩීමේදී, එම අනිතා සංඥාව තුළින් රහතන් වහන්සේ නමක් දකින්න දඤ වෙන්න. එහෙමයි ඔබ වීර්යය සකස්කොටගත යුත්තේ, මේ මාර්ගයේ පෙරට යන්න. අනුන් ආදර්ශයට අරගෙන නොවේ, තමා තුළින්ම දුකේ අමිහිරි බව දැකලයි එසේ කළ යුත්තේ. අනුත් කරන දේවල් කරන්න ගිහිල්ල තමයි අපි සංසාරයේ තවමත් දුක තුළම සිටින්නේ. ලොව්තුරා බුදුරජාණන්වහන්සේ කියපු දෙයම කරන්න. උන්වහන්සේ දකින්න කියපු ආකාරයටම දකින්න.

04. සංසාරයේ කීවරක් නම් ඔබ ඔතැනම මිහිදන්ව ඇත් ද?

ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ ජීවමානව වැඩසිටින කාලයේ එක්තරා වස්තු සම්පත් ඇති සශීක බමුණෙක් ජීවත් වුණා. මේ බමුණාට කාටවත් ඇතිනොවන විදිහේ අශාවක් ඇති වුණා. ඒ ආශාව තමයි තමන් මැරුණාට පසුව කිසිම සත්වයෙක් වළ නොදැමූ බිමක තමාගේ දේහය මිහිදන් කළ යුතුයි කියන ආශාව.

බමුණා මිථාාදෘෂ්ඨික කෙතෙක් වුවත් මරණානුස්සතිය කියන කාරණය වඩලා තිබෙන කෙතෙක්. ඒ කියන්නේ තමා මැරෙනවාය කියල දන්න කෙනෙක්. තෙරුවන් කෙරෙහි සද්ධාවෙන් තොරව මරණානුස්සතිය වැඩීම නිසාම සංසාර බිය උදෙසා තොවේ මේ බමුණාට මරණානුස්සතිය වැඩුනේ මරණය තුළිනුත් ආශ්වාදයක් සෙවීමේ අරමුණ ඇතිවයි මරණානුස්සතිය වැඩිලා තිබුණේ. මරණයට පෙර මරණය ආශ්වාදයක් කරගන්න මනුෂායෝ ඕනෑ තරම් සමාජයේ සිටිනවා. මරණය ආශ්වාදයක් කරගන්නා තැනත්තා මැරිලා ඉපදෙනවාය කියන කාරණය දකින්නේ නැහැ. එයා මරණය කියන කාරණය දකින්නේ නැහැ. එයා මරණය කියන කාරණය දකින්නේ නැහැ. එයා මරණය කියන කාරණය ළහ නවතිනවා. මේකම බුදුරජාණන් වහන්සේ 'විභව තන්හාව' කියලා කියනවා. නැවත උපතක් නැහැය කියන විශ්වාසයයි ඔහු තුළ තිබෙන්නේ. ඔහු සිතනවා මරණින් පස්සේ සියල්ල ඉවරයි කියලා. ඒ නිසාම ඔහු මරණය ආශ්වාදයක් කරගෙනමයි මැරෙන්න හදන්නේ.

භිකුව දත්ත එක්තරා මහත්තයෙක් සිටියා ඒ මහත්මයා තමා මැරෙත්තට පෙරාතුව මිනී පෙට්ටියක් ගෙදරට ගෙනත් තියාගත්ත. ඔහු හැමදාම මේ මිනී පෙට්ටියේ නිදාගත්නවා. ඔහු බීමත්වයි හුහාක් වෙලාවට සිටිත්තේ. ඔහුට මරණය ආශ්වාදයක්. මරණින් මතු නැවත උපදිනවාය කියල ඔහු දත්තේ නැහැ. ඔහු මැරෙත්ත කැමතියි. ඔහු සිතනවා මරණින් පස්සේ මේ දුක් ගොඩ ඉවරයි කියලා.

භික්ෂුව දන්න තවත් මහත්මයෙක් සිටියා. ඔහු තමන්ගේ ඥාතීන්ට මරණයට පෙරාතුව කියා තිබුණා මරණයට පසුව තමාට පාංශුකූලයක්, මතක බණක්, දානයක් දෙන්න එපාය කියල. ඔහු සෑම වෙලාවේම කිව්වේ 'මැරෙනකම් හොඳට කාල බීල ඇඳලා, පැලඳලා, ජීවත් වෙන්න. සියල්ල මැරෙනකම් පමණයි මරණින් පසුව කිසිවක් නැහැ'ය කියලා. මේ අය මරණය ආශ්වාදයක් කර ගන්න අය. මරණය තමයි මේ අයගේ විමුක්තිය. මැරිල නැවත ඉපදෙනවාය කියන විශ්වාසය මේ අයට නැහැ. මරණින් පසුව සියල්ල ඉවරයි කියන විශ්වාසය ඔවුනට තිබෙන්නේ ඉහත බමුණත් මේ අෘෂ්දය තිබුණ කෙනෙක්. බමුණා තමන්ගේ සේවකයනුත් අරගෙන මීට පෙර කිසිවෙකු වළ නොදැමූ බීම් කඩක් සොයමින් කැලය පීරමින් ගියා. බොහෝම දුරක් කැලයේ ඇවිදලා විශාල ගසක් යට යම් ස්ථානයක් බමුණා සලකුණු කළා. වටපිට හොඳින් නිරීකෂණය කළා. බමුණාට හොඳටම විශ්වාසයි තමා සලකුණු කළ තැන අතීතයේ කිසිවකු වළ නොදැමූ තැනක්ය කියල. බමුණා තම සේවකයන්ට අණ කළා තමා සලකුණු කළ ස්ථානයේ වළක් හාරන්න කියලා. බමුණා ලෝකයක් දිනාගත්තා වගේ සතුටකින් සිටියේ. ඔහු තම ඥාතීන්ව සේවකයින්ව දැනුවත් කළා. තමා මැරුණාට පසුව මේ වළේම වළදමන්න කියලා. තමා මරණින් පසුව මේ වළ ඇතුලේ සමාදානයේ සැතපෙන ආකාරය මේ බමුණා සිහිපත් කළා. බමුණාගේ සේවකයන් මිනීවළ හාරමින් සිටියදී මෙතැනට ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ වැඩම කරනවා.

බුදුරජාණන් වහන්සේ බමුණාගෙන් විමසනවා 'බමුණ, ඔබ ඔය කුමක්ද කරන්නේ කියලා. ඒ වෙලාවේ බමුණා කියනවා මම මේ කව්රුවත් නොකළ වැඩක් කරන්න යන්නේ. මම මැරුණාට පස්සේ මගේ දේහය මීට පෙර කිසිවෙකු වළ නොදැමූ තැනක වළ දැමීමට මට ආශාවක් ඇති වුණා. මට හොදටම විශ්වාසයි මේ ස්ථානයේ මීට පෙර වළදමා නැහැ'ය කියලා. ඒ වෙලාවේ බුදුරජාණන් වහන්සේ පුර්වේ නිවාසානුස්සති ඥාණයෙන් අතීතය බලා දේශණා කරනවා බමුණ ඔබ මේ සලකුණු කර ඇති ස්ථානයේ අතීතයේ ඔබවම දහතුන්දාස් වාරයක් මැරිල වළ දමලා තිබෙනවාය කියලා. බුදුරජාණන් වහන්සේ බමුණාට දුන් මේ පිළිතුර බමුණාට සිතාගන්නවත් බැරිව ගියා. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ මහා කරුණා ගුණය අභියස බමුණා නුවනින් මෙනෙහි කරන්න පටන් ගත්තා. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශණා කර වදාල සංසාරයේ ගැඹුර තේරුම්ගත්ත බමුණා තමාගේ ළදරු මනෝ භාවයට සමච්චල් කරමින් තෙරුවන්

සරණ පිහිටියා. තමාම අතීත හවයන්හිදී දහතුන්දහස් වාරයක් මිහිදන් වුණ බිම්කඩම කමටහනක් කර ගනිමින් බමුණා සද්ධර්මය ශුවණයකර තමාගේ අනාගත හවගමන උපරිම ආත්මභාව හතකට සීමාකොට ගත්තා.

පිංචත් ඔබ නුවනින් දකින්න ඔබ දෙපා තබාගෙන සිටින ඔය බිම් තීරුව මත ඔබ අතීතයේ කොච්චර දහස් වාරයක් මිහිදන්වෙලා ඇතිද කියලා.

05.ඔබේ අතීත භව ගමනේ කැඩපතක් ඔබ ඉදිරියේ ඇත

බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා මුළු දඹදිව තිබෙන කෝටු කැබලි එක ගොඩක් ගසලා ඒ සෑම කෝටු කැබැල්ලක්ම ඔබේ ඇඟිල්ලේ පුමාණයට කඩන්න කියනවා. දැන් මේ කෝටු කැබැල්ල, කෝටු කැබැල්ල අයින් කරන්න කියනවා. මේ මගේ මේ ජීවිතේ අම්මා, මේ මගේ අම්මාගේ අම්මා, වශයෙන් ඔබේ පරපුර දියනොවී තිබියදීම කොටු කැබලි පුමාණය ඉවර වෙනවා කියලා. මෙසේ මැරෙමින් ඉපදෙමින් පැමිණි ගමනේදී මනාප දෙයින් චෙන්වීමට සිදුවෙලා, අමනාප දෙය සමග එක්වීමට සිදුවෙලා නෙතින් ගලාගිය කඳුළු මහා සාගරයේ ජලයට වැඩියි කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. මේ මහ පොළවේ ඇති පස් සියල්ලම වෙරළු ගෙඩි තරමට ගුලි කරන්න කියලා. එහෙම ගුලි කරලා එක් වෙරළු ගෙඩි පුමාණයේ පස් ගුලිය ගුලිය අයින් කරන්න කියනවා. මේ මගේ ගෙවී ගිය එක කල්පයක්. මේ මගේ ගෙවී ගිය දෙවැනි කල්පය, මේ මගේ ගෙවී ගිය තුන්වෙනි කල්පය කියලා. වෙරළු ගෙඩි පුමාණයේ පස් ගුලි ඉවර වෙනවා. ඒත් තමා ගෙවාගෙන පැමිණි කල්ප පුමාණය ඉවර වෙන්නෙ නැහැ කියලා.

මේ සංසාරේ ගැඹුර පිංවතුන්ලා කමටහනක් කරගන්න. මේවා නුවණින් මෙනෙහි කරමින් සංසාර බිය සකස් කරගන්න. පුඥාව කියන කාරණය ආලෝක පුජා තුළින්, විදුලි පන්දම් පූජාව තුළින් ඇති වන්නේ නැහැ. ඔබ තුළ පුඥාව මෝදුවෙන්න නම් කලාහණ මිතු ආශුය ලැබෙන්න ඕන. සද්ධර්ම ශුවණය සිද්ධවෙන්න ඕන. ශුවණය කළා වූ සද්ධර්මය නුවණින් මෙනෙහිකරන්න ඕන. එවිටයි පිංවත් ඔබ තුළ පුඥාව ඇතිවෙන්නේ.

මේ නුවණින් මෙනෙහි කිරීම කියන කාරණයෙන් වර්තමානයේ පිංවතුන්ලා හුහක් බැහැරවයි සිටින්නේ. නුවණින් මෙනෙහිකිරීම හීන වන විට අපි මෝහය දෙසටයි ගමන් කරන්නේ. ඔබ සංසාරයේ ගෙවා පැමිණි දුර සද්ධර්ම ශුවණය ඔස්සේ මතුකර ගන්න. විවේකීව සිටින වේලාවට තමා සංසාරයේ ලබා ඇති ජීවිත නුවණින් සිහිකරන්න. දෙහිවල සත්ව උදාහනයේ ඇති සතුන් ඔබේ අතීත භව ගමනේ කැඩපතක් ලෙස දකින්න. අතීතයේ ඔබ සක්විති රාජ සම්පත්, ශකු දිවා සම්පත්, මනුලොව ධන කුවේර සම්පත් ලබලා සතුටු වුන හැටි නුවණින් දකින්න. එම සැපයන්ගෙන් තෘප්තිමත් භාවයට පත් නොවූ නිසාම නැවත කල්ප ගණන් සතර අපායන්හි ඉපදිලා සෙම, සෙම සොටු ගිනි අභුරු, ලෝදිය, තණ කොළ, පුන්නක්කු...... දුකම අනුභව කර ජීවත් වුණ අතීතය සිහිපත් කරන්න. බුදුරජාණන් වහන්සේයි කලාාණ මිතුය වශයෙන් අපට මේ සංසාර බිය මතුකර පෙන්වන්නේ. පිංවත් ඔබ මේ අතීත සංසාර ගමන නුවණින් මෙනෙහි කරන්න දඤ වූවහොත් ඔබට දැනේවි මේ තිරිසන් ලෝකයේ ජීවත්වෙන සෑම සතෙක්ම, මේ ලේත ලෝකයේ ජීවත්වෙන සෑම සත්වයෙක්ම, ඔබගේ ඥතිවරයෙක්ය කියලා. මේ සුගතියේ දිවා, බුහ්ම, මනුෂා ලෝකවල ජීවත්වන සෑම සත්වයෙක්ම ඔබගේ අතීත ඥාතිවරයෙක්ය කියලා. බුදුරජාණන් වහන්සේ ස්වාමීන් වහන්සේලාට පුකාශ කරනවා අවිදාහව නිසා ඉපදෙමින් මැරෙමින් පැමිණි ගමනේදී රජවරු හිස ගසා දමද්දී වගුරපු රුධිරයද මහා සාගරයේ ජලයට වැඩිය කියලා. ගව යෝනියේ, බැටළු යෝනියේ, ඌරු යෝනියේ ඉපදිලා හිසගසා දමද්දී ගලාගිය රුධිරය මහා සාගරයේ ජලයට වැඩිය කියලා. මහා සාගරය පරදවන තරම් රුධිරය අප සංසාරයේ හෙළා තිබෙනවා. ඉපදෙමින් මැරෙන ස්වභාවය අවසන් නොවන දෙයක්. නිදහස් වෙන්නමයි ඕනේ කියලා. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. අනේපිඩු සිටුතුමාට, විශාඛා උපාසකට, නකුලමාතාවට බුදුරජාණන් වහන්සේ හමුවන මුල්ම දැක්මේදීම සංසාර බිය නුවණින් මෙනෙහි කිරීම තුළින්මයි සෝවාන් ඵලයට පත්වෙන්නේ. පිංවත් ඔබට සිතන්න පුළුවන් ඒ අයට ගොඩාක් පාරමී ශක්තිය වැඩිය කියලා. එම අදහස සද්ධාවේ දූර්වලතාවයක් හේතුවෙන් සකස්වෙන විචිකිච්චාවේ ස්වභාවයක් හැටියට දකිමින් බැහැර කර දමන්න. ලෝකය සිතන විදිහට සිතන්න ඔබ පෙළඹෙන්න එපා. ලෝකය යන්නේ දුක දිශාවටයි. ලෝකයම කමටහනක් කරගෙන ලෝකයෙන් මිදෙන දිශාවට එන්න.

රූපය කෙරෙහි තිබෙන තෘෂ්ණාව රූපය ඇසුරු කරමින් කුමානුකූලව හීන කරගන්න. රූපයට රූපයේ ස්වභාවයෙන් තිබෙන්ට හැර රූපය කෙරෙහි ඇති තෘෂ්ණාව අතහරින්න. ඔබ අතහරින දෙය අල්ලා ගන්න ඕන තරම් ලෝකයා සිටිනවා. ඔබ ලෝකයෙන් හිස්වුණාය කියලා ලෝකයට පාඩුවක් නැහැ.

06.අධර්මයේ කාලය අති දීර්ඝයි

ලෝකයට හැමදාමත් පෙරහැරවල් දෙකක් තිබෙනවා. එක පෙරහැරක් තමයි ධර්මයේ පෙරහැර. අනෙක් එක තමයි අධර්මයේ පෙරහැර. ලෝකයේ හැමදාමත් අධර්මයේ පෙරහැර දිග වැඩියි. ධර්මයේ පෙරහැර හැමදාමත් දිගින් අඩුයි.

ධර්මාවබෝධය සඳහා ඇතිවන බුද්ධෝත්පාද කාලවල ආයුෂත් හුහක් අඩුයි. අධර්මයේ කාලය, අති දීර්ඝයි. කාශාප බුදුරජාණන් වහන්සේගේ කාලයේ මනුෂාායාගේ පරමායුෂ අවුරුදු විසි දහසක්. ගෞතම බුදුරජාණන් වහන්සේගේ කාලයේ පරුමායුෂ අවුරුදු එකසිය විස්සයි. දැන් ඔබ නුවණින් දකින්න. කාශාප බුදුරජාණන් වහන්සේ පිරිනිවන්පාලා අවුරුදු ලකෂයක් ගියාට පස්සෙද අපේ ගෞතම බුදුරජාණන් වහන්සේ සම්මා සම්බුද්ධත්වයට පත්වෙන්නේ?

පරමායුෂ අවුරුදු විසිදාහක්, පරමායුෂ අවුරුදු එකසිය විස්සක් බවට කුමානුකූලව අඩුවෙන්න අවම තරමින් අවුරුදු ලඤ දහයක්වත් ගතවෙන්න ඕනේ. ඒ අවුරුදු ලඤ දහයම පාහේ අබුද්ධෝත්පාද කාලය. ඒ කියන්නේ මාරයාගේ කාලය. මාරයා විසින් ලෝකය පාලනය කරන කාලය. කාශාප බුදුරජාණන් වහන්සේ පිරිනිවන්පාලා අවම වශයෙන් අවුරුදු ලඤ දහයකට පසුවයි ගෞතම බුදුරජාණන් වහන්සේ පහළ වෙන්නේ. ඒ වගේමයි ගෞතම සම්මා සම්බුද්ධ ශාසනය තව ටික කාලයකින් අතුරුදන්වෙලා, නැවත මෛතී බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ශාසනය ඇති වන්නේ තවත් අවුරුදු ලඤ විසි පහක්වත් ඇතට ගිහිල්ලයි.

අබුද්ධෝත්පත්ති කාලවලදී, සතර අපායේ සත්වයාගෙත්, මනුෂාායාගෙත් අතර වෙනසක් නැහැ. සුගතියෙත් දුගතියෙත් වෙනස ඇතිකොට දෙන්නේ ශීලය විසින්. අබුද්ධෝත්පත්ති කාලවලදී ධර්මය බවට පත්වෙන්නේ දුස්ශීල භාවයයි. දුස්ශීලභාවය නිසා, මනුෂාායාගේත්, දෙවියාගේත් තිබෙන ගුණාත්මකභාවය හීන කරනවා. මනුෂාාත්වයට වටිනාකමක් ලබාදෙන්නේ බුද්ධොත්පාද කාලයයි. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා මනුෂාා ජීවිතයක් ලැබීම ඉතාම දුර්ලභ දෙයක් හැටියට. එය කණ කැස්බෑවෙක් විය සිදුරෙන් අහස බලනවා වගේ දුර්ලභ දෙයක්ය කියලා.

එසේනම් පිංචත් ඔබ නුවණින් දකින්න ඕනේ, මෙතැනදී බුදුරජාණන් වහන්සේ කණ කැස්බෑවෙක් විය සිදුරෙන් අහස බලනවා වගේ, මනුෂාා ජීවිතයක් ලැබීම දුර්ලහ දෙයක් බව කියන්නේ මේ උතුම් බුද්ධෝත්පාද කාලයක, උතුම් බෞද්ධයෙක් වශයෙන් ඉපදීමයි. මිතාහදෘෂ්ටිකභාවයට පත්වී ඉපදීම, අබුද්ධෝත්පත්ති කාලවල මනුෂාා ජීවිත ලබා ඉපදීම, දුර්ලහ මනුෂාා ජීවිතයක් බවට පත්වන්නේ නැහැ. පිංවත් ඔබ නුවණින් මෙනෙහි කිරීම තුළින්ම මේ සතාය දකින්නට ඕනේ. ඔබ මේ සතාය දකින්නට අදඤ වුවහොත්, මේ ලැබූ උතුම් බෞද්ධ ජීවිතයේ වටිනාකම ඔබ මතුකොට ගන්නේ නැහැ. මේ ලෝකධාතුව තුළ ජීවත්වෙන හැම මනුෂායෙක්ටම වඩා ඔබ මේ බුද්ධෝත්පාද කාලය තුළ ලැබූ මනුෂාා උපත ශ්‍රේධ වෙනවා. කණකැස්බෑවෙක් විය සිදුරින් අහස දකිනවාය කියන අතිශයින් දුර්ලහ ඉලක්කය ඔබ සපුරාගෙන සිටිනවා. ඒකයි භිඤුව ඔබට කියන්නේ ඔබ ලැබූ මේ උපත, කාලය, දීපය, දේශය, කුලය, මව කියන කාරණා බලා ලැබූ උපතක්ය කියලා. පිංවත් ඔබ මේ උතුම් ධර්මතාවයන් සුපරාගනිමින් ලැබූ මේ උපත අර්ථවත් කරගන්න දඤ වෙන්න ඕනේ.

අපි සිතා ඉන්නවා මෛතී බුදරජාණන් වහන්සේ තව අවුරුදු පන්දහසකින් පහළවෙනවාය කියලා. මෙවැනි අදහස් අමූලික ශුද්ධාව හැටියටයි ගැනෙන්නේ. ඔබම පැනක් කොළයක් අරගෙන කාලය පිළිබඳව තීරණයකට එන්න.

බුදුරජාණන් වහනසේ ජීවමානව වැඩසිටි කාලයේ පරමායුෂ අවුරුදු 120 යි. වර්තමානයේ මනුෂාායාගේ පරමායුෂ අවුරුදු හැත්තෑවට විතර බැහැලා තිබෙනවා. ඒ කියන්නේ වසර දෙදහස් පන්සියයක කාලය ගෙවී යද්දී පරමායුෂ අවුරුදු පනහකින් මනුෂාායාගේ ආයුෂ අඩුවෙලා තිබෙනවා. මෛතී බුදුරජාණන්

වහන්සේ පහලවන්නේ මනුෂාගේ ආයුෂ අවුරුදු අසූ දහසක් දක්වා ඉහළ නැගපු කාලයකදියි. එසේනම් ඔබම ගණන් හදා බලන්න, අවුරුදු දෙදහස් පන්සියයකට ආයුෂ අවුරුදු පනහක් අඩුවැඩි වීමක් සිද්ධ වෙනවා නම් මනුෂායාගේ ආයුෂ අවුරුදු අසූදහසක් දක්වා ඉහළ යන්න අවම වශයෙන් තව අවුරුදු ලඤ විසි පහකටත් වැඩිය යනවා. පිංචත් ඔබ නිවැරදිවම ගණන් හදා බැලුවහොත් මෙම කාලය මීට වඩාත් වැඩිවිය හැකි බව ඔබට තේරුම් යනු ඇත.

07.මේ ශාසනයේ අවසාන බැබලීමයි

මේ මොහොත ධර්මයේ අර්ථයන් දීප්තිමත්ව බබළන මොහොතක්. එය හරියටම සවසට මුහුදු වෙරළට ගොස් ඉර බැසයනවා බලනවිට ඇතිවන ඉරේ දීප්තිය වගේ. අතුරුදන්වීමේ ඇරඹුමයි අපිට දීප්තියේ පුහාෂ්වරහාවය තුළින් මතක් කර දෙන්නේ. වර්තමානයේද බුදුදහමේ අර්ථයන් ජීවමානව තිබෙන බැවින් එම අර්ථයන් තුළින් ගුණාත්මක පණිවිඩයක් ලෝකයාට ලැබෙන නිසා ලෝකයේ පවතින අනෙකුත් ආගම්ද ඒවායේ ගුණාත්මකභාවය ඉහළමට්ටමක පවත්වාගැනීමට උත්සහ ගන්නවා. මොකද බුදුදහමේ ශක්තිමත් අර්ථයන්ට මුහුණදීමට. එසේ නොවුණහොත් බුදුදහමේ අර්ථයන් ඉදිරියේ ඔවුන්ගේ ආගම් අර්ථශූනා වෙනවා. නමුත් යම් දවසක බුදුදහමේ අර්ථයන් ගිළිහි ගියොත්, ඒ කියන්නේ ශුද්ධාවෙන් පෝෂණය වුණ ශීලය අතුරුදන්ව ගියොත්, අනා ආගම්වලට තරග කිරීමට දහමක් ලෝකයේ නැතිව යනවා. ඒ හේතුව නිසා මුළු ලෝකයම සදාචාරාත්මක බිඳවැටීමකට ලක්වෙනවා. ශීලය විකෘති වී ගිය දුශ්ශීල සමාජයකදි මනුෂායා සහ තිරිසන් සත්වයා අතර වෙනසක් නැහැ. එවන් සමාජයක මනුෂාත්වය කියන කාරණය දුර්ලභ දෙයක් වෙන්නේ නැහැ.

එක් ධර්ම සාකච්ජාවකදී මහත්මයෙක් පුශ්තයක් ඇසුවා සමාජය එත්ත එත්තම පිරිහුණත් උතුම් යෑයි සැලකෙන මනුෂා ජනගහණය ශීසුයෙන් වැඩිවෙන්නේ කොහොමද කියලා. නමුත් මෙවන් කලක මනුෂායා දුශ්ශීල වෙන්න, වෙන්න මනුෂා ජනගහණය වැඩිවෙනවා. එය හේතුඵල ධර්මයක්. මනුෂායා ශීලයෙන් පිරිහෙනකොට මනුෂායා තිරිසන් සතුන් සමග වඩාත් ලෙන්ගතුවෙනවා. දැන් බල්ලෙක්, පූසෙක්a, මාළුටැංකියක් නැති ගෙදරක් නැති තරම්. ශුද්ධාවෙන් පෝෂණය වුණ ශීලය පිරිහෙනවිට මනුෂායා තිරිසන් සතුන්ව මගේ කරගන්නවා. දරුවන් කරගන්නවා. බිරිඳ කරගන්නවා. තිරිසන් සතුන් සමග කාමයේ හැසිරෙන මිනිසුන් සමාජයේ සිටිනවා. විදේශ රටවල මේ තත්ත්වය වැඩියි. ඒ වගේමයි මනුෂායා ශුද්ධාවෙන් පිරිහෙනවිට ජේතයා, යුෂයා කියන සත්වයින් සමග ඇසුරත් හුහක් වැඩිවෙනවා. රට පුරාම තොවිල්, දේවාල, සාස්තර කියන ස්ථාන වේගයෙන් වැඩිවෙනවා. මේ හැමදෙයක් තුළින්ම අමනුෂායින්, මනුෂායින් සමග සම්බන්ධ වෙනවා වැඩියි. මනුෂායාත් සතර අපායේ සත්වයන් අතරත් ඇසුර වැඩිවෙන්නේ ශුද්ධාවෙන් තොර දුශ්ශීල භාවය නිසයි.

සතර අපායත් උතුම් මනුෂා ජීවිතයත් අතර ඇති පරතරය නොදකින නිසා මනුෂාායාත් සතර අපායේ සත්වයාත් වෙන්කර දක්වන ශිල්වත්හාවය මනුෂාායා තුළින් අතුරුදන්වෙමින්, මනුෂාායා දුශ්ශීලවත් වෙනවිට, මනුෂාා ජීවිතයක් ලැබීම දුර්ලභ කාරණයක් වෙන්නේ නැහැ. එවිට මනුෂාා ජීවිතයේ වටිනාකම තිරිසන් සතා ජේවකයා කියන තැන ආසන්නයටම වැටෙනවා. එවිට මනුෂාා ජීවිතයක් ලැබීම කනකැස්බෑවෙක් වියසිදුරෙන් අහස බලනවා වාගේ දුර්ලභ දෙයක් නොවේ. මනුෂාායා මැරිලා තිරිසන් සතෙක්, ජේතයෙක් වෙනවා වගේම තිරිසන් සතුන් අමනුෂායයින් මැරිලා මනුෂායයින් වශයෙන් ඉපදෙනවා. මනුෂායයාගේ දුෂ්ශීලභාවය නිසා වැඩිවශයෙන් තිරිසන් සතුන් ජේතයින් ඇසුරට යාම හේතුවෙන් මේ සතර අපායේ සත්වයින් මැරෙන මොහොතේ මනුෂාා උපාදානයක් සකස්කරගෙන මනුෂායන් වශයෙන් උපදිනවා. මේ හේතුවෙන් වේගයෙන් මනුෂාා ගහනය ඉහළ යනවා. තිරිසන් සතුන් අමනුෂායයින් මැරිලා වේගයෙන් මනුෂායින් වශයෙන් ඉපදෙනවා. නමුත් එම මනුෂායයාගේ ගුණාත්මකභාවයක් නැහැ.

බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා මනුෂායා දුශ්ශීලභාවයට පත්වෙන වේගයෙන්ම දෙවියාද දුශ්ශීලභාවයට පත්වෙනවා කියල. මොකද මනුෂායාගේ දුශ්ශීලභාවය දැකල කාමඡන්දයන්ට පිුයකරන මාර්ගඵලලාභී නොවන දෙවියනුත් මනුෂායාගේ ආදර්ශය ලබමින් දුශ්ශීලභාවයට පත්වෙනවා. දෙවියන්ද දුශ්ශීලභාවයට පත්වීම නිසාම දෙවියන් තුළද ලෝහ, ද්වේශ, මෝහ අකුසලයන් බහුලවී දෙවියන්ද මනුෂා ලෝකයේ උපදිනවා. මනුෂා ජනගහණය තව තව වැඩිවෙනවා. අබුද්ධොත්පාද කාලවල දිවානලවල දෙවියන්ගේ ගහණය ශීසුයෙන් පහළ බසිනවා කියලා බුදුරජාණන්වහන්සේ දේශනා කරනවා. මේ පහළ යන දිවාගහණය, මනුෂා ලෝකයේ ජනගහණයටයි එකතුවෙන්නේ. දැන් ලෝකය එකම අවුලක්.

පිංචත් ඔබ මේ ජීවිතයේදී අදඎ වුවහොත්, ඔබටත් මේ අවුලේ කොටස්කරුවෙක් බවට පත්වෙන්නට සිද්ධවේවි. එදාට ලෝකයේ ධර්මය බවට පත්වන්නේ ඇනකොටා ගැනීම, මරාගැනීම සහ යටත්කොට ගැනීමයි.

ශුද්ධාවෙන් පෝෂණය වුණ ශීලය අතුරුදන්ව ගිය සමාජයකදී ඔබව හරකුන් එඑවන් වගේ කෑලි කෑලිවලට කපා මරා දමාවී. මුවන් ගෝනුන් සේ වෙඩිතබා මරාදමාවී. ගස්වල අතුරිකිලි කපනවා වාගේ ඔබගේ අතපය කපලා දමාවී. ගල්ගෙඩි හිස මතට අතහැරලා පණපිටින් ඔබේ හිස කුඩුකරාවී. අමු අමුවේ ඔබලාව පුච්චලා මරාගෙන කාවී. ජනගහණය වැඩිවීමත්, ස්වභාවික සම්පත් හීනව යැමත් නිසා බලකාමී යුද කෝලාහලවලට මැදිවී ඔබ මැරුම්කාවී. දුකම, කදුළම වියෝවම උරුම කරදෙන දුශ්ශීල සමාජයක් අනාගතයේ ඔබට උරුමකරදෙන්නේ මේ සතාෘ තත්ත්වය නුවණින් මෙනෙහි කරමින් අනාගත සංසාර බිය ඇතිකරගන්න. අතීතයේ ගෙවුණ අබුද්ධෝත්පාද කාලවල ඔබ විද ඇති දුක් ගොඩ නුවණින්a දකින්න. මැනවින් දැකීම තුළින්මයි ඔබ අවබෝධයෙන් කලකිරෙන්නේ. අවබෝධයෙන් කලකිරීම තුළින්මයි ඔබ නොඇලීමේ අර්ථය මතුකරගන්නේ. නොඇලීමේ අර්ථය තුළින්මයි පිංවත් ඔබ තුළ හවයෙන් නිදහස් වීමට අවශා සාධක සකස්වෙන්නේ. නිදහස් වීම තුළින්මයි කවදාහරි දවසක අපි නිවීම සාඤාත් කර ගන්නේ. එහෙමනම් නිවීමට අවශා පුධාන සාධකය බවට පත්වෙන්නේ සංසාර බිය නුවනින්, මැනවින් දැකීමමයි.

08.මතු සංසාරේ ඔබේ මළකඳන් නුවනින් දැක්කොත් දස්කමකි

සංසාර හය ඔබ තුළ ඇති කර ගන්නා තරමටම පිංවත් ඔබ තුළ භවයට ඇති තෘෂ්ණාව සියුම් වෙනවා. මෙතැනදී අපි උපකුමශීලී වෙන්න ඕනේ, ඇසට හමුවන සෑම රූපයක්ම කමටහනක් කරගන්න.

වැරහැලි ඇඳගත්ත යාචක මහත්මයෙක් මහපාරක ඉන්නවා දැක්කහම එම යාචක මහත්මයා තුළින් තමාව දකින්න දඤ වෙන්න ඕනේ. තමා කොතෙක් නම් සංසාරයේ වැරහැලි ඇඳගෙන, අපිරිසිදුව, විසිකරල දමන රොටි කැබැල්ලක්වත් නැතිව මොන තරම් දුක් විඳලා ඇතිද? හිසට සෙවනක් නැතිව අගුපිල්වල, සීතලට, උෂ්ණයට හසුවී කීවරක් නම් මිය යන්නට ඇතිද? මේ ජීවිතයේදී සතර අපායෙන් මිදීමට අදඤ වුවහොත්, අනාගත සංසාරයේ තව කොතෙක් යාචක ජීවිත ගතකරන්නට සිදුවෙවිද? නුවනින් ඒ යාචක ජීවිතය මෙනෙහි කරන්න. යාචක පිංවතා තුළින් තමාව මතුකොට ගන්න.

මළ මිනියක් දැක්කොත්, ඒ මළමිනිය තුළින් තමාව දකින්න උත්සහ කරන්න. අතීතයේ තමා මැරි මැරී ගොඩගැසුණු මළ කදන් පුමාණය එක ගොඩක් කළොත්, එය ගිච්ජකූඨ පර්වතයේ ප්රමාණය පරදවන බව නුවණින් දකින්න. ඔබ බල්ලො, බළල්ලු, හරක්, අලි ඇතුන් වෙලා මැරිලා ගොඩගැසූ මළකදන්, එම මළකදන් ගොඩ තුළින්ම දකින්න. මේ ජීවිතයේදී සතර අපායෙන් මිදෙන්නට බැරි වුණොත් අනාගතයේ ගොඩගැසීමට නියමිත මළකදන් පුමාණය නුවනින් දකින්න.

බල්ලෙක්, හරකෙක්, ඌරෙක් දැක්කහම ඒ සතා තුළින් තමාව දකින්න. ඔබ සංසාරයේ මෙවැනි සතුන් වෙලා, අපි අනුන්ගෙන් මොනතරම් ගුටිකාලා ඇත්ද? මහපාරවල වාහනවලට හසුවී මොනතරම් නම් මැරිලා යන්නට ඇතිද? අතීතයේ ගිණිකදුවලට හසුවෙලා, භූමිකම්පාවලට හසුවෙලා කොච්චර නම් පනපිටින් වැළලී යන්න ඇතිද? අතීතයේ සිදුවූ කල්ප විනාශයන්ට මැදිවෙලා කොච්චර නම් පිච්චිලා මියයන්නට ඇතිද? අවුරුදු ගණනාවක් භාවනා කර ලබාගත්තාට වඩා වැඩි සංසාර බියක්, ඉහත ධර්මතාවයන් නුවනින් මෙනෙහි කිරීම තුළින් ඔබ තුළ සකස් වෙනවා. එවිට ඔබ රූපයන් කෙරෙහි ඇලෙන්නේ නැහැ. අනාගත භවය කෙරෙහි බැඳෙන්නේ නැහැ.

බුහ්මයා කියන රූපය, දෙවියා කියන රූපය දැක්කම, එම බුහ්මයන් දෙවියන් නැවත සතර අපායට වැටෙන හැටි නුවනින් දකිනවා. රූපය කෙරෙහි කලකිරීම සකස් වෙන දිශාවට ඔබ රූපය නුවනින් දකින්න දක්වෙන්න. සත්වයා බැදිලා යන්නේ රූපයටමයි. පංචඋපාදානස්කන්ධයේ මුල්ම උපාදනස්කන්ධය රූප උපාදානස්කන්ධයයි. රූපය කෙරෙහි ඔබ ඇතිකොට ගන්නා ඡන්දරාගය නිසාමයි වේදනා, සංඥා, ඓතනා, විඤ්ඤාණ කියන ධර්මතාවයන් ඔබ ඇතිකර ගන්නේ. රූපය කෙරෙහි ඔබ අවබෝධයෙන් කලකිරීම ඇතිකර ගත්තා නම් ඓදනා, සංඥා,ඓතනා, විඤ්ඤාණ කියන ධර්මතාවයන් පිළිබඳව ඔබට පුශ්නයක් මතුවෙන්නේ නැහැ.

රහතන් වහන්සේටත් ඇසක් තිබෙනවා. රහතන් වහන්සේත් ඇසෙන් රූප දකිනවා. රහතන් වහන්සේ කනෙන් ශබ්ද අහනවා. දකිනවා, ඇසෙනවා කියන්නේ එස්සය කියන කාරණයට. එස්සය කියන්නේ කාරණා 3ක එකතුවයි කියලා බුදුරජාණන්වහන්සේ දේශනා කරනවා. මේ කාරණා තුන තමයි අධාාත්මික රූපය, භාහිර රූපය සහ විඤ්ඤාණය. මේ ධර්මතාවයන් තුන එකතු වුන තැනදී එස්සය සිද්ධවෙනවා. ඒ කියන්නේ රහතන් වහන්සේටත් ස්පර්ශය හෙවත් එස්සය සිදුවෙනවා. නමුත් රහතන්වහන්සේ එස්සය විදීමට එස්සයේ අනිතාභාවය දකිනවා. ඒ නිසා රහතන්වහන්සේ තුළ විදීමක් ඇතිවන්නේ නැහැ. විදීමක් නැති නිසාම හවයට යන පංචඋපාදානස්කන්ධයක් සකස් වෙන්නේ නැහැ. රහතන් වහන්සේ වතුරාර්ය සතා අවබෝධය ලබන වෙලාවේ ඥාන දර්ශන තුළින් රූපයේ අනිතාභාවය අවබෝධ කර ඇති නිසා රහතන් වහන්සේට එස්සය සිද්ධවෙන මොහොතේම ඕනේම රූපයක් අනිතා වශයෙන් දකින්න දඤභාවය ලබලයි තිබෙන්නේ. මෙතැනදී පිංවත් ඔබට 'සම්මා ඥාන' කියන ධර්මතාවය ගොඩාක් වැදගත් වෙනවා. බුදුරජාණන්වහන්සේ 'සම්මාඥාන' කියන වචනය පනවන්නේ ආර්ය

මෙතැනදී චතුරාර්ය සතාය අවබෝධයකට මෙහොතකට පෙරාතුව සම්මාඥාන තුළින් රූපයේ අනිතාභාවය තියුණු සමාධියේ ඇසෙන් පුකට කර පෙන්වනවා. පරිපූර්ණ වූ සමාධිය තුළයි මේ සම්මාඥාන සකස්කර දෙන්නේ. රහතන් වහන්සේ දකින රූපයේ අනිතායත්, අපි දකින රූපයේ අනිතායත්, අපි දකින රූපයේ අනිතායත් ස්වභාවයන් දෙකක්. අපි අනිතායි කියලා දකින්නේ කෙනෙක් වයසට යනවා, ලෙඩ වෙනවා, මැරෙනවා කියන කාරණයයි. පිංවත් ඔබ ඉදිරියේ තිබෙන මල් කළඹ අනිතායි කියලා ඔබ දකින්නේ එම මල් පරවෙනවා, පෙති වැටෙනවා, නරක් වෙනවා, කුණුවෙනවා... කියන කාරණාවන්. නමුත් සම්මාඥාන තුළින් රහතන් වහන්සේ රූපය දකින්නේ වේගයක් වශයෙන් පමණක්මයි.

පිංචත් ඔබ මෙහෙම උදාහරණයක් ගන්නකෝ. නිවන් මග වඩන භිකුසුවක් සම්මාඥාන තුළින් පිදුරුතලාගල කන්ද දකිනවා කියලා. එම පිදුරුතලාගල කන්ද, එම භිකුසුවට උතුම් සමාධියෙන් දර්ශනය වෙන්නේ වේගයෙන් හුමනය වන සුලියක් හැටියට. ඒ සුලිය වේගයෙන් හුමනයවෙලා වාතයේ පාවී යන දුවිල්ලක් ලෙසින් අර අයෝමය පිදුරුතලාගල කන්ද දර්ශනය වෙන්නේ මෙතැනදී එම භිකුසුව තමන්ට අරමුණුවන සෑම රූපයකටම අනිතා සංඥාව, වේගය ගලපා බලනවා. රූපය විනිවිද දකිනවා. රූපයේ හිස්බව දකිනවා.

09.ඔබේ ඊළහ ආත්මයේ නිමැවුම්කරු ඔබමය

කුමක් වේවිද කියලා නුවනින් මෙනෙහි කළා.

එක් තරුණ මහත්තයෙක් භිඤුවගෙන් විමසුවා රහතන් වහන්සේ නමක් තමා ඉදිරියේ සිටින මනුෂාායාව දකින්නේ කොයි විදිහටද කියලා.

රහතන් වහන්සේට එම මනුෂායාව බාහිර ස්වරූපයෙන් පෙනෙනවා. නමුත් එම බාහිර රූප සංඥාව ඉක්මවාගිය, අවබෝධාත්මක මනුෂා රූපය, වේගයක් හැටියටයි රහතන්වහන්සේ දකින්නේ. රහතන්වහන්සේට පුළුවන් මනුෂා රූපය දූවිල්ලක් කර දකින්න. රූපයේ අර්ථයක් නොමැති නිසාම රහතන් වහන්සේ රූපයක් එස්සය වන මොහොතේම 'දැක්කාය' කියන තැන නවතිනවා. ඇසුනාය, දැනුනාය කියන තැනම නවතිනවා. රහතන් වහන්සේ දæයි මහා බුහ්මයා කියන රූපය දකින්න. ශකුයා කියන රූපය දැක්කත්, සක්විති රජ කියන රූපය දැක්කත් එම රූපයන් එස්සය ළහදීම අනිතා දකින්න. මේ දæභාවය රහතන් වහන්සේට පමණක් ලැබෙන්නේ දොන දර්ශන තුළින් රූපයේ සුවිශේෂී අවබෝධය ඔහු ලබන නිසාමයි. මේ රූපයේ වේගය දොන දර්ශන තුළින් දකින මොහොතේ රූපය කෙරෙහි තෘෂ්ණාවෙන් බැහැරවී උතුම් සම්මා විමුක්තිය සාඤාත් කර ගන්නවා. රහතන් වහන්සේ දක්ෂයි පටිච්චසමුප්පාද කිුයාවලිය තුළ ඕනෑම රූපයක් විසුරුවා දකින්න.

ඉහත කාරණාවන් භිඤුව පිංවත් ඔබට සටහන් තැබුවේ රූපයේ අනිතානාවය දකිමින් ජීවත්වීමේ අගය පවසන්නයි. මස් ඇසෙන් පෙනෙන රූපයේ අනිතාභාවයත්, උතුම් ඥාන දර්ශන තුළින් දකින රූපයේ අනිතාභාවයත්, අහසයි පොළවයි වගේ වෙනස් වූවක්. පිංවත් ඔබ මේ මොහොතේ මස් ඇසෙන් දකින රූපයේ අනිතාභාවය දකිමින් සිටින්න. මොකද ඔබ බැඳුනෙක් බැඳීයන්නෙක් රූපයටමයි. භිඤුවට මතකයි භිඤුව අනිතා සංඥාවන් තීවු ආකාරයෙන් වඩන කාලයේදී ලෝකයේ සිටි සුරූපී කුමරියක් රිය අනතුරට පත්වී මියගිය බේදජනකක ආකාරය නුවනින් දැක්කා. ඇයගේ සුරූපීභාවය, පුභුභාවයේ අවසානය කොයිතරම් නම් බේදජනකද කියලා නුවනින් මෙනෙහි කළා. ඇයගේ මීළග ජීවිතය

රාජා නායකයෝ මරාගෙන මැරෙන බෝම්බ කරුවන් විසින් මරාදමනු ලැබූ බේදජනකක ආකාරය නුවනින් දැක්කා. එම රූපය කෙරෙහි එම පුභූභාවයන් කෙරෙහි අවබෝධයෙන් කලකිරුණා. මෙය සටහන් තබන භිඤුව බෝම්බ අනතුරකට හසුවී තමාගේ ශරීරය කුඩුවී විසිරී තිබෙනු මනසින් දැක්කා. එම කුරිරු මරණ නුවනින් මෙනෙහි කළා. මේ මොහොත ගිලිහී ගියොත් තවත් එවැනි කුරිරු මරණ ලඤ ගණනක් හිමිවන බව නුවනින් දැක්කා. ඒවා තුළින් සංසාරබිය ඇතිකරගැනීම සඳහා....

ධර්ම සාකච්ඡාවකදී මහත්තයෙක් පුශ්තයක් විමසුවා රහතත් වහත්සේට විදීම කියන කාරණය තිබෙනවා තේද කියලා. රහතත් වහත්සේට විදීම ඇතිවෙනව කියන කාරණය වැරදි කාරණයක්. රහතත් වහත්සේ තුළ විදීම සකස්වෙන්නේ නැහැ. විදීම කියලා කියන්නේ ඇලීම, ගැටීම, උපේඎාව කියන කාරණා තුනට. මේ කාරණා තුන තුළම තෘෂ්ණාව බැසගෙන තිබෙනවා. රහතන්වහන්සේ කියන්නේ තෘෂ්æණාව කෘෂ්ණාව කරපු උත්තමයෙක්. රහතන් වහන්සේ තුළ විදීම සකස්වෙනවා නම් එයින් අදහස්වෙන්නේ ඔහු තෘෂ්ණාව නැතිකරල නැහැ. මෙතනදී සමහරක් පිංවතුන්ලා එස්සය සහ වේදනාව කියන කාරණා දෙක පටලවා ගන්නවා. රහතන් වහන්සේ තුළ එස්සය සිද්ධවෙනවා. නමුත් රහතන් වහන්සේ එස්සය ළහදීම එස්සයේ අනිතානාවය දකිනවා. විදීමක් සකස්වීමක් නැහැ.

එතකොට එම මහත්මයා නැවත පුශ්න කළා. රහතන් වහන්සේට උෂ්ණය, ශීතලය, දැනෙන්නේ නැතිද කියල. ආහාරයක තිත්ත, පැණිරස දැනෙන්නේ නැතිද කියලා. රහතන් වහන්සේට උෂ්ණය, ශීතල දැනෙනවා. තිත්ත, පැණිරස දැනෙනවා. එය විදීම නොවෙයි එස්සයයි. දැනුනා කියන තැන රහතන් වහන්සේ නවතිනවා. එය බොහෝ සියුම් තැනක්. උෂ්ණය, ශීතල දැනෙනවා තිත්ත පැණිරස දැනෙනවා ඒවා කෙරෙහි ඇලීම්, ගැටීම්, උපේඎවන් ඇතිවෙන්නේ නැහැ. විදීම් ඇතිවෙනවානම් ඉන් අර්ථවත් වෙන්නේ තෘෂ්ණාව සුෂය කරලා නැති බවයි. රස දැනෙනවා. නමුත් රසයට බැඳෙන්නේ නැහැ. ඒ කියන්නේ ඇලීම් ගැටීම් උපේඎවන් සකස්කර ගත්තේ නැහැ. එම නිසාම රහතත් වහත්සේ තුළින් විදීම් කියන කාරණය පුතික්ෂේප වෙනවා. මේ නිසායි බුදුරජාණන් වහත්සේ දේශණා කරන්නේ රහතත් වහත්සේ දැක්කාය, ඇසුනාය, දැනුනාය කියන තැන තතරවෙනවාය කියල. පැණිරස දැනෙනවා. ඇලීමක් නැහැ. තිත්ත රස දැනෙනවා. ගැටීමක් නැහැ. පැණිරසත් තිත්ත රසයත් දැනෙනවා උපේඎවක් නැහැ. එස්සය අනිතා වශයෙන් දැක්ක තැනදී විදීමට පැවත්මක් නැහැ.

10.මැරෙන මොහොතේ මොකද වෙන්නේ

ධර්ම සාකච්ඡාවක් වෙලාවේදී මහත්මයෙක් පුශ්නයක් විමසුවා හාමුදුරුවනේ මැරෙන මොහොතේ කුමක්ද වෙන්නේ කියලා. මැරෙන මොහොතේ වෙන දෙය කවුරුද තීරණය කරන්නේ කියලා.

මැරෙන මොහොතේ වෙන්නේ මොකක්ද කියන කාරණය අපිට ධර්මානුකූලව හොඳට පැහැදිලියි. අපි කවුරුන් හෝ මියයන මොහොතේ අවසාන වුති සිත ඇතිවෙන විට චුති සිත කියන්නේ මේ රූපය උපයොගීකරගෙන සකස්වෙන අවසාන පංච උපාදානස්කන්ධයට. වුතිසිත සකස්වෙන්නේ මනෝවිඤ්ඤාණයක් හැටියට. කුමක් හෝ බාහිර රූපයක් අරමුණුවෙලයි සකස්වෙන්නේ. තමන් කළාවු ශක්තිමත් කුසලයක් හෝ ශක්තිමත් අකුසලයක් මෙහිදී අරමුණු වෙන්න පුළුවන්. මෙම අවසාන චුති සිතට අදාළව ඊළග පුතිසන්ධිය සකස්වෙනවා. ඉහත කාරණය පිංචත් ඔබට හොඳින් තේරුම් ගන්න පිංචත් ගෞරවණීය ස්වාමීන් වහන්සේ නමක් හිඤුවට කියු කථා පුවෘත්තියක් මෙහි සටහන් තබනවා.

එක්තරා තරුණ මහත්තයෙක් මුහුදු බඩ පුදේශයේ ජීවත්වුණා. ඒ මහතාගේ විනෝදාංශය මාඑ සහ කකුඑවත් ඇල්ලීම. සෑම උදෑසනම එම තරුණ මහත්මයා මුහුදු වෙරළට යනවා. මාඑ සහ කකුඑවත් අල්ලන්න. මෙහෙම කාලයක් මේ කටයුත්තේ නියලෙනවිට මේ මහත්මයා හදිසි අනතුරකට ලක්වෙනවා. ඔහු දැඩිසේ ගිලන්වෙනවා. ඔහු මරණාසන්න බවට පත්වෙනවා. ඔහු සිතනවා තමාව මැරෙන්නයි යන්නේ කියලා. නමුත් ඔහුගේ සංසාරයේ පිනට මැරෙන්නේ නැහැ. ඒ තරුණ මහත්මයා කියනවා තමා මරණාසන්න වෙච්ච වෙලාවේ තමා නේවාසික සිටි රෝහලේ වාට්ටුවේ තිබෙන සෑම කොන්කීට් කණුවක්ම ඒ මහතාට පෙනුනේ අඩු දික්කරගෙන සිටින විශාල කකුළුවන් වගේය කියල. දැන් ඔබට මට කොන්කීට් කණුවක් පෙනෙන්නේ කොන්කීට් කණුවක් වගේනේ. නමුත් මේ මහත්තයාට මරණාසන්න වෙලාවේ කොන්කීට් කණු සියල්ලම පෙනිල තිබෙන්නේ අඩු දිග්කරගත් කකුළුවන් වගෙයි. යම හෙයකින් මේ තරුණ මහත්මයා මියපරලොව ගියානම් අනිවාර්යෙන්ම මේ මහත්මයා නැවත උපත ලබන්නේ කකුළු බිත්තරයක් තුළයි. උපාදාන පව්වයා හචෝ උපාදනයයි හවය සකස් කර දෙන්නේ. නමුත් මේ මහත්මයා මියපරලොව ගියානම් ඒ මහත්මයා කකුළුවෙක් උපදියි කියලා මේ ලෝකේ කිසිවෙක් විශ්වාස කරන්නෙ නැහැ. නමුත් ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ ධර්මය ඒ උතුම යථාර්ථය අපිට මැනවින් පැහැදිලිකර දෙනවා. ඉහත කථාවෙන් ඔබට පැහැදිලි වෙනවා. තමාගේ ඊළහ උපත තීරණය කරන්නේ තමා තුළින්මය කියලා.

11. කළාහණ මිතුයකු නොමැතිනම් තනිව සිටීමත් වටියි

භිඤුවක් උතුම් සමාධියෙන් පසුවනවිට මනුෂා ලෝකය ආශිතව ජීවත්වන දිවාංගතාවක් දර්ශනය වෙනවා. ඇය සාමානා දිවා ස්වභාවයෙන් යුක්කයි. ඇය පැළඳගෙන සිටියේ බෝහෝම පිළිවෙළට තිබූ සුදු සාරියක්, අත් දිග සුදු හැට්ටයක්. ඇය යන යන තැනට ඇයට සිංහාසනයක් වගේ පුටුවක් ලැබිල තිබෙනවා. මේ පුටුවේ හිඳගෙනම තමයි ඇය ගමන් කරන්නේ. ඇයට ආකාශයේ පාවීයන්න පුළුවන්. එම පුටුව හරියට ඇයට බද්ධවෙලා තිබෙනවා වගේයි පෙනෙන්නේ. එම භිඤුව උතුම් සමාධියෙන් අරමුණු කරල බලනවා ඇය පෙර ජීවිතයේ කවරෙක්ද කියලා. ඇය කාලයකට පෙර මේ ගමේම ජීවත්වුණ වයෝවෘද්ධ ශීලවත් උපාසිකාවක්. ඇය ගිහිඋපාසිකාවක් හැටියට බොහෝම දඎයි ස්වාමීන් වහන්සේලාට ආසන පනවන්නට. ඇයගේ නිවසට යම් ස්වාමීන් වහනසේ නමක් වැඩියත්, ඇය ආරණායට ගියත් බොහෝම සුවපහසුව ස්වාමීන් වහන්සේලාට වැඩසිටින්න ගෞරවණීය ලෙස ආසන පනවල තිබෙනවා. නමුත් කළාහණ මිනු ඇසුර, සද්ධර්ම ශුවණයේ දුර්වලභාවයන් නිසාම ඇයට ධර්මයේ නියම හරයක් ජීවිතයට ලැබිල නැහැ. ඒ නිසාම ඇය මැරෙන වෙලාවේ ඇය තමා සිදුකළ භිඤුවකට ආසන පැනවීමේ පිංකමක් තමයි සිහිවෙලා තිබෙන්නේ. එම උපාදානයට අදාළව එම පිනට විපාක හැටියට සිංහාසනයක් වැනි පුටුවක වාඩිවුණ සෘද්ධිමත් භාවය ඇති සාමානා දිවා ස්වභාවයක් ලැබිල තිබෙනවා. ඉහත කාරණයෙනුත් පිංවත් ඔබට පැහැදිලි වෙනවා කෙනෙකුගේ ඊළහ ජීවිතය තීරණය වන්නේ තමා තුළින්මය කියලා.

එක පිංචත් මහත්මයෙක් පුශ්නයක් විමසුවා. ඊළහ ජීවිතයේ අපි කවුරුත් වෙනවාද කියල. කවුරුත් විසින්ද තීරණය කරන්නේ කියලා. බුදුරජාණන් වහන්සේ බොහෝම පැහැදිලිව දේශනා කරනවා දෙවියෙක්, බුහ්මයෙක්, මනුෂායයක් එසේත් නැතිනම් වෙනත් අදෘෂාාමාණ බලවේගයක් නොවෙයි ඊළහ පුතිසන්ධිය තීරණය කරන්නේ කියලා. උපාදානයයි මීළහ උපත තීරණය කරන්නේ කියලා. උපාදානය සකස් වෙන්නේ තෘෂ්ණාව නිසා. එහෙම නම් තමා තුළයි තීරකයා සිටින්නේ. එම තීරකයා අවසාන පංච උපාදානස්කන්ධය වන වුති සිතයි. තමාම තීරකයා වන ලොවක තෘෂ්ණාවේ ඇති හයානක භාවය නිසාම සතර අපායන්ට වැටී ඔබම විදි දුක් කන්දරාව නුවණින් දකිමින් සංසාර බිය ඇතිකරගන්න. මේ සංසාර බිය අපිට ඇති වූයේ ධර්මය අධර්මය ගැන නොදත් නිසාමයි. කළයුත්ත නොකළයුත්ත ගැන නොදත් නිසාමයි. එහෙමනම් කළාහණ මිනු ආශ්ය නොලැබීම, කළාහණ මිනු ආශ්ය පතික්ෂේප කිරීම හේතුවෙන්මයි අපි මේ විනාශයට වැටිල තිබෙන්නේ. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා මේ මුළු ශාසනයම රදා පවතින්නේ කළාහණ මිනු ආශ්ය මතය කියලා. එහෙම නම් හව නිරෝධයේ දුක නැති කිරීමේ ගමන රදා පවතින්නේ කළාහණ මිනු ආශ්ය මතමයි. එම නිසාම අඹු දරුවන් වස්තුව දේපළ වලට තබන විශ්වාසයට වඩා වැඩි විශ්වාසයක් කළාහණ මිනුයා මතම තබන්න. කළාහණ මිනු ඇසුරින් තොර ජීවිතය ගැන බිය ඇති කරගන්න.

භිකුව මුණගැසීමට එක්තරා පුභූ මහත්මයෙක් පැමිණියා. එතුමා සමග තවත් තුන් දෙනෙක් පැමිණ සිටියා. ඉන් එක මහත්මයෙක් අවුරුදු 65 ක විතර මහත්මයෙක්. මේ මහත්මයා ධර්මයේ ගැඹුරු පුශ්න කිහිපයක්ම විමසුවා. ඇත්තටම හිකුව හිතුවේ නෑ එවැනි ගැඹුරු පුශ්න මෙම කණ්ඩායම අසාවි කියලා. හිකුවටත් හරි සතුටක් ඇතිවුණා. ඒ වෙලාවේ හිකුව එම පුභූ මහත්මයගෙන් විමසුවා මේ වයෝවෘද්ධ මහත්මයා කවුද කියලා. ඔහු සුදු සරමක් කමිසයක් ඇදගෙන සිටියේ. පුභූ මහත්මයා කියනවා මේ වයෝවෘද්ධ මහත්මයා මගේ කළාහණ මිතුය කියලා. මට ටිකක් කේන්ති යන වැඩක් වුණාම මම උපදෙස් ගන්නේ මේ මහත්මයාගෙන් කියලා. සැබෑම කළාහණ මිතුයා කියන්නේ අඩුම තරමින් සෝවාන් එලයට පත්වූ පිංවතායි. ඉන් පහළකෙනෙකුට සැබෑ කළාහණ මිතුයෙක් වෙන්නට තිබෙන ඉඩකඩ අඩුයි. නමුත් ඔහුටත් පුළුවන් හොද නරක කියලා දෙන්න. ධර්මය අධර්මය කියල දෙන්න, වැරුද්දෙන් මුදව ගන්න. එම නිසා තමා දකුවෙන්න අවශායි තමා කෙරෙහිම අනුකම්පාවෙන් සැබෑම කළාහණ මිතුයෙක් සොයා ගැනීමට අපහසුනම් සැබෑම කළාහණ මිතුයෙකුගේ උපදෙස් පිළිපැදීම පුශ්නයක් නම්, තමාට වඩා ධර්මය ගරු කරන පිංවතුන්ගේ අවවාද අනුශාසනා ලබන්න. තමන්ට වඩා ගුණධර්මවලින් උසස් කෙනෙක්වමයි තමන් නිතරම ආශුයට තෝරා ගත යුත්තේ. එහෙම කෙනෙක් නැතිනම් තමාට සමාන ගුණධර්ම තිබෙන

කෙනෙක් ආශුයට තෝරාගත්ත. එහෙම කෙනෙකු නැතිනම් හුදකලාව තනිව ජීවත් වෙන්න කියල බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා.

12.හොරකම සුළුවෙන් තැකුවට ලෙහෙසිද එය පලදෙන විට

දැන් වේලාව සවස හයට පමණ ඇති. මැටි කුටියේ ඉදිරිපස තිබෙන ලෑලි බංකුවේ වාඩිවෙලා භිඤුව මේ සටහන තබන විට භිඤුවට ඈතින් ඇසෙනවා අලියෙක් අතු බිඳින වේගවත් ශබ්දයක්. අලියා අතු බිඳිමින් කුරුමානම් අල්ලන්නෙ ඇඳිරි වැටුනාට පසුව ගමට යන්න. උදේට දායක මහත්වරුන් පිංඩපාත මඩුවේදී කියනවා ඇසෙනවා ඊයේ රාතිුයේ මගේ වට්ටක්කා වගාව, බඩ ඉරිභු වගාව ඉවරයි කියලා. මොකද අලියා ඒවා විනාශ කරලා.

අලියා කියන සතා එයාගේ බලවත්භාවය නිසාම ගොඩක් අකුසල් සිද්ධ කරගන්නවා. හොරකමට පුරුදුවෙච්ච අලියා ගැන කතා සමහර ගම්මානවලදී හිිිිිි සුවට ඇසිල තිබෙනවා. හොරෙක් යම් සේද වගාවක් හානිකරන්න වගාවක් සොරකම් කරන්න සැලසුම් කරන්නේ ඒ ආකාරයටම බොහෝම සියුම් උපකුම වල් අලින් යොදා ගන්නවා. තමා කරන්නේ සොරකමක්ය කියන ෙච්තනාව මේ සතාට පහල වෙනවා. ඒ සතා ඒ සඳහා උපකුම යොදනවා. නමුත් මේ සතා කර්මය කර්මඵල විශ්වාසය ගැන දන්නේ නැහැ. කර්මය කර්මඵල විශ්වාසය මේ සතා නොදන්නවා වුනාට අනුනට පීඩාකිරීමේ, සොරකම් කිරීමේ අකුසලයේ විපාකයන් අනාගතයේ විපාක පිණිස එම සතාට සකස්වෙනවා.

භිඤුවක් උතුම් සමාධියෙන් පසුවන විට ජුේත අලියන් කිහිප ආකාරයකින් දුක්විදිනවා දැක තිබෙනවා. ජුේත සතුනගේ ලෝකයේ අමානුෂික, වේදනාත්මක, කටුක අකුසල් විපාකයන් අත්විදින සතෙක් තමයි ජුේත අලියා කියන්නේ. අලියා තමාට තිබෙන බලවත්හාවය නිසා, අකීකරුහාවය නිසා තම ශක්තියෙන් සැමෝම යටත්කර ගෙනයි ජීවත්වෙන්නේ. එම නිසාම එයාට සිදුවන අකුසල් වැඩියි. තමාගේ පාඩුවේ සැරිසරමින් ජීවත්වන අලින් කැලයේ සිටිනවා. ඒ බවත් සඳහන් කරන්න ඕන. ගම් නොවදින වල් අලින් සමහර කැලෑවල ජීවත්වෙනවා. ඒ අය මනුෂාාවාසයට බියයි. ඒත් බහුතරයක් අලින් ගම්මානවලට වැදී වගාවත් විනාශ කරනවා.

භිඤුවකට එක්තරා රාතියකදී උතුම් සමාධියෙන් පසුවනවිට විශාල වනාන්තරයක් දර්ශනය වෙනවා. මේ වනාන්තරයේ කොළ පැහැයක් නැහැ. ඔබ දැකල ඇති හේන් වගාවට කැලය ගිනි තැබීමෙන් පසුව දැවීගිය හේනක ස්වභාවය. භිඤුවට උතුම් සමාධිය තුළින් මේ මුළු විශාල වනාන්තරයම පෙනෙන්නේ කිසිම ගසක කොළපැහැති කොළයක් නැති දැවීගිය වනාන්තරයක් ලෙසින්. මේ කොළ පැහැයක් නැති දැවීගිය වනාන්තරයේ ලෙසින්. මේ කොළ පැහැයක් නැති දැවීගිය වනාන්තරයේ ජේත අලි රංචුවක් සිටිනවා. මේ ජේත අලි හොඩවැල් දිගු කරමින් වියලි ගස් ඉව කරනවා. කිසිම ගසක අනුභව කිරීමට කොළයක් නැහැ. කුසට අහරක් නොමැතිව වැහැරුණු ශරීරයකි. මෙම ජේත අලි කුසගින්නෙන් දුක්විදිනවා. ඉඩෝරයට දැවීගිය වනාන්තරයේ ආහාරයක් නැහැ. ජලය බිඳක් නැහැ. භිඤුව මේ දර්ශනය තමාගේ නුවනින් සලකා බැලුවා. කුමක්ද මේ සිද්ධවෙන්නේ කියලා. එවිට භිඤුව පැමිණි නිගමනය පහත සඳහන් කරනවා.

භික්ෂුවට මෙතනදී දර්ශනය වෙන්නේ හොඳින් ගහකොළ තිබෙන සශීක කැලෑවක්. නමුත් මේ ජුන් අලියන් ගේ අකුසල් විපාකය නිසා එම අකුසල් විපාකය විදීමට ඒ ජුන අලින්ට කොළපාට ගස් පෙනෙන්නේ දර ඉපල් වගේ. ඒ අකුසලයේ විපාකය. බලන්න පෙර මනුෂා ලෝකයේ තිරිසන් කුලයේ අලි ජීවිතවල ඉපදිලා මිනිසුන්ගේ වගාවන් විනාශ කිරීම නිසාම, තම බලපුළුවන්කාරකම් පෙන්වීම නිසාම, මරණින් මතු ජුන ලෝකයේ ජුන අලියෙක් වෙලා. මුළු කොළ පැහැති කැලයම එම ජුන අලියාට පෙනෙන්නේ දැවී ගිය කැලයක් වගෙයි. කුසට ආහාරයක් නැහැ. ශරීරය වැහැරිලා ඇට මතුවෙලා. දුක්ත ජීවිත ජෙලියන් සැටියට ගතකරනවා. බලන්න සංසාරය කොයිතරම් නම් බියකරුද කියලා.

මනුෂායන් හැටියට ඔබ අනුන්ගේ දේවල් සොරකම් කළොත් එහි විපාකයක් හැටියට මරණින් මතු ඔබ ජුත ලෝකයට වැටුණොත් ජුේත ලෝකයේදී ඔබට පෙනි පෙනී ඔබ ඉදිරියේ ආහාරයක් තිබෙනවා. ඔබ එම ආහාරය අනුහව කිරීමට සැරසෙනවිට එම ආහාරය අතුරුදහන් වෙනවා. ආහාර පිරුණු පිහාන ඔබට පෙනෙන්නේ හිස් පිහානක් වගේ, වතුර පිරුණු වීදුරුව ඔබට පෙනෙන්නේ හිස් වීදුරුවක් වගෙයි. හොඳින් ජලය තිබෙන දිය කඩිත්තෙන් පැන් පොදක් දෝතට ගන්න හදනවිටම එම දිය කඩිත්ත අතුරුදහන් වෙනවා. අන්සතු දෙය සොරකම් කිරීම නිසාම එහි විපාකයන් හැටියට කුසගින්නෙන් පිපාසයෙන් වැහැරුණු ශරීරයෙන් ජුේත ලෝකයේදී දුක්විදිනවා. තිරිසන් සතෙක් ඔබගේ වගාවන් විනාශකරන විට එම වගාව විනාශකරන තිරිසන් සතා සකස්කර ගන්නා අනාගත අකුසල් දැක ඔබ අන්සතු දෙය සොරකම් කිරීමට බිය ඇතිකර ගන්න.

වර්තමාන සමාජයේ බොහෝම පුබල ආකාරයෙන් සොරකම් සිද්ධවෙනවා. මේ අය තේරුම් ගත යුතුයි ජේත ලෝකයට තමන් වැටුනාට පසුව ජේත ලෝකයේදී මහුල් ගෙදරකට ගියත් බඩගින්නෙයි ගෙදර එන්න වෙන්නේ කියලා. අනුන්ගේ දේවල් අතුරුදහන් කළා වගේ ඔබගේ දේවල්ද අතුරුදහන් වෙනවා. අන්සතු දෙයක් සොරකම් කිරීමට ඔබට සිත සකස්වන විටම ඒවායේ දරුණු ආදිනව දැක සංසාරබිය ඇතිකරගන්න. වර්තමාන ගිහි සමාජය තුළ සොරකම කියන කාරණයේ බරපතලකම ගැන බොහෝම අඩු ලන්සුවක් දෙන්නේ. එය ඒ තරමටම සාමානා වෙලා. නමුත් ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ සොරකමෙන් වැළකීම ඉහළම සිල් පදයක් හැටියට උපසම්පදා හිඤු පාතිමෝක්ෂය ශීලයට ඇතුළත් කර තිබෙනවා. එසේ අන්සතු දෙය සොරකම් කිරීමට එරෙහිව පාතිමෝක්ෂයට එකතු කරන්නේ සොරකමේ විපාකයන් බුදුරජාණන් වහන්සේ නුවනින් දැකලාමයි.

බුදුරජාණන් වහන්සේ යම් විනය කාරණාවක් දේශනා කළා නම්, එම විනය කාරණා දුර්වල කරගැනීමෙන් ලැබෙන විපාකයන් කවදාවත් අඩුවක් වෙන්නේ නැහැ. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ පැනවීම් කවදාවත් කාලයට අනුව වෙනස් වෙන්නේ නැහැ. අපි ධර්මයෙන් බැහැරව යනකොට, අපේ හිත රවට්ටාගෙන අමුතු ආරක්ෂාවක් ලෙසින් විනය කාරණාවන් ලිහිල් කිරීමට ගන්නා වූ උත්සාහයක් සමාජයේ තිබෙනවා. නමුත් බුදුරජාණන් වහන්සේ අතීතයේ යම් විනය කාරණාවක් පැනවූවා නම්, එම විනය කාරණා දුර්වල කරගැනීම තුළ, ලැබෙන ආදීනවය අදත් එදාමෙන්මයි. විනය කාරණා ලිහිල් කරගත්තාට එහි ආදීනවයන් නම් ලිහිල් වන්නේ නැහැ.

13.ලෝකය අසාධාරණයක්මයි ඔබට සාධාරණය ඔබ තුළමයි

අජාසත්ත රජතුමා එක්තරා සඳ ඇති රාතියක තමන්ගේ ඇමැති මණ්ඩලය කැඳවල විමසීමක් කරනවා මේ සඳපායාලා තිබෙන සුන්දර රාතියේ මට සුන්දර ධර්මයක් ඇසීමට ඇත්නම් එය විශාල සහනයක් කියලා. ඇමැතිවරුන් තම තමන් ගරු කරන ශාස්තෘවරුන්ගේ නම් කියනවා. එක ඇමැතිවරයෙක් කියනවා තිසන්ඨනාථපුත්ත අහවල් තැන වැඩ සිටිනවා අපි එතනට යමු කියළා. තව ඇමැතිවරයෙක් කියනවා සංජය බෙල්ලට්ඨපුත්ත අහවල් තැන වැඩසිටිනවා අපි එතනට ගියොත් සුන්දර ධර්මයක් අහන්න පුළුවන්ය කියලා. මේ වෙලාවේ මෙතන සිටිය තෙරුවන් සරණගිය කෝමාරහච්ච කියන ඇමැතිවරයා කියනවා තමාගේ අඹ උයනේ බුදුරජාණන් වහන්සේ පුමුබ පන්සියයක් මහ රහතන් වහන්සේලා වැඩසිටිනවා රජතුමා එතනට පැමිණියොත් මේ සුන්දර රාතියේ සුන්දර ධර්මයක් අහන්න පුළුවන්ය කියලා.

රජතුමා තම බිසෝවරු පිරිවර සමග බුදුරජාණන් වහන්සේ බැහැදකින්න මහා රාතියේ අඹ වනයට යනවා. බුදුරජාණන් වහන්සේ අජාසත්ත රජතුමාට බොහෝම සුන්දර ධර්මයක් දේශනා කරනවා. ධර්ම දේශනාව අවසානයේදී අජාසත්ත රජතුමා බුදුරජාණන් වහන්සේට වන්දනා කරලා රජමැදුරට නික්මෙනවා. අජාසත්ත රජතුමා බුදුරජාණන් වහන්සේ හමුවෙන්න බැහැරට ගිය පසු බුදුරජාණන් වහන්සේ මහරහතන් වහන්සේලාට පුකාශ කරනවා මේ අජාසත්ත තමන්ගේ තාත්තාව සාතනය කර නොතිබුණා නම් ඒ කියන්නේ ආනන්තරිය පාපකර්මය සිදුකොටගෙන නොතිබුණා නම් මේ ධර්ම මණ්ඩලයේදීම සෝවාන් එලයට පත්වෙනවා කියලා.

බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කර වදාළ, බරපතල අකුසල් ශක්තිමත් කුසල් තුළින් යටපත් කරගන්න බැහැය කියන කාරණය මෙයින් පැහැදිලිවෙනවා. පාපකාරී ආශුය නිසාම බලවත් අකුසල් සිදුකරගත් අජාසත්ත රජතුමා පසුකාලයේදී සත්පුරුෂ ආශුය නිසාම අපුමාණ කුසල් සිදුකර ගන්නවා. පළමුවැනි ධර්ම සංඝායනාව පවත්වන්න පූර්ණ රාජාා අනුගුහය ලබාදෙන්නේ අජාසත්ත රජතුමා. එදා අජාසත්ත රජතුමා එවැනි රාජාා අනුගුහයක් පළමුවැනි ධර්ම සංඝායනාවට නොදක්වන්න වර්තමානයේ ශාසනයේ අර්ථයත් අතුරුදන්ව ගොස් තිබෙන්න පුළුවන්. මේසා බලවත් කුසල් සිදුකරගත්තත් බලවත් අකුසල්වල විපාකයන් සමනය කරන්න ඒවා හේතුවෙන්නේ නැහැ.

වර්තමානයේ බලවත් අකුසල් අපි විගුහ කරන්නේ බොහෝම සරල විදිහට. වර්තමානයේ පිතෘ සාතක රජකෙනෙක් ලෝකයේ ජීවත්වෙනවානම් අපි ඔහුට අනුශාසනා කරන්නේ ඔබ වර්තමානයේ කරන බලවත් කුසල් හේතුවෙන් එම අතීත පිතෘ සාතක අකුසලය යටපත්වන බව ඒත්තුගැන්වීමටයි. බුදුරජාණන් වහන්සේ යමක් දේශනා කර තිබෙනවා නම් දෙපාරක් ඒ ගැන සිතන්න අවශා නැහැ. ඒ නිසාම සොරකමේ බලවත් ආදීනවයන් දැකලා බුදුරජාණන් වහන්සේ සතරපාරාර්කාවන්ට සොරකම පනවන්නේ. ඉකුත් ලිපියක සදහන් කළ, වගා පාළු කරමින් සොරකමේ යන තිරිසන් සතා මරණින් මතු ජේත අලියෙක්ව උපත ලබා විදින දුක්ත ජේත අලි ජීවිතය කමටහනක් කරගෙන සංසාර බිය ඇතිකරගන්න. තිරිසන් සතක් සොරකමේ ගිහිල්ලා එවැනි කුරිරු විපාක මරණින් මතු අත්විදිනවා නම් කර්මය කර්මඵල විශ්වාසය හඳුනන මනුෂා ඔබ අන්සතු දෙය සොරකම් කළොත් පරලොව ජීවිතයේදී ඔබට විදීමට සිදුවන වේදනාවන් සිහිපත් කර ගන්න. ඒ තුළින් සංසාර බිය ඇතිකරගන්න. යමෙක් යමක් සොරකම් කරන්නේ ධනයක් තිබෙන කෙනෙක්ගෙන්. ධනය තිබෙනවාය කියන්නේ පිනෙන් ශක්තිමත් කෙනෙක්. යමෙක් සොරකම් කරනවාය කියන්නේ, පිනයි ඔහු සොරකම් කරන්නේ. යමෙක් පින සොරකම් කළාත් පව බොහොම බලවත් වෙනවා.

ලෝකය තිරතුරුවම ගමන් කරන්නේ දුක දෙසට. තෘෂ්aණාව නිසාම මනුෂාායාගේ පංචඋපාදනස්කන්ධය තිරතුරුවම ගිනිගන්නවා. මේ ගිනි ගැනීම නිසාම සමාජයක් ගිනිගන්නවා. ඔබක් මේ ලෝකයේ සාමාජිකයින් වුණොත් ඔබත් මේ ගින්නෙන් පිච්චෙනවා. ඒ කියන්නේ ලෝහ, ද්වේශ,මෝහ අකුසලයන් රැස්කරගනීවි. රට ජාතිය උදෙසා හඩ නැගුවත්, කාමයන් උදෙසා හඩනැගුවත් මේ ඔබට ඇසෙන්නේ මනුෂාායාගේ පංචඋපාදනස්කන්ධය ඇවිලෙන හඩයි. අවිදාහව නිසා තමනුත් ඇවිලී අනුනුත් අවුළුවන මනුෂාායාගේ දෝංකාරයයි.

හඩ වේගවත් වන තරමට අකුසලයේ පුමාණය වේගවත්වෙනවා. අකුසලය වේගවත්වෙනවාය කියන්නේ සතර අපායට පිරිස් බලය සැපයීමේ වේගය වැඩිවෙනවා. අවිදාාව නැමති මඩ ගොහොරුවේ එරී කුසල් සංස්කාර නැමති අත්වාරුවෙන් මඩෙන් ගොඩ ඒමට දහලන මෝහබරිත ලෝකයේ කුියාන්විතයයි ඔබ ඉදිරියේ සිදුවෙමින් පවතින්නේ.

ලෝකය යන දිශාවකට ගියාදෙන්. පිංචත් ඔබ ධර්ම මාර්ගයට එන්න. කොයිම මොහොතකවත් ඔබ ලෝකයෙන් සාධාරණය බලාපොරොත්තුවෙන්න එපා. ලෝකය කියන්නේ බොහෝම අසාධාරණ තැනක් නිසාමයි සිදුහත් කුමාරයා රජසැප අලුයම හෙළු කෙළෙපිඩක්සේ ඉවතලා අසාධාරණ ලෝකයට සාධාරණය මතුකරදීමට ධර්ම මාර්ගයට පැමිණෙන්නේ. 'උපාදාන පච්ඡයා හවෝ' කියන ධර්මතාවය යටතේ පින් කරපු මනුෂායා මරණින් මතු දුගතියට වැටෙනවා නම් පච් කරපු මනුෂායා සුගතියට යනවා නම් මොකක්ද ලෝකයේ ඇති සාධාරණත්වය. ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ සුළැහිල්ලේ දැවටෙමින් පැමිණි රාහුල පුතනුවන්ට සැබෑම දායාද කර දුන්නේ අසාධාරණ ලෝකයෙන් මිදී සැබෑම සාධාරණය මතුකරදෙන ධර්ම මාර්ගයක්. කල්ප ගණනාවක පටන් තමා පසුපසින් අයෝමය ශක්තියක් වෙමින් පැමිණි යශෝධරාවට බුදුරජාණන් වහන්සේ මතුකර දුන්නේ අසාධාරණ ලෝකයෙන් මිදී සැබෑම සාධාරණය මතුකරගන්නා මාර්ගයයි.

14.අහෝ! තිරිසන් අපාය

පිංචත් ඔබේ දෑස් ඉදිරියේ ජීවත්වන තිරිසන් සතුන් සතර අපායේ කොටස් කරුවන්. සතර අපායෙන් එකක් තමයි තිරිසන් ලෝකය. තිරිසන් ලෝකය සත්වයාට බොහෝම දුක්දෙන ස්ථානයක්. මේ සෑම තිරිසන් සතකුම පෙර හවයක මනුෂා ජීවිතයක් ගතකර සිදු කරගත් කාය, වවී, මනෝ අකුසලයන් හේතුවෙන් තිරිසන් ලෝකයට වැටුනු අය. මරණ බිය, කාමය, වෛරය, කුසගින්න තිරිසන් සතුන්ගේ ජීවිතයයි. පෙර මනුෂායින්ව ඉපිද අනුනට දුන් මරණ හිය, ජීවිත හිය, අනුනගේ ආයුෂ, වර්ණය, සැපය, බලය උදුරාගැනීම වැලක්වීම මගහැරීම හේතුවෙන් අත්වූ කර්ම විපාකයන්ය. ශීලයක් ආරක්ෂා නොකිරීමේ, දන් නොදීමේ, මෛතී බුදුගුණ භාවනාවක් නොවැඩීමේ විපාකයේ ස්වභාවය තිරිසන් ලෝකයේ ඉපිද අනුනට අහිමි කළ දෙයම තමන්ටද ඒ ආකාරයෙන්ම අහිමිව එකම දුක සිත්සේ විදීමට සිදුවීමය. තිරිසන් ජීවිතයේaදී මේ සතුන් යම් තාවකාලික සැපයක්, ආශ්වාදයක්, ආහාරය නිසා කාමය නිසා ලැබුවද මොවුන් එය බුක්ති විදීමේදීම එම සැපය නිසා සකස් වෙන්නේද බරපතල අකුසලයකි. සංසාරික වශයෙන් දුකේ සංවර්ධනයකි. ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ සතර අපායේ දුක දීර්ඝ බව දේශනා කර වදාළේ ඉහත හේතුව නිසායි.

භිඤුව මෙහි සටහන් කරන්නේ ඉහත තිරිසන් ලෝකයේ කථාවක් නොවේ. ඊට හාත් පසින්ම වෙනස් සතර අපායටම අයිති ජුේත තිරිසන් ලෝකයේ කථාවකි. ජුේත තිරිසන් ලෝකයද සත්වයා අනන්ත දුක් විදින ස්ථානයකි. තිරිසන් සතුන් ලෙස ජීවත් වන සතුන් මරණින් මතු ජුේත සතුන් ලෙස ඉපදීමට හේතු කිහිපයක් හිඤුව අනුමාන කරයි.

විශේෂයෙන් එයට බලපාන්නේ තම කණ්ඩායම, රැල කෙරෙහි ඇති ඡනද රාගයයි තෘෂ්ණාවයි. ඒ නිසා සකස්වූ උපාධානයයි. දෙවැනි හේතුව තමාට අහාර, කරුණාව, ආරකෘව දක්වන තම ස්වාමියා කෙරෙහි ඇති ඡන්ද රාගයයි, තෘෂ්ණාවයි. ස්වාමියා යනු සතුන් ඇති දැඩි කරන මනුෂායාය. කැලයේ ජීවත්වන සතුන් මුල් හේතුව නිසා මරණින් මතු ජුේත සතුන් ලෙස ජේත ලෝකයේ උපත ලබන අතර මිනිසුන් ඇසුරේ වැඩෙන සතුන් දෙවැනි හේතුව නිසා ජේත සතුන් ලෙස එම ලෝකයේ උපත ලබනු ඇත.

භිකුව එක්තරා ආරණායක වැඩසිටියදී එම ආරණායේ බළලුන් නව දෙනෙක් දාන ශාලාව ආශිතව ඇති දැඩිවෙමින් සිටියහ. දෑස් අන්ධ සතුන් කිහිපදෙනෙක් ද මේ අතර විය. මේ සෑම සතේක්ම සිටියේ නායක ස්වාමීන් වහන්සේගේ කරුණාව, මෛතී විදිමින්ය. බළලුන් පියකරන ආහාර සුලහව තිබිණි. හැබයි සමහර දිනවල බළලුන්ගේ මුතුා සහිත පාපිසි, ඇතිරිලි සේදීමට මෙහිදී සිදුවිය. මෙම බළලුන්ගේ හොඳ ගතිගුණ වැඩිපුර තිබිණි. ස්වාමීන් වහන්සේලා හැර මේ සතුනට වෙනත් රැකවරණයක් නොතිබිණි. ගෞරවණීය උපසම්පදා ස්වාමීන් වහන්සේලාගේ විනය සම්බන්ධ ගැටලුද මෙහිදී ඇති නොවුණා නොවේ. දිනක් හිමිදිරි උදෑසන පහට පමණ භිකුව තම කුටියේ සිට දාන ශාලාවේ "වත" කිරීමට දාන ශාලාවට පැමිණෙනවිට දාන ශාලාවේ පිටත ආලින්දයේ සවිකර තිබූ වතුරකරාමය සහිත බෙසමේ තැටිය මත අඩියක් පමණ උසැති අළු පැහැති බළලෙක් සිටගෙන සිටියේය. හිකුවුව මුලින් හිතුවේ මේ ආරණායේ සිටින බළලෙක් කියලාය. හිකුවුව ජල බේසමට කිට්ටුවන විට බළලා අතුරුදන් විය. අතුරුදන් වීමත් සමග මොහු ජුන බළලෙක් ලෙස හිකුවුව හඳුනාගත්තාය. මේ ජුන බළලා කවරෙක්ද යන්න හිකුවුවට අනුමාන කළ හැකි තොරතුරක් පසුව ලැබිණි.

මෙම ආරණායේ ඇති දැඩිවෙන බළලූන් නව දෙනාගේ රැලේ මීට පෙර බොහෝම සුරතල් බළලෙක් සිට ඇත. එම බළලා ගෞරවණීය ලොකු ස්වාමීන් වහන්සේගේ පසුපස නිතරම පැමිණෙන උන්වහන්සේගෙන් නොමදව කරුණාව ලද සතෙකි. මේ බළලා මීට පෙර මියගොස් තිබිණි. මේ බළලා මියගිය අවස්ථාවේ නායක ස්වාමීන් වහන්සේගේ සත්ව කරුණාව නිසාම උන්වහන්සේගේ නෙතට කදුළු මතු කිරීමට සමත්වී ඇත. පසුව බළලා ගෞරවණීය ආකාරයට වළදමා තිබිණි. හිිඤුව අනුමාන කරන්නේ එම මිය ගිය බළලා තම ස්වාමියා, රැළ, ස්ථානය කෙරෙහි ඇතිකරගත් ජන්ද රාගය තෘෂ්ණාව නිසා එම ස්ථානයම උපාදානය කර ගෙන ජුත බළලෙක් ලෙස උපත ලබන්නට ඇතිබවයි. මේ ජුත බළලා කවුරුවත් ඇසින්

නොදැක්කාට මේ මොහොතේද එම ආරණාගේ මේසය මත තිබෙන ආහාර ඉව කරමින් ජීවත්වන අනෙක් බළලූන් සමග ගැවෙසෙමින් අතීතයේදී වගේම නායක ස්වාමීන් වහන්සේ ළහ දැවටෙමින් සිටිනු ඇත. එහෙත් එය දකින කෙනෙක් නැත. යම දිනයක ගෞරවණීය ස්වාමීන් වහන්සේ සමාධිය වඩා නොපෙනෙන ලෝකය පුඥා ඇසෙන් දුටුවොත් ජීවිතයේ කිසිම දිනයක තිරිසන් සතකුට ලෙන්ගතු නොවනු ඇත. මන්ද එම ලෙන්ගතු බව මතුභවයක එම තිරිසන් සතුනට ජුේත ලෝකයට වැටීමට පාර පෙන්වන නිසාය. එම අසරණ සතුන් තම ස්වාමීයා කෙරෙහි තිබෙන ඡන්දරාගය නිසා තම ස්වාමීයා සහ ස්ථානයේ වසගයේම ඡුේත සතෙකුව ඉපදෙනු ඇත.

ඉහත බළලා සේම වනවාසීව වැඩ සිටින විට ජුත බල්ලන්, මීහරකුන්, මුවන්, වළිකුකුළන්, ගම් කුකුළන් භිඤුවට දර්ශනයවී ඇත. ඉහත සතුන් අතරින් අනුවේදනීය ජුේත සතෙකු ගැන සටහනක් පිංවත් ඔබට ඉහත කරුණු සනාථ කරගැනීම සදහා තබමි. මේ ජුේතසතා භිඤුවට දර්ශනය වූ අතිශය දුක්ත ජීවිතයක් ගතකරන ජුත අලියෙකි. භිඤුව රුහුණු පුරවරයේ කැලෑබද ආරණායක වැඩසිටින විට රාතී සමාධියන් පසුවෙද්දී මෙම ආරණාගයේ විශාල ගල් පර්වතය යට පිහිටි බුදුමැදුර ඉදිරියෙන් මෙම ජුන අලියා බොහෝම සෙමින් ගුප්ත, අලස ස්වභාවයෙන් ගමන් කරනවා භිඤුවට දර්ශනය විය. මෙම ජුන අලියා කල පැහැති සමානා අලින්ට වඩා උසින් අඩු පළල් ස්වභාවයක් ගන්නා අලියෙකුගේ ස්වරූපයට සමාන රූපයකි. මෙසේ ජුත අලියා විනාඩි දෙකක් පමණ ඉදිරියට ගමන් කරමින් නොපෙනී ගියේය. මේ සිද්ධිය මෙතනින් නිමාවිය. නැවත සතියකට පමණ පසුව රාතීයේ භිඤුව සමාධියෙන් පසුවන විට භිඤුවට මෙවැනි දර්ශනයක් දක්නට ලැබිණි. මෙම ආරණායේ ජලය පිරී තිබෙන නිතර වල්අලින් ස්නානය කරන වැවක් තිබේ. මෙම වැවේ වල් අලි දෙදෙනෙක් හොද හැටියට සතුටුවෙමින් වතුර විදිමින් ස්නානය කරමින් සිටියහ. ඉහත ජීවමාන අලි දෙදෙනා ජලයේ සතුටුවෙමින් සිටින මොහොතේ පෙර සදහන් කල ලුප්ත අලියාද විහාරය පැත්තෙන් සෙමින් සෙමින් පැමිණ ජීවමාන අලි දෙදෙනා ජල කීඩා කරන වැවට <mark>.</mark> බැස්සේය. ගුප්ත ස්වභාවයෙන් පැමිණි පුේත අලියා හැඩරුවෙන් භිඤුව පැහැදිලිව ජුේත අලියා හඳුනා ගත්තේය. ජුත අලියා වැවට බැස්සේ ජීවමාන අලින් දෙදෙනාසේ සතුටුවෙමින් ජලයේ ස්නානය කිරීමටය. එහෙත් අභාගායකි කර්මයේ විපාකදීම ඒ මොහොතේ ඇරඹිණි. ජුත අලියා වැවට බැස ජලයේ පෙරළීමට නිදාගැනීමට, උත්සහ කරන විටම එය වැලකිණි. ජුෙත අලියා ජලයේ සිටගෙනය. ජුෙත අලියා මහත් වේදනාවකින් වමනය කිරීමට පටන් ගත්තේය. මොහු වමනය කරන්නේ දැඩි වේදනාවකින්, අපහසු තාවයකින්ය. කුස හකුලවමින් මහත් වේදනාවකින් වමනය කරයි. වමනය කල පැහැතිය, හරියට වතුර පීල්ලකින් ජලය වැක්කෙරෙනව වගේ දැඩි ලෙස වමනය කරයි. කලු පැහැති වමනය භිඤුව හඳුනාගත්තේ ලේ වමනය ලෙසයි. දැඩි අපහසුවකින් ලේ වමනය කළ ජුෙත අලියා දිය නෑමට වාසනාව නොමැතිව වැවෙන් ගොඩට සෙමින් සෙමින් වේදනාවෙන් පැමිණ නොපෙනී ගියේය. මේ සිද්ධිදාමය ලුජ්ත අලියාගේ දින චර්යාව විය යුතුය. පෙර කරන ලද කර්මයක් නිසා මෙම ලුජ්ත අලියාට සමහරවිට කල්ප ගණනාවක් මොලෙසින් තමා කැමති දෙයක් ස්පර්ෂ කිරීමට යැමේදී මේ ආකාරයෙන් ලේ වමනය ගොස් ශරීරය වේදනාවට පත්ව එම ආස්වාදය ලැබීමේ හැකියාව අකුසල් කර්ම බලය නිසා අහිමිවීයැයි භිඤුව අනුමාන කරයි. ඉහත අවස්ථාවේදීද ජුන අලියා බොහෝම කැමත්තෙන් වැවට බැස්සේ ජීවමාන වල් අලි දෙදෙනා වැව් ජලයේ සතුටුවන සතුට තමන්ද විදීමටය. එහෙත් එය ඛේදවාචකයක් විය.

අපි බලමු අනුමාන වශයෙන් මොන වගේ අකුසලයක් මේ සතා අතින් වෙන්න ඇතිද කියලා. ඊට පෙර මේ ජේත අලියා කවුරුන්ද කියල හොයල බලමු. මේ ආරණාය නිරතර වල් අලින් ගැවසෙන ස්ථානයක්. මෙහි එක අලියෙක් ඉදල තිබෙනවා බොහෝම කාලයක් නායක හාමුදුරුවන්ට බොහෝම කීකරුව ගෙදරක හුරතලයට හදන බල්ලෙක් යම්සේ තම ස්වාමියාට කීකරුද ස්වාමියාගේ අණ පිළිපදීද එයට සමාන ආකාරයෙන් මෙම වල් අලියා නායක ස්වාමීන් වහන්සේට කීකරුව සිට ඇත. මෙම කීකරු භාවය ඇතිකරගෙන ඇත්තේ වල් අලියා ප්රියා සිවත් ආහාර දීම නිසාය. මෙසේ සිටින අතර තුර හිකුළුව අසා තිබු පරිදි අසල වන ලැහැබකදී එම වල් අලියා අත්වැරදීමකින් සිදුවූ වෙඩි පුහාරයකින් මියගොස් ඇත. අලියා මියයන මොහොතේ රැලෙන් සහ තම වර්ගයාගෙන් මිදී සිටි මෙම වල් අලියාට නායක ස්වාමීන් වහන්සේත් මෙම ආරණායයක් හැර වෙන කුමක් සිහිවෙයිද තම රැලෙනුත් කැලෑවෙනුත් මිදිලා තමාත් ආරණායය් සාමාජිකයෙක් ලෙස ජීවත් වූ මෙම අලියාට මැරෙන මොහොතේ ස්ථානය සහ නායක ස්වාමීන් වහන්සේ ගැන ඇතිවූ ජන්ද රාගය තෘෂ්ණාව නිසා එහිම ජේත අලියෙක් ලෙස උපත ලබන්නට

ඇතැයි භිඤුව අනුමාන කරයි. දැන් මේ ජුේත අලියා මියයාමට පෙර වල් අලියෙකු ලෙස හැසුරුණ ආකාරයෙන්ම ජුේත අලියෙකු ලෙස ආරණාය භූමියේ නිරතුරුවම ගැවෙසෙමින් තම ජුේත ජීවිතය ගතකරනු ඇත.

පෙර වල් අලියෙක් ලෙස ජීවත්වීමේදී භිඤුන්ගේ පරිහරණය සදහා වැව් ජලය බොරකිරීම, අපවිතු කිරීම, උපාසක උපාසිකාවන්ට ජලය පරිහරණය වැලක්වීම, බිය ගැන්වීම වැනි හේතූන් නිසා මෙම කර්ම විපාකය විදීමට සිදුවූවා විය හැකිය. මන්ද මේ වල් අලියා නිසා බියට පත්වූ පිංවත් වන්දනාකරුවන් බොහෝ විය හැකිය.

දෙවැනිව බලමු ජේත අලියා විදින දැඩිම කර්ම විපාකය ලේ වමන දැමීම ගැන. මෙය සාමානා ලේ වමනයක් නොවේ. ගොජ ගොජ ගාමින් දමන ලේ වමනයකි. මෙවැනි කර්ම විපාකයක් විදීමට හේතුවූ කාරණය වශයෙන් හිඤුව අනුමාන කරන්නේ සාංසික දේවල් මේ වල් අලියා කෑමය. හිඤුව මෙයින් අදහස් කරනුයේ ආරණාය භූමියේ ඇති ගහ කොළ නොවෙයි. පාලි වාකා පුකාශ කර දායකයින් මහත් සද්ධාවෙන් මහා සංසරත්නයට පුජා කරන ලද දානයයි. මේ වල් අලියා කාලයක් නායක ස්වාමීන් වහන්සේ ඇතුළු පිංවත් ගිහි කැපකරුවන්ගේ සුරතලා වෙමින් ආරණායේ වැඩ සිටින සංසයා උදෙසා පූජාකළ ආහාරයන්ගෙන් දිනපතා නිරතුරුවම සංගුහ ලැබූ සතෙකි. ඉහත කාලය තුළ සංසරත්නය උදෙසා දායකයින් පූජාකළ ආහාරපාන කොතෙක් මෙම සතාට දෙන්නට ඇතිද? ස්වාමීන් වහන්සේලාගේ දානයට තිබෙන පළතුරු, කැවිලි, මේ සතාට ආහාරයට දීම නිසා සංසරත්නයට ඒවා වැළදීමේ අවස්ථාව අහිමිවෙන්නට ඇතිද?

සංසරත්නය යනු මෙලොව උතුම්ම පිරිසයි. එක්තරා අවස්ථාවක ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශණා කරන්නේ බුදුරජාණන් වහන්සේ අරමුණුකර කරන පුජාවට වඩා මහා සංසරත්නය අරමුණුකර ගෙන කරන පුජාව මහත්ඵල මහානිශංශ අත්වන බවයි. ඒ නිසා ගෝතමිය මේ චීවරය මහා සංසරත්නය අරමුණු කරගෙනම පුජා කරගත්නය කියලා මහා පුජාපතී කිරි මැණියන්ට මහා සංසරත්නයේ බල කදම්බය ගැන සිංහනාද කරනවා. මහා සංසරත්නය යනු මේ ජාති, ජරා, වායි, මරණ වලින් ගහන මේ ලෝකයෙන් එතෙරවූ පිරිසක්මය. නොඑසේනම් එම මාර්ගයේ ජයගුහණය කරා ගමන් කරන පිරිසක්මය. උන්වහන්සේලා ලෝකධාතුවම අනිතායේ වේගයෙන් සියුම්කර පුඥාවෙන් තම දෝතට ගත් පිරිසක්මය. මේ පඨවි ධාතුව අනිතායේ වේගයෙන් සියුම් කර අයෝමය පඨවි ධාතුවට අභියෝග කළ පිරිසක්මය. එවන් මහා බලාපොරොත්තුවකින් පරිපූර්ණ සංසරත්නය අරමුණු කොට ඉමහත් සද්ධාවෙන් යුතුව පාලි වාකාය පුකාශ කරමින් සාංසික වශයෙන් පුජා කරන ආහාරපාන මහා සංසරත්නයේ අවශායතා සපුරාගැනීමට පෙරාතුව තිරිසන් සතුනට ආහාරයට දීම එම අභිංසක සතුනට කරන අසාධාරණයක් වනවා නිසැකය.

මෙහිදී ඔබට මෙවැනි පුශ්නයක් මතුවීමට ඉඩ ඇත. තමා කන්නේ සාංසික දෙයක් බව වල් අලියාට චේතනාවක් නොමැති නිසා අකුසලයක් වන්නේ කෙසේද කියල. එය මෙසේ අප තේරුම් ගත යුතුය. අලියා දාන ශාලාව ඉදිරියට එන්නේ දානයට සංඥාව දෙන ගෙඩියේ හඩට. එම සතා එන්නේ "හාමුදුරුවෝ වළදන දේවල් මටත් දෙන්න" කියන චේතනාව එම සතා තුළ ඇති නිසාය. මෙහිදී කර්මය කර්මඑලය වැටහීමක් නොමැති තිරිසන් සතා අසරණයෙකි. එම අහිංසක සතුන් එම අසරණහාවයෙන් මුදවාලීමට අප දක් විය යුතුය. අපි අදක් වුවහොත් අසරණ සතුන් සසර අනන්ත දුක්වලට මුහුණ දෙනු ඇත. එසේ නම් අප ඔවුනට දක්වා ඇත්තේ කරුණාවේ නාමයෙන් අකාරුණික බවකි. ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ පාරිලොයිය වනයේදී පාරිලොයිය ඇතාගෙන් උපස්ථානයක් ලබා එම ඇතාට සුගතියකට යැමට අවස්ථාව සලසා සැබෑම සත්ව කරුණාව දැක්වූවා මිස ඇතාට ආහාරපාන ලබාදී උපස්ථානය කිරීමට ගොස් එම සතාට දුගතියට යැමට කරුණු කාරණා සකස්කර දුන්නේ නැත. සැබෑම සත්ව කරුණාව කුමක්ද යන්න බොහෝම නිරවුල්ව ලෝකයාට ආදර්ශයෙන් ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ පෙන්වා වදාලහ. මෙම ආදර්ශය වඩාත්ම වටින්නේ නිවන් මහ වඩනා පිංවතුන්ටමය. එසේ නොවුණහොත් සසර කල අකුසල් නිසා දන් නොදීම, ශීලයක් ආරක්ෂා නොකිරීම, මෛතීය නොවැඩීම වැනි එම අකුසල් නිසා

සතර අපායට වැටුණු සතුන් නිසා ඔබ ඔබේ සතර අපායෙන් මිදීමට ඇති අවස්ථාව අහිමිකර ගන්නවා ඇත.

මෙහිදී විශේෂයෙන් ගිහි පිංවතුන්ට අවධාරණය කරන්නේ පිංවත් ඔබ අසරණ සතුනට දක්වන කරුණාව මෛතිය දක්වන්න එපාය කියල නොවේ. අසරණ සතුනට ආහාරපාන රුකවරණය සැලසීම පිං වැඩෙන තමා තුළ මෛතීය වැඩෙන කිුියාවක්. එහෙත් මෙම සතුන් ඔබ ඔබේ කරනොගන්න. ඔබේ දුව පුතා කරනොගන්න. ඔබේ නිදන කාමරයේ, සාලයේ, ඔඩොක්කුවේ සුරතලා කරනොගන්න. මෙවැනි බැදීම් හේතුවෙන් එම සතුන් මියයාමට පසුව ජුන සතුන් ලෙස ඔබේ නිදන කාමරය, නිවස, ඔඩොක්කුව උපාදානයකරගෙන නැවත ඉපදෙනු ඇත. මේ වන විටත් ඔබ සීමාව ඉක්මවා සුරතලයට සැදුව සතුන් මිය ගොස් ජුත සතුන් ලෙස ඔබගේ නිවසේ හැසිරෙනවා ඇත. සයනයේ නිදනවා ඇත. ඔඩොක්කුවේ නිදනවා ඇත. ඔබේ කෑම මේසයේ ආහාර දිව ගානවා ඇත. එහෙත් ඔබ මේ කිසිවක් නොදනී නොදකී. මන්ද ඔබ දකින්නේ දැසින් පෙනෙන ලෝකය පමණක් නිසාය. ඉහත ජුෙත අලියා විදින දුක තවත් සතෙකුට තොදීමට අපි වගබලාගතයුතු වෙමු. ඔබ මෙහෙම සිතන්න ලෝකයේ ආගම් තිබෙනවා ඒවා අදහන පිරිස් යාඥාකරමින් සතුටු සිතින් අහිංසක සතුන් ආගමික පුජා උදෙසා මස් සදහා, සුබ කටයුතු සදහා මරණවා. ඒ අය යාඥාකරමින්, සතුටුසිතින් එම සතුන් මැරුවාය කියලා ඔවුනට පුළුවන්ද එම පුණසාත අකුසලයෙන් මිදෙන්න. එහි කර්ම විපාකයන්ගෙන් මිදෙන්න. නොදන්නා කම කර්ම විපාකයන්ගෙන් මිදීමට හේතුවක් නොවේ. නොදන්නා කම යනු අවිදාාවයි. අවිදාාවේ අවසාන එලය ශෝක, පරිදේව, දූඛාඃ, දෝමනස්සයන්මය. කවුරුන් වුවද දූගතියක උපත ලැබූ විට තමා කරා ඇදී එන්නේ කරන ලද අකුසල් විපාකයන්ටම බව අප සිහිතබාගත යුතුය. ඉහත ජුෙත අලියා ද එහි ජීවමාන සංකේතයකි.

15.අතහැරීමක ආරම්භය සහ අල්ලාගැනීමක අවසානය (දඹරන් දෙවියා 1)

භිකුව බොහෝම කලාාණ මිතුභාවයෙන් ඇසුරු කරන ස්වාමීන්වහන්සේ නමකගේ සහෝදර ස්වාමීන්වහන්සේ නමක් තරුණ වයසේ පැවිදිවෙලා ඉතා සිල්වත් පැවිදි ජීවිතයක් ගතකරමින් වැඩ සිටියා. උන්වහන්සේ පසුගිය වසර හතරක පමණ කාලය තුළදී වැඩ සිටියේ දකුණු පළාතේ හුදකලාව කුඩා ආරණායක. භිකුවට කවදාකවත් උන්වහන්සේව මුණගැහිල නැහැ. උන්වහන්සේ තුන්සිව්රත් පාතුයත් පමණක්මයි දැරුවේ. භිකුවට වරක් දැනගන්න ලැබුණා උන්වහන්සේ එක් අඳනයක් පමණයි පාවිච්චි කරන්නේ ඒ එකම අඳනය ඇඳගෙන පැත් පහසුවෙලා, ඒ අඳනය වේලාගෙන තමයි නැවත පරිහරණය කරන්නේ කියලා.

උත්වහත්සේ දෙවැනි අදනයක් හෝ නානකඩයක් පාවිච්චි කරන්නේ නැහැ. මෙම පිංචත් ස්වාමීන්වහත්සේගේ අතහැරීම උත්වහන්සේ රකින ධුකාංගයක් වශයෙනුයි උත්වහන්සේ අර්ථ දක්වන්නේ. මේ අතහැරීම භිඤුව විවේචනය කරන්නේ නැහැ. පසසන්නෙත් නැහැ. මොකද යම් ස්වාමීන්වහන්සේ නමක් සීමාව ඉක්මවලා අතාවශාම දෙය භිස්කරන්න, අතහරින්න යනවානම් එහෙම කළයුතුයි සිතනවා නම් ඒ ගැන දෙවරක් සිතා බැලිය යුතුයි. එසේ නොමැති නම් ගුරුවරයෙකුගෙන් කලාාණ මිතුයෙකුගෙන් ගුරුහරුකම් ගත යුතුයි. ධුකාංගයක් රකීමේදී අපි දන්නවා එය ධුකාංගයක් බවට පත්වෙන්නේ එහි ස්වභාවය තමා පමණක් දැනගැනීමෙන් පමණය කියලා. භිඤුන් වහන්සේගේ තුන්සිවුරට නානකඩය අයිතිනොවුණත් පිංවත් ස්වාමීන්වහන්සේ නමකට නානකඩයක් අතහැරීමට සිතෙනවා නම් එය අතහැරීමට වඩා අල්ලා ගැනීමක්. කුමක් අල්ලා ගැනීමක්ද? 'මම', 'මගේ ශීලය', 'මගේ අතහැරීම'..... වස් ආරාධනා සිදු වෙද්දී නානකඩයක් විනයානුකූලව භික්ෂුවකගේ පරිහරණයට ලැබෙනවා.

ඉතා කුඩා තානකඩය අතහැරලා විශාල දෙයක් අල්ලා ගන්නවා. මේවා තමන් යම් යම් තැන්වල නවාතැන් ගන්නා සියුම් කෙලෙස් ධර්මයන්. මෙය සටහන් කරන හිිිිි සුවද හැමදාමත් තුන් සිවුරට අමතරව තානකඩයක් පාවිච්චි කරනවා. කුඩා දෙයක් අතහැරීමේ වේශයෙන් එන මහාදෙයක් අල්ලාගැනීමේ ස්වභාවය මෙම සිද්ධීන්ගෙන් අපි අවබෝධ කරගත යුතුයි.

ඉහතින් සඳහන් කළ භිඤුවගේ අදහසයි. නමුත් එම පිංවත් භිඤුවගේ අදහස මීට වඩා වෙනස් වෙන්න පුලුවන්. උන්වහන්සේට ගෞරව කරමිනුයි පහත සටහන තබන්නේ.

මෙතැනදී හිිිිිිිිිි හිිිිිිිිිිිිි දුන් සිති දරන්නේ නානකඩය අතහැරීම ගැන නොවේ. එවැනි අතහැරීමක් කිරීමට ධෛර්යක්, වීර්යයක්, කැපකිරීමක් කිරීමට හැකියාව ඇති, ඉතා හොඳින් ශීලය ආරු කාකරගත් මේ පිංචත් තරුණ ස්වාමීන්වහන්සේ, ඔය අතහැරීමත්, රැකගත් ශීලයත් තණ්හාව, මාන්නය දෘෂ්ටීන්ට යටත්ව කිුියාත්මක නොකළානම් එහි වටිනාකම ගැනයි. තමා තුළ අධිෂ්ඨානයෙන් ගොඩනගාගත් ශීලයේ ශක්තිය, දිරායන නානකඩය මෙන්ම ඒ නානකඩය දවටා ගන්නා ශරීරයේ අනිතාභාවයත්, නානකඩයත් අතහරින්නයෑයි අණකරන සිතේ අනිතාබවත් දුටුවානම් නැවත සසරේ නානකඩයක් දවටාගැනීමට අවශා නොවන ස්වභාවයකට යාමට පුළුවන්කම තිබුණා විය හැකියි.

මේ 'මම' කියන දෂ්ටිය නිසා හටගන්නා මාන්නයේ අහිංසක ස්වභාවයන්ය. බබාහිර කෙනකුට හඳුනාගැනීමට නොහැකි තරමට මේ ධර්මතාවයන් සියුම්ය. නිවීමේ අරමුණ ජයගැනීම උදෙසා ඔබ තුළ මෝදුවන තරුණ ජවය පිංවත් ඔබලාගේ සංසාරික පුරුදුය. මේ සුන්දර මනුෂා ජීවිතය ලැබුවේ සම්මා සම්බුදු ශාසනය පිරිනීවීයාමට පෙරාතුව මේ ජීවිතයේදීම අවම වශයෙන් සතර අපායෙන් මිදී නිවත් මාර්ගයට අවතීර්ණවීම සඳහාමය. මෙය ඔබට ලැබෙන අවසාන අවස්ථාව වීමටද පුළුවන. එහෙයින් නිවීමේ මග උදෙසා ඔබේ තරුණ ජවය යෙදිය යුත්තේ මාර බලවේගයන්ගේ ගුහණයෙන් මිදෙමින්ය. කළාාාණමිතු ආශුය සමගින්මය.

මෙසේ හුදුකලාව වැඩසිටි ස්වාමීන්වහන්සේ තම කුඩා ආරණායේ වැඩසිටියදී දිනක් රාතී සයනය කර සැතපී හිමිදිරියේ අවදිවන විට සයනයේ අතුරා තිබු කොට්ටය යටට ධාතූන් වහන්සේලා කීපනමක් වැඩම කර තිබුණි. මේ ධාතූන් වහන්සේලා වැඩම කිරීම නිසා මෙම ස්වාමීන් වහන්සේට තම කුඩා ආරණායේ එම ධාතූත් වහන්සේලා නිධත් කර චෛතාෳය රජායාණන් වහන්සේ නමක් ඉදිකිරීමට සිත පහළවිය. දායක පිරිසද ඊට බොහෝම සද්ධාවෙන් ඉදිරිපත් විය. පිංවත් ස්වාමීන්වහන්සේගේ සැතපෙන කොට්ටය යටට ධාතූන් වහන්සේලා වැඩමකිරීම නිසා දායකයින් තුළ ස්වාමීන් වහන්සේට ගෞරවය වැඩිවිය. ආරණා පිහිටි වන මැද ගල් කුළ මතට බොහෝම මහන්සියෙන් ගල්, වැලි ගෙනැවිත් ගොඩ ගසා තිබුණි. මෛතායේ වැඩකටයුතු පහසුකර ගැනීම පිණිස ස්වාමීන් වහන්සේව පහසුවෙන් සම්බන්ධ කර ගැනීම සඳහා සහ ඉදිකිරීම් කටයුතු සම්බන්ධීකරණය කර ගැනීම සඳහා දායක පිරිස විසින් සෙලියුලර් දුරකථනයක්ද පුජාකරන ලදි. නානකඩයත් අත්හැර දමා සිටි පිංවත් ස්වාමීන්වහන්සේ මේ සියල්ල අකමැත්තෙන් පිළිගත්හ. තරුණ ස්වාමීන්සේද ගල් වැලි කර මත අදිමින් බොහෝම වෙහෙස මහන්සියෙන් කටයුතු කළහ. හුදකලාව පුියකළ, ධුතාංග වැඩු ස්වාමීන් වහන්සේගේ මේ වෙනස අහම්බයක් නොවේ. මන්දමාරයා අපිව එයාගේ දැලට හසුකරගැනීම සදහා එයාගේ නවාතැන්පලවල්වල ශීලය, සමාධිය වැනි ඔටුනු පළඳවාගෙන නවත්වාගෙන සිටින්නේ සුදුසු වේලාවේදී ගොදුරු කරගැනීමටය. ගුරු ඇසුරකින් තොරව නිවන් මග වැඩීම මාරයාට කරන ආශිර්වාදයක්මය. අපි වෙර වැඩිය යුත්තේ නිරතුරුවම ශීලය, සමාධිය නවාතැන්පලවල නොනැවතී ඒවා නිසා දායක පිරිස්වලින් ලැබෙන ධනාත්මක පුතිචාර අතහරිමින් සියල්ලම කමටහනක් කරගෙන පුඳොව දෙසට ගමනාන්තයට යාමටය.

චෛතාගේ වැඩකටයුතුවලට පිංචත් ස්වාමීන්වහන්සේ දුරකථනය භාවිතාකිරීම නිසා එහි බැටරිය ආරෝපණය කරගැනීමට සිදුවිය. ආරණාගට විදුලි බලය නොතිබිණි. උන්වහන්සේ වැඩ සිටිගේ ලන්තෑරුම් එළියෙනි. දුරකථනයේ බැටරි 'චාඡ්'කර ගැනීමට ආරණා අසලම පිහිටි නිවසට සවසට වැඩම කිරීමට උන්වහන්සේට සිදුවිය. එක්තරා දිනයක අදාළ නිවසේ සිට බැටරිය ආරෝපණය කරගෙන තම කුටියට වඩින විට සවස 6ට පමණ කැලෑ මාර්ගයේ අතරමග ස්ථානයකදී උන්වහන්සේට වල් අලියෙක් පහරදී තිබිණි. එය ඉතා දැඩි දරුණු පහරදීමකි. පහරදීමෙන් උන්වහන්සේ අපවත් වුණා. ඒ බව දායක පිරිස දැනගත්තේ පසුවදා උදෑසන 9.00 ට පමණය. ගම්මානයකට ඇතුළුවන්නට ගොස් ගම්වැසියන්ගේ පීඩාවට ලක්ව පලායමින් සිටියදී ස්වාමීන්වහන්සේව මුණගැසුනු, වියරුවැටී සිටි අලියා විසින් එතෙක් මුළු රැයක් පුරාම දැඩිලෙස පහරදීමට ලක්කර තිබූ දේහය කැලයේ ගල් කුලක් පාමුල තිබිණි. ඒ ශී දේහය දැඩිලෙස කුඩුවී තැලී නරක්වී තිබිණි. දේහය එක් දිනක් හෝ තබාගැනීමට නොහැකි නිසා එදිනම සවස එම කුඩා ආරණාය භූමියේදීම අදාහනය කර තිබිණි.

උන්වහන්සේ අපවත්වීමට දින කිහිපයකට පෙර වෙහෙස මහන්සි වී චෛතාය කර්මාන්තයට ඇද්ද වැලි, කලුගල් ඒ ඒ තැන්වල නිසොල්මන්ව තිබිණි. ශ්‍රී දේහය දැවී වා තලයට එකතු වු අළු, දුවිලි එම වැලි ගොඩටම නැවත එකතු විය. වල්අලි පුහාරයේදී උන්වහන්සේගේ ශරීරයෙන් ගලාගිය රුධිරය පසට එකතු වී පසේම කොටසක් බවට පත්විය. සෙලියුලර් දුරකථනය අලිපාදයට පෑගී කුඩුපට්ටම් වී පසේම කොටසක් බවට එකතු විය. ශ්‍රී දේහය දැවී ඉතිරි වූ භෂ්මාවශේෂ පාතුයේ බහා මහ පොළවේ තැන්පත් විය. මේ සියල්ල දෙස සතියෙන්, සිහියෙන් බලන විට අපි දකින්නනේ රූපයේ අනිතාහාවයයි. අනිතාභාවයේ ඓගයයි.

ඉහතින් භිඤුව සටහන් කළ තොරතුරු සියල්ලම භිඤුව දෑසින් නොදුටුණී නමුත් කළාුණමිතු ස්වාමීන් වහන්සේ එම ආදාහනයට වැඩම කර පැමිණි පසු උන්වහන්සේගෙන් දැනගත් සිද්ධීන් සමග ගලපා කළ සටහනකි. මේ පිංවත් ස්වාමීන් වහන්සේ අපවත්වීමෙන් පසු උන්වහන්සේ අපවත් වු වේදනාත්මක ස්වභාවය සලකා නිතිපතා පිං අනුමෝදන් කිරීම් සිදුවිය. උන්වහන්සේ වෙනුවෙන් දාන මාන පිංකම් සිදුවිය.

අපවත්වීම සිදු වී හරියටම දින හතකින් රානියේ භිඤුවක් සමාධියෙන් පසුවෙන විට අඩි 10 පමණ උසැති මහා සද්ධන්ත ශරීරයක් ඇති මිනිස් රුවක් දර්ශනය විය. මේ ජුන මිනිසාගේ ශරීරයේ උඩුකයට ඇඳුමක්

නොතිබිණි. මොහු ජුත ලෝකයේ උපත ලද ජුත ලෝකය අභිබවාගිය 'මහේශාකාය' ජුත උපතකි. මේ මහේශාඛාංඛව නිසා මොහුට අනෙක් ජුෙතයින් අභිඛවා යන විශාල ශරීරයක්, පෞරුෂත්වයක් ලැබී තිබිණි. මොහුට තිබුණේ කළු පැහැති ශරීරයකි. මේ අපුරු ජුෙත සද්ධන්තයාගේ දෑස් දෙකින් සුදු පැහැති දීප්තිමත් ආලෝක දෙකක් විහිදෙමින් තිබිණ. මොහු දර්ශනය වී විනාඩි දෙකකින් පමණ නොපෙනී ගියේය. ජුනයාගේ මහේශාඛා සද්ධන්ත පෙනුමත්, දෑස් වලින් ආලෝකය විහිදෙන ස්වභාවයත් නිසා භිඤුව තුළ, මේ අලියා පහරදීමෙන් අපවත්වු ස්වාමීන්වහන්සේගේ නැවැත උපතුදැයි සැකයක් ඇතිවිය. එය සැක කිරීමක් පමණි. ඉහත ස්වභාවය නිසා භිඤුව ද නැවත නැවත පිංදීම සිදුකලේය. අපවත් වී හරියටම දින 11කින් උදේ පාන්දර පහට පමණ භිඤුව සමාධියෙන් පසුවන විට එම ස්වාමීන්වහන්සේව අරමුණු කළේය. ඒ මොහොතේම දිවා තලයක වැඩසිටින අපුරු සුන්දර දෙවියෙක් දර්ශනය විය. එම දෙවියා දිවාහාවයෙන් සිටියේ එරමිනිය ගොතාගෙන සිටින ඉරියව්වෙනි. ඉතාමත් නිස්කලංකව වැඩ සිටියේය. ලස්සන හුරුබුහුටි නිකලැල් තරුණ පෙනුමක් දිස්විය. පිරිවර දෙවියන් හෝ දිවාාංගනාවන් කිසිවක් නොදුටුවේය. එම දෙවියා දඹරන් පැහැති ඔටුන්නක් පැළඳ සිටියේය. එම ඔටුන්නේ හිස්ආවරණයේ කන් පෙති දෙපස රවුම් ආකාරයට දඹ රන් පාටින් කැටයම් කළ රවුම් දෙකක් ඔටුන්නට සම්බන්ධවී තිබිණි. එම දෙවියාගේ ශරීරයේ උඩු කොටස සම්පූර්ණයෙන්ම දඹරන් පැහැයෙන් යුත් ආහරණ වලින් සැදි ඇඳුමකින් සැරසී තිබිණි. මෙය වෙස් නැට්ටුවන් උඩුකයට පළදින ආභරණ සහිත සැට්ටය සේය. දෙවියාගේ ශරී්රයේ වර්ණයද, පැළඳ සිටින ආහරණවල වර්ණයද දඹරන් පැහැතිය. ශරීරයත්, ආහරණත් වෙන් වශයෙන් ගත නොහැකිය. දඹරන් පැහැති ශරීරයේම ලියවන ලද ඇඳුම් ආහරණයන් සේය. දඹරන් පැහැය හැර වෙනත් පැහැයක් දෙවියා තුළ නොවීය. මේ දෙවියාට නමක් තබන්න යැයි යමෙක් භිඤුවට කීවොත් දෙවියාට නම තබන්නේ 'දඹරන් දෙවියා' කියාය. දඹරන් කුට්ටියකින් ලියවන ලද දෙවියෙක් සේය.

16. කෝධයේ කළු පැහැය සහ ශීලයේ රන් පැහැය (දඹරන් දෙවියා 2)

තිකුවට පළමු අවස්ථාවේදී "දර්ශනය වූ සද්ධන්ත ජුන ස්වභාවයත්, දෙවැනිව දර්ශනය වූ සශීක දිවා ස්වභාවයත් කවුරුන්ද යන්න දැන් විමසා බලමු. භිකුව මේ කරුණ පහත විගුහ කරනු ලබන්නේ අනුමානයන් වශයෙනි. එය පිළිගැනීම හෝ පුතිකෝප කිරීම ඔබට භාරය. අවශාවන්නේ ලෝකයේ ස්වභාවය ගැන ඔබ යමක් ඉගෙනගැනීමය.

අලි පුහාරයට ලක් වූ ස්වාමීන්වහන්සේ එම පුහාරයට ලක්ව ඇත්තේ සවස 6 ට පමණය. කෘණිකව ඇති වූ අලි පුහාරයේදී ස්වාමීන්වහන්සේ තුළ බිය, කෝධය සහිත ගැටෙන සිතක් අවසාන වුති සිත ලෙසින් සැකසෙන්නට ඇත. අලියා මෙම සිරුර පාපන්දුවකට ගසන්නාක් මෙන් හොඩයෙන් සහ පාදවලින් ගසමින් යම් දුරක් ගෙනගොස් ඇත. උන්වහන්සේ පළමු පහරදීමේදීම ඎණිකව අපවත් වී හෝ සිහි මුර්ජා වී නැත. පහරකමින් කෝධය, බිය, වෛරය සිතෙන් අත්විදිමින් සිට අපවත්වීම සිදුවී ඇතැයි හිකුව අනුමාන කරයි. මෙලෙස දීර්ඝ වේලාවක් දුක දරමින් සිදුවන වේදනාත්මක, බියජනක අපවත්වීමකදී උන්වහන්සේට තමා වැඩූ ශීලය ගැන මෙනෙහි කිරීමට සුදුසු සිහියක් වැඩි නොමැත. මේ හේතුවෙන් ගැටුණු සිතකින් අපවත් වූ උන්වහන්සේ ඉහත ජුන ලෝකය අහිබවා ගිය සද්ධන්ත ජුනයා ලෙස උපත ලබන්නට ඇතැයි හිකුව අනුමාන කරයි. සශික දිවා ස්වභාවයක් ලබාගැනීමට තරම් කුසල් ජීවිතය තුළ රැස්කොටගෙන තිබුණද, අවසන අනපේක්ත කුරිරු පුහාරය නිසා එම කුසල් යටපත් වී අකුසල් සිතක්ම සකස්වීම අරුමයක් නොවිය යුතුය. මේ අකුසල් සිතේ ස්වභාවයට ගැලපෙන ජුන ලෝකයේ උපතක් ලැබුවද, පැවිදි ජීවිතයේදී කළ කුසල් නිසා, ඒවායේ ශක්තිය නිසා ඇස් දෙකෙන් ආලෝකය විහිදෙන ස්වභාවයක් සහිත සශික ජේනිතයක් ඇතිවිය. ජේනයාගේ ඇස්දෙකෙන් ආලෝකය විහිදෙන්නේ පෙර හිකු ජීවිතයේ අනුතට දහම දෙසීම, පුඥාව වඩවාගැනීමට උපකාර කිරීම වැනි ශක්තිමත් කුසල කර්මවල ආනිසංසයන් විපාක දීම හේතුවෙන් යෑයි හිකුවුව විශ්වාස කරයි.

තමාට දුන් ශක්තිමත් පිං අනුමෝදන්වීම නිසා එම සශීක ජුෙත ස්වභාවයෙන් මිදී, එම ස්වාමීන්වහන්සේ කුරිරු ලෙස අපවත්වන අවස්ථාවේදී යටපත් වී ගිය කුසල් විපාකයන්ට ගැලපෙන සශික දිවා ස්වභාවයක් ලබන්නට ඇත.

මෙම සශික දිවා ස්වභාවය උන්වහන්සේ ලැබුවේ වැඩු ශීලයේ ආනිසංස නිසාමය. මේ දඹරන් දෙවියා ශීලයේ උත්කෘෂ්ඨ පුතිඵලයකි. මේ සටහනේ මුලදී භිඤුව සඳහන් කළ අයුරින්, තූන් සිවුර හැර නානකඩයක්වත් උන්වහන්සේ පරිහරණය නොකළේ තමන්ගේ උත්කෘෂ්ඨ ශීලය ධූතාංගයක් ලෙස ආරකෂා කර ගැනීමටය. මෙය සුන්දර දිවා ස්වභාවයක් වුවද හවයේ නවාතැන්පලක්මය. ජාති, ජරා, වාාධි, මරණ වලට තෝතැන්නකි. එහෙත් ලොව්තුරා බුදුසම්දුන් පිරිනිවීම සිදුවී වසර 2550 ක් ඉකුත්ව ගිය මෙවැනි කාලවකවානුවක තම භිඤු ජීවිතය මෙවන් සශුික දිවා ස්වභාවයක් කරා මෙහෙයවීමට හැකිවීම මහා ජයගුහණයකි. විජයගුහණයකි. ගිහි පැවිදි සැමවාම ආදර්ශයට ගතයුත්තකි. සිව්පසය රැස්කිරීම, ගොඩගසාගැනීම, අතහැරගැනීමට නොහැකිවීම හේතුවෙන් ලාභ සත්කාරවලට ගිජුවීම හේතුවෙන්, අපවත්වීමෙන් පසු භිඤු පේතයන් ලෙස ජීවත්වන පිරිස් ආරණා ආශිතව භිඤුවට දර්ශනය වී ඇත. එහෙයින් ඉහත දඹරන් දෙවියා කාලයට අනුරුපීව ජයගුාහී උපතකි. නමුත් පුශ්නය තිබෙන්නේ යම් හෙයකින් මුල් සද්දන්ත ජුත උපතින් මිදීමට නොහැකිවුවානම් සතර අපායේ දිගින් දිගටම රැදී සිටීමට තරම් අවදානමක් සහිත තැනකට පත්වීමය. එහෙත් අනුමෝදන් කරන ලද කුසල්වල ශක්තිය නිසා සතර අපායේ උපතින් මිදින. කලාහණ මිතු ඇසුරකින්, ගුරුවර ඇසුරකින් තොරව තමා තුළ පවතිනවා යෑයි විශ්වාස කරන අධිඅවබෝධාත්මක තත්ත්වයන් ගැන වැරදි වැටහීම් ඇතිකරගැනීම නිසා මෙවැනි තත්ත්වයන්ට තමන් පත්වීම ස්වාභාවිකය. හුදෙකලාව මෙන්ම, පැවිදි ජීවිතයේ ලැබෙන සැපත් දුකත් ඔබ ඇලීමට, ගැටීමට හෝ උපේඎාවීමට යා යුතු නැත. ඔබ දැකිය යුත්තේ ඉහත ධර්මතාවල අස්ථිරභාවයයි. වනවාසී, එකලා, හුදෙකලා පුතිපදාවට ඔබ යොමුවීම ඔබ දැඩි ලෙස කම්පාවට පත්වන සිද්ධියක්. වියරු වැටෙන ස්වභාවයක්. රූපයට ඇති ඇලීමත්, ගැටීමත්, උපේඤාවත් මාර ධර්මයේ ශබ්දකෝෂයයි. ඔබ

මෙමෙකක් දේවභාෂිතයක් ලෙස රැක්කේ මාර ශබ්දකෝෂයේ අර්ථයයි. වනවාසී, නිවීමේ පුතිපදාව යනු ඉහත අර්ථයේ විරුද්ධාර්ථයයි. පිංවත් ඔබ එම අර්ථයට විරුද්ධව යනවිට මාරයාගේ කිපීම සාධාරණය. එහෙත් මාරයා කිපෙන්නේ මනුෂායා කිපෙන ආකාරයට නොවේ. උපකුමශීලීවය. මාරයා වැඩිපුර සිනාසෙන්නේ වැඩිපූර කිපූන වෙලාවටය. මෙය හඳුනාගැනීමට දුෂ්කර, අතිභයානක චරිත ස්වභාවයකි. මෙහිදී ඔබ දුකද සැපද, තැනද නොතැනද, මෛතු්යද වෛරයද පටලවාගනී. අර්ථයන් වෙනස්ව දකියි. පිංවත් ස්වාමීන්වහන්සේ සැතපෙන කොට්ටය යටට වැඩිය ධාතූන්වහන්සේලාද, චෛතාා කර්මාන්තයද, සෙලියුලර් දුරකථනයද හුදෙකලාව වැඩසිටි වනවාසී ස්වාමීන්වහන්සේට මාරයා ලබාදුන් භව තෑගිය. මෙම භවතෑගි පාර්සල් එපා නොකියා ලබාගැනීම මාර ධර්මයේ ස්වභාවයයි. එපා කීමට ඔබට සිත නොදෙන්නේ මේවා පාර්සල් කර ඇති විසිතුරු දවටනයන් නිසාමය. දවටනය නිර්මාණය කරන්නේ මාර දුවරුන්ය. තණ්හා, රතී, රහා සුරුපී යුවතියන් තිදෙනාගේ ඇස්කොණින් පුකාශ වන කාමයේ, රූපයේ, ආශ්වාදයේ වින්දනයට ඔබ මුළාවනවා ඇත. මෙම තණ්හා, රතී, රහා මාර දුවරුන් තිදෙනා වරෙක නිළියන් සේද, වරෙක නාටිකාංගනාවන් සේද, තවත් වරෙක රෝගියෙක්, මිනිස් දුවක් ලෙසද ඔබ ඉදිරියට එනු ඇත. මේ චරිතයන් එම දූවරුන්ගේ ලැඡ්ජා නැතිකමය. තණ්හාවට, රාගයට, රතියට ලැඡ්ජාවක් නැති බව ඔබද හොදින්ම දන්නා කරුණකි. ඔබ රූපය අවබෝධකරගන්නා තාක් කල් මාරදුවරුන්ගේ ගුහණයෙන් ඔබට මිදීමට නොහැකිය. යම් මොහොතක පිංවත් ඔබ රූපය අවබෝධකරගතහොත් මාර දුවරුන්ට වන්නේ ඔබ ඉදිරියෙන් පලා යැමට පමණක්මය.

ඉහත අපවත් වූ පිංචත් ස්වාමීන්වහන්සේටද පසුකාලීනව සෙලියුලර් දුරකථනයක් පරිහරණයට ගැනීමට තරම් පරිසරයක් නිර්මාණය කළේ ඉහත මාර ධර්මයන්මය. එහෙත් උන්වහන්සේ තම ජීවිතය තුළින් ආරක්ෂාකරගත් ශීලයද තණ්හාව, මාන්නය විසින් ගුහණයට ගන්නා ලද ස්වභාවයක් දක්නට තිබිණි. එහෙත් උන්වහන්සේගේ පරලොව සැපය සඳහා එම ශීලය කලාහණමිතුයෙක් සේ උපකාර කළේ යෑයි භිකුෂුව විශ්වාස කරයි.

මේ කථා පුවත මෙහි සටහන් කළේ පිංවත් ගිහි පැවිදි ඔබට, ශීලයේ අගය, ශීලයේ සෘද්ධිමත්භාවය පැහැදිළිකර පෙන්වීමටය. ශීලය සෘද්ධියක් වන්නේ එය ඔබව ලෞකික සැපයේ ඉහළටම ඔසවාතබන බැවිනි. ඔබත් සශික දිවානලයක දඹරන් කැටයමින් කළ සුන්දර දෙවියෙක් වීමට ජීවිතය තුළින් උතුම් ශීලයක් ආරක්ෂා කරගන්න. ආර්යකාන්ත ශීලයක් ලෙස එය ආරක්ෂාකරගන්න. සතර අපායෙන් මිදී ඔබ කැමති කාලයකදී නිවී සැනසී යන්න.

මේ කථාවේ සඳහන් එම සද්දන්ත ජුේතයාට තද කළු පැහැති ශරීර වර්ණයක් ලැබී තිබුණේ කුරිරු අලි පුහාරයේදී ඇති වූ දැඩි කුෝධය නිසාම විය යුතුය. දිවා ස්වභාවයේදී එම දෙවියාට දඹරන් පැහැය ලැබුණේ යටපත්වී තිබූ ශීලයේ ආනිසංස නිසාම විය යුතුය. කුෝධයේ කළු පැහැයත්, ශීලයේ දඹරන් පැහැයත් පිංවත් ඔබට කියාදෙන පාඩම අතිවිශිෂ්ටය.

මේ කථා පුවත කියවා ඔබද ඔබ කැමති වර්ණය තෝරාගන්න. ඊට අනුරූපීව ජීවිතය ක්‍රියාත්මක කරන්න. ඔබ තුළ නිරතුරුවම රාග, ද්වේෂ, මෝහ වැඩෙන්නේ නම් ඒ තුළින් වැඩෙන්නේ ප්රේතානුස්සතියයි. ඔබ තුළින් දානය, ශීලය, මෛතිය නිරතුරුවම වැඩෙන්නේ නම් ඒ තුළින් වැඩෙන්නේ දේවානුස්සතියයි. ලොව්තුරා බුදුරජාණන්වහන්සේ දේශනා කර වදාළ එම ධර්මය ඉහත ස්වාමීන්වහන්සේ අපවත්වීමෙන් පසු ලැබූ ජීවිත දෙකෙන් ඉතා නිවැරදිව අත්දැකීමට ඔබට හැකිය. එහෙයින් තෙරුවන් කෙරෙහි අවල ශුද්ධාවෙන් යුතුව ලොව්තුරා බුදුසම්ඳුන් දේශනා කර වදාළ සත්පුරුෂ ධර්මයන් ජීවිතය තුළින් වැඩීමට උත්සාහ ගන්න. වර්තමාන සමාජය තුළ පවතින දැඩි තරගකාරීත්වය, සංකීර්ණ බව නිසා අනපේක්‍රික ආකාරයෙන් ඔබ මියගියද, ජීවිතය තුළදී ඔබ රැස්කරගත් දාන, ශීල, භාවනා වල ශක්තිය පින, කුසලය කුමන අභියෝගයක් හමුවේ වුවද ඔබට සසර පිහිටට පැමිණෙන බව, ඔබව අතහැර නොයන බව මේ සිද්ධියෙන් පැහැදිළිවනු ඇත. හව ගමන නිමාකරගන්නාතුරු ඔබට සසර පිහිටට සිටින එකම කලායණ මිතුරා තෙරුවන් සරණ විනා අන් කුමන සරණක්ද? පිහිටක්ද?

තෙරුවන් සරණ නැමැති පුණා කෙතේ ඔබ දානය, ශීලය, මෛතීයේ බීජයන් අඩු වැඩි බවකින් තොරව වපුරාගතහොත් එහි නියත සශික අස්වැන්න ආයුශ, වර්ණ, සැපය, බලය වනු ඇත. ඉහත කරුණු පැහැදිලිකරගෙන ඔබ පුඥාව වඩවාගත යුතුය. ලොවිතරු බුදුරජාණන්වහන්සේ තෙරුවන් කෙරෙහි සද්ධාව, දානය, ශීලය, මෛතීය නිරතුරුවම ජීවිතය තුළින් වඩන්න කියලයි දේශනා කර වදාළේ, ඉහත ධර්මතාවයන් ඔබට සතර අපායෙන් මිදීම සාඎත් කරදෙන ධර්මතාවයන් නිසාය. මුලින්ම ඔබ සතර අපායෙන් මිදෙන්න. ඒ සඳහා ඉහත ධර්මයන් ඔබේ ජීවිතයේ හවුල්කරුවා කරගන්න. කොටස්කරුවෙක් කරගන්න. තෙරුවන් කෙරෙහි ශුද්ධාව, දානය, ශීලය, මෛතීය ජීවිතය තුළින් වඩන විට පිංවත් ගිහි පැවිදි ඔබ විශේෂයෙන් අවධානයෙන් ඉන්න ඕතේ. මාර ධර්මයන් පිළිබඳව තණ්හාව, මාන්නය, දිටයීය සෑම විටම ඔබේ මේ පිරිසිදු කිුයාවන් අපවිතු කරනවා. ඒවායේ ශක්තිය හීන කරනවා.

සක්කාය දිටයීය නැමැති මමත්වයේ දැඩිභාවය මාර දූවරුන් ඔබට පලන්දන කටු ඔටුන්නක්. ඔබ මහත් උජාරුවෙන් එම කටු ඔටුන්න පළදගෙන තමාවත් තමාටම අයිති නැති, නිරතුරුවම අනිතාහාවයට ලෝකයක රජකම් කරනවා. ඉහත සදහන් කළ අලි පුහාරයෙන් අපවත් වූ පිංවත් ස්වාමීන්වහන්සේ අපවත්වීමෙන් අනතුරුව සද්ධන්ත ජුත උපතකට වැටෙන්නේ උන්වහන්සේ සතර අපායෙන් නොමිදී සිටි නිසාය. දැඩි ලෙස ශීලයක් ආරක්ෂාකරගෙන ජීවිත්වූවත් සතර අපායෙන් මිදීමේ මග හරස්කළේ තණ්හාව, මාන්නය, දිටියීය නැමැති මාර සමීකරණයට උන්වහන්සේ නොදැනුවත්හාවයෙන් එකහවී සිටි නිසාමයෑයි හික්ෂුව අනුමාන කරයි. එහෙත් පිංවත් ඔබ ශීල, සමාධි, පුඥා මාර්ගයේ ඉදිරියට ගියද, දාන ශීල භාවනා මාර්ගයේ ඉදිරියට ගියද ඔබ වෙහෙසවී ලබාගන්නා එහි පුතිඵලයන් කිලිටි කරන, හීන කරන, තණ්හාව මාන්නය දිටියීයේ සතරඅපායගාමී දුකටම අයිති පාප මිතුරන් ඔබ ඔබේ කලායණ මිතුරන් කර නොගන්න. ඔබේ ජීවිතය තුළ ඔබ ඔවුනට අවස්ථාවක් නොදෙන්න. එවැනි සිතක් මතුවූ සැනින් එම සිත ඔබේ නොවෙයෑයි අතහැර දමන්න. එම සිත දුකට අයිති බව සිතන්න. සතර අපායට අයිති බව සිතන්න. පාපමිතුරන්ට ඔබේ ගෘහයේ නවාතැන් නොදෙන්න.

17.කළණ මිතුරුබවේ අගය නිමක් නොවේ

මේ සටහන ලියන මොහොතේ හිිිිිිිිිිිිිිිිි හිිිිිිිිිිිි සටහි සිටින්නේ අගනුවරට ආසන්නව පිහිටි ආරණායක. මේ ආරණා බිමේ වදුරත් 15 ක පමණ රංචුවක් සිටිනවා. සවස ඇදිරි වැටීගෙන එනවිට හිිිිිි ිිිිි දුටුවා, මේ වදුරු රැළ රාත්‍රිය ගතකිරීම සදහා තෝරාගෙන තිබුණේ, හිිිිි හිිිි වැඩ සිටින කුටියට ඉහළින් තිබෙන විශාල ගස් කිහිපය. සවස ඇදිරි වැටීගෙන එනවිටත්, මේ සතුන් කොළ කමින් හැසිරෙන ශබ්දය ඇසුණා. දැන් රාත්‍රී 8 පමණ වෙලා. පැය දෙකක පමණ කාලයක සිට මෙහෙට හොදටම වහිනවා. තද සුළහත් සමග විදුලි කොටනවා. අහස වේගයෙන් ගොරවනවා. මේ සියලු සිදුවීම් සිදුවුවත්, ගසේ වදුරත් සිටින බවක්වත් ඇසෙන්නට නැහැ. ඒ තරමටම මේ සිදුවීම් හමුවේ වදුරත් නිහඬයි. පුංචි පැටව් බඩේ එල්ලාගත් වදුරු අම්මලා මේ රංචුවේ සිටියා. සීතල නිසා, ගෙරවිල්ල නිසා පුංචි පැටවෙක්වත් කෑගසන්නේ නැහැ. මේ සතුන් සතුටින් මේ දුක විදිනවා වගෙයි. මනුෂා දරුවෙක්, වැඩිහිටියෙක් මේ වහින වැස්සට, සීතලට, විදුලි කෙටිල්ලට හසුවුනොත් මොනතරම් එයට එරෙහිව පුතිකියා දක්වයිද? ඒත් ඒ සතුනට ඒ දුක ගැන කිසිම හැඟීමක් නැහැ. පුතිචාරයක් නැහැ.

ඒ තරමටම මේ තිරිසන් සතුන්ට දුක පත්තියන් වෙලා.

දීර්ස කාලයක් සතර අපායේ ඉඳලා, ඒ සතුන්ට දුක හුරුයි. දුක සැපෙන් භාරගන්නවා. මේ තරම් ගොරවමින්, විදුලි කොටමින්, සුළඟ හමමින් වැසි වසිනවිටත් දුකක් නොදැනෙන මේ සතුනට සංසාරය කොතෙක් දුර වෙයිද?

ඒ සතුන් දුක කියන වචනයේ සැබෑ අර්ථය දන්නේ නැහැ. ඒ නිසාම කල්ප ගණනාවක් ගියද මේ සතුනට සුගතියේ සැප ඇති දිවා මනුෂා උපතක් සිදුවන්නේ නැහැ. නමුත් මනුෂා දරුවෙක්ට මේ ස්වභාවය නැහැ. වැස්සකදී, ශීතලකදී ඎණිකව පුතිවාර දක්වනවා. ඒ අයට දුක දැනෙනවා. එහෙම දැනෙන්නේ දුක පිළිබඳව හැඟීමක් ඇති නිසා. මේ තිරිසන් සත්ත්ව ජීවිතත්, ඔබගේ උතුම් මනුෂා ජීවිතයක් සංසන්දනය කරලා බලන්න. මනුෂායයා දුක හඳුනාගැනීමේ, අවබෝධකරගැනීමේ හැකියාව අතින් මොනතරම් ඉදිරියෙන්ද සිටිත්තේ කියලා. සසර දුක ගැන වැටහීමක් ඇතිකරගත් නිසාමයි ඔබට මේ පුණාවන්ත මනුෂා ජීවිත ලැබීලා තිබෙන්නේ. නමුත් හැම මනුෂායයටමත් මේ හැකියාව ලැබී නොමැති බව අපි අත්දැකීම් තුළින්ම තේරුම්ගන්න ඕනේ. දිනක් හිඤුව හමුවට බොහොම සැපට හැදුණු, සුරතල් ලොකු තරුණ ඇල්සේෂන් බල්ලෙක් සමග පැමිණි නෝනා කෙනෙක් මෙහෙම පුශ්නයක් ඇසුවා. 'හාමුදුරුවනේ මට පුශ්නයක් තිබෙනවා. ඔබ වහන්සේගෙන් පිළිතුරක් බලාපොරොත්තුවෙනවා' කියලා. හිඤුව සිතුවා ධර්මය ගැන පුශ්නයක් වෙන්නඇතිය කියලා. 'හාමුදුරුවනේ මේ මගේ සුරතල් බල්ලා ඊළහ ආත්මයේදී මගේ දරුවෙක් කරගන්න මට ඕනේ. ඒක කරගන්නේ කොහොමද?' පුශ්නය ඇය ඇසුවේ කිසිම වකිතයකින් තොරවයි. ඇයට දියයුතු එකම පිළිතුර නම් 'ලබන ආත්මයේ මේ බල්ලා ඔබේ දරුවෙක් කරගන්න ඉඩක් නැහැ. හැබැයි ඊළහ උපතේදී ඔබ සුනබයකුගේ කුසේ බැල්ලි පැටවෙක්ව ඉපදෙන්න හොදටම ඉඩ තිබෙනවා. මේ සුනඛ සංඥාව ඔබ සිනින් ඉවත් කර නොගත්තොත්.....' කියලා.

බලන්න මේ බුද්ධෝත්පාද කාලයකදී ලැබූ මනුෂා ජීවිතයත්, තිරිසන් යෝනියේ උපත ලද සතෙකුත් අතර තිබෙන පරතරය දකින්න දඤ නැහැ. ඇය සමාජයේ ඉහළ තලයේ වන සමාජ තත්ත්වයක් හිමි කාන්තාවක්. තමා සසර කළ මහා පුණා ශක්තියකින් ලබාගත් මේ මිනිසත්බව දඤභාවයෙන් කළමනාකරණය කිරීමට ඇති නොහැකියාව නිසාමයි සත්ත්වයා සතර අපායට වැටෙන්නේ. මේ දඤභාවය මතුකර දෙන්නේ කළාහණමිතු ආශුය මගින්මයි. වර්තමාන සමාජයේ අලුත්ම විලාසිතාව තමයි සමහර පිංවතුන් කළාහණමිතුයින් ලෙස ඇසුරු කරන්නේ තිරිසන් සතුන් වීම. මනුෂායන්ට වඩා තිරිසන් සතුන් හොද යෑයි කියා තිරිසන් යෝනියේ සතුන් කළාහණ මිතුයන් ලෙස ඇසුරු කිරීම.

කළාහණ මිතු සතුන් ගැන කථා කිරීමේදී ගෙවල්වල ඇති කරන සුරතල් විසිතුරු මාළු ගැනද මතකය අවදි විය. ඔක්සිජන් නල කිුයාත්මක වන මාළු ටැංකි නිවාස වලට විලාසිතාවක් සේ එකතුවී තිබේ. සමහරවිට ගෙදර පිහිටි කෘතුිම මැද මිදුලේ ඇති පොකුණේ මාළු ඇති කරයි. ගෙදර පිංවත් නෝනා මහත්මයා මාළු ටැංකිය ඉදිරිපිට හාන්සි පුටුව තබාගෙන විවේකය ගතකරන්නේ මාළුන්ගේ හැසිරීම්රටා දෙස බලමිනුයි. පිංවත් නෝනා මහත්වරු දවසේ වැඩි වේලාවක් මාළු ටැංකියේ චමත්කාරය නරඹයි. මෙය සමාජයේ පැතීරීගෙන යන අලුත් 'භාවනාවකි'. මේ භාවනාවට අපි 'මාළු ටැංකි භාවනාව' යෑයි කියමු. මේ භාවනා කිරීම් නිසා අධික රුධිර පීඩනය, මානසික වාාාධීන් අඩුවන බව වෛදා මනයක් ලෙස ඔවුන් දක්වයි. එය ඔවුන් තරයේ විශ්වාස කරයි. ඒ නිසාම විවේක කාලයේ 'මාළු ටැංකි භාවනාව' කරයි. සැබැවින්ම මෙය භාවතාවකි. ඒ කියන්නේ වැඩීමකි. නමුත් වැඩෙන්නේ තිරිසන් සත්ත්ව සංඥාවයි. මාඑන් පිළිබඳ කැමැත්තයි. ඡන්ද රාගයයි. ඒ කියන්නේ ඔබ නොදැනුවත්භාවයෙන් වඩන්නේ සතර අපායයි. එහි මාඑ බිත්තරයක පුතිසන්ධියයි. දහස් ගණනින් වියදම් කරලා, විසිතුරු මාළු සුරතලයට හදලා, රුධිර පීඩනය, මානසික වාාධීන් අඩු කරගන්න ගිහිල්ලා ඔබ වැටෙන්නාවූ අගාධයක ගැඹුර කොපමණක්ද? මේ පිංවත් නෝනා මහත්වරුන්, තමන්ට නිරෝගීභාවයට පාර පෙන්වන, කළාහණමිතුයින් වශයෙන් සලකන්නේ තිරිසන් යෝනියේ මාඑන්ය. එම කළාහණමිතුයා තිරිසන් යෝනියට යැමට ඔබට පාර කියාදෙනු නියතය. 'කළාහණ මිතුයා' යන්නෙහි අරුථ පවා අප නිවැරදිව හඳුනාගත යුතුව ඇත. කළාහණමිතුයා යනු කල්ප සියගණනක් ඔබට දුක්දෙන, සතර අපායෙන් ඔබව මුදාගැනීමට මාර්ගය පහදා දෙන උත්තමයාය. ඔහු අවිදාහාවේ අඳුරෙන් ඔබව දුරස්කොට, පුඥාවේ ආලෝකය දෙසට යොමුකරයි. මෙවැනි කළාහණමිතුයෙක් ඔබ සොයාගැනීමට නම්, මුළින්ම ඔබ ඔබට කළාහණමිතුයෙක් විය යුතුය. ඔබ ඔබට කළාහණමිතුයෙකු වන්නේ බාහිර කළාහණමිතුයකු ආශුය කිරීමට, සොයාගැනීමට පෙරාතුව එවැනි සත්පුරුෂ කළාහණමිතුයෙකු ඇසුරු කිරීම වලක්වන ඔබ තුළ ඇති මාන්නය පරාජය කර නිහතමානීකම ඇතිකරගැනීම තුළින්ය. ඔබ තුළ ඇති අහංකාරකම, මාන්නය පරාජය නොකොට, ඔබ නිහතමානී නොවුනහොත් සත්පුරුෂ කළාහණමිතුයින් සිය ගණනක් ඔබට මුණගැසුනද, ඔබ ඔබගේ මතවාද, දෘෂ්ඨීවල පැටලී තව තව අකුසල් රැස්කර ගන්නවා විනා, යහපත කරා ධර්ම මාර්ගයේ ගමන් නොකරයි. සැබෑ කළාහණමිතුයා මතවාදයක, දෘෂ්ඨීයක එල්ලීගත් අයකු නොවේ. ඔහු සම්මා සම්බුද්ධ ඥාණයෙන් අවබෝධකර වදාළ ශීු සද්ධර්මය, එකම මාර්ගය කරගත්තෙකි. එය දෘෂ්යී මතවාද නැති විවෘත ධර්මයකි. භිකුමුවගේ භිකුමු ජීවිතය තුළදී, මේ අහංකාරහාවය නිසා මොන තරම් ගිහි පැවිදි පිරිසක් අකුසල් කරගන්නවා දැකලා තිබෙනවාද. වචනයෙන් කියන්නට අකමැති අකුසල් කරගෙන සිටිනවාද. භිඤුව මේ මොහොතේ යම් අවබෝධාත්මක ස්වභාවයක සිටිනවා නම් එහි මුල්ම ගෞරවය හිමිවන්නේ භිඤුව තුළ ගොඩනගාගත් නිහතමානීකමටමයි. එම නිහතමානීකම භිඤුව ඇතිකරගත්තේ සද්ධර්ම ශුවණය නිසාමයි. ඒ තුළින් වැඩුනු තෙරුවන් කෙරෙහි වූ ශුද්ධාව නිසාමයි. සංසාරිකව වැඩු පුරුදු නිසාමයි. ඒ නිහතමානීකම භිඤුවට නොතිබුණානම් භිඤුව තවම සතරඅපායෙන්වත් මිදී නොමැති අසරණයෙකි. මුළින්ම භිකුව, භිකුවට සත්පුරුෂයෙක් වුණා. දෙවැනුව සත්පුරුෂ ආශුය සොයාගෙන ගියා. සාධු.. සාධු.. ඒ නිහතමානීභාවයට මාගේ නමස්කාරය වේවා...

තෙරුවන් නමස්කාරය කළාට අනතුරුව මා නමස්කාරය කරන්නේ ඒ නිහතමානීභාවයටමය. නමුත් ඔබ අදඎනම් සංසාරික පුරුදු හිහ නම් මේ පුතිපදාව තුළ වැඩෙන්නේ අහංකාරකමමය. මේ අවාසනාවන්තභාවයෙන් ඔබ වහ වහා මිදිය යුතුය.

18.මේ බිහිසුණු සිර දඬුවමින් නිදහස් නොවුන හොත්

භිකුව ඉදිරියට පැමිණි එක් පිංවත් මහත්මයෙක්, තමා තුළ තෙරුවන් කෙරෙහි ඇති ශුද්ධාව ගැන විස්තරයක් ඉදිරිපත් කළා. 'හාමුදුරුවනේ මා තුළ ඇති ශුද්ධාව නිසා අලියෙක් ඉදිරියට වුණත් යන්න මට පුළුවන්' කියලා. තමා තුළ වඩවාගත් ශුද්ධාව මමත්වය, මාන්නය තුළින් මොනතරම් අපවිතුභාවයට පත්කරගෙන තිබෙනවාද?

මෙය මෝහ මූලික ශුද්ධාවකි. ඔබ තෙරුවන් කෙරෙහි ශුද්ධාව ඇතිකරගන්නේ අලි ඉදිරියට යැමට නොවේ. අලියා ඉදිරියට යන්නය කියලා අපව මෙහෙයවන සිත අනිතා වශයෙන් දැකීමට පුරුදුවීමටය. අලි ඉදිරියට යැමට නම් ඔබ කළ යුත්තේ සත්වෝදාානයට ගොස් ඇත්ගොච්චකු වීමට අදාළ පාඨමාලාවක් හැදෑරීමය. තෙරුවන් සරණ යන්නේ ධර්ම මාර්ගයේ ඉදිරියට යැමටය. වීරයන් වීමට නොවේ. ඔබව වීරයෙක් කිරීමට හදන්නේ මාරයාමය. වීරත්වය ඔබට ආරෝපනය කර සක්කාය දිටියීය පෝෂණය කිරීම මාරධර්මයයි. හිකුළුව එම පිංචත් මහත්මයාට කියා සිටියේ 'මහත්තයෝ, සිත නැවත ඔවැනි පුකාශයක් පුකාශ කරන්න හදනකොට, තමා තමාටම ටොක්කක් ඇනගන්න' කියායි. මෙය 'හරක් සිතක්' යෑයි සිතන ලෙසයි. යම් හෙයකින් එම මහතා, ඔබ මෝහ මූලික ශුද්ධාව දරාගෙන වල් අලියෙක් ඉදිරියට ගියානම් එය ඔහුගේ විනාශය වීමටද ඉඩ තිබිණි. දැඩි වීර්යයෙන් ධර්ම මාර්ගයේ ඉදිරියටම යැමට උත්සහ කරන පිංචතුන්ව, මාරයා එම ගමනින් ආපස්සට හරවන්නේ තන්හාව, මාත්නය, දිට්යීය කියන ධර්මතාවයන් හරහාමය.

ඔබ මේ හව ගමනින් නිදහස් වෙනවාට මාරයා අකමැතිය. මේ බව ඔබ හොඳින් තේරුම්ගෙන තන්හාව, මාන්නය, දිට්ඨිය කියන අසත්පුරුෂ ධර්මයන් පරාජයට පත්කළහොත්, ලෝකය නැමැති මාරයාගේ හිර ගෙදරින් නිදහස් වීමට ඔබට හැකිය. ඔබ ලබන එම නිදහස, ජීවිතාන්තය දක්වා ලැබූ සිර දඬුවමකින් නිදහස් වීමට වඩා ලකු වාරයක නිදහස්වීමකි. කල්ප සියක් කෝටි, පුකෝටි ගණනක සිට අතීතයේදී ගෙවන ලද, අනාගතයේදී ගෙවාදැමීමට නියමිත අති බිහිසුනු සිර දඬුවමකින් නිදහස්වීමක්ය.

විත්තිකරුවාත්, පැමිණිලිකරුවාත්, වැරදිකරුවාත්, විනිසුරුවරයාත්, විනිසුරුකරුවාත්, අළුගෝසුවාත්, ඔබම වූ ලොවක, නිදහස්වීම පසෙක තබා, බන්ධනාගාරගතව සිටීම සැපයක්කොට දකින, සිරකරුවකුගේ මනෝහාවයෙන් මිදීමට කාලයයි මේ. සම්මා සම්බුද්ධ මාර්ගයයි මේ. සිරකාර මනෝහාවය ඔබ තුළ ඇතිකරන්නේ තන්හාව, මාන්නය, දිට්යීය විසින්මය. මමත්වයේ දැඩිහාවය නිසාමය. ඔබට රිදුම්දෙන මේ හව තුවාලය, සුවපත් කරගැනීම සඳහා වෙහෙසෙන සෑම මොහොතකම, සුවපත්වෙමින් යන තුවාලය මත මාරයා විසින් තන්හාව, මාන්නය, දිට්යීය නැමැති ඉහත විෂබීජ තබයි. තුවාලයේ වේදනාව මතට , මාර දූවරුන්ගේ සියුමැලි ඇඟිලි තුඩු වලින් ලැබෙන පහස, සැපය නිසාම ඔබ ඒ විෂබීජයන්ට කැමතිය. පුියය. මේ පහස, සැපය අනිතා වශයෙන් දැකීමට අප පුමාදවෙන්නේ විදීමට ඇති ජන්දරාගය නිසාමය. තුවලයත්, වේදනාවත් ඔබගේමය. පුශ්නය වන්නේ එය ඔඩුදුවවා ගන්නේ ඔබ විසින්ම වීමය. ඔඩුදිවීම යනු කුණුවීමයි. මේ කුණුවූ අධාාත්මය අයිති සතර අපායටය.

භිකුව ඉහත සටහන සටහන් කළේ අදකාභාවය නිසා සතර අපායට වැටුණු මනුෂායෙක් පිළිබඳ කරුණු සඳහන් කරන්නටය. එක්තරා මහත්මයෙක් සිටියා, ඔහු පදිංචිව සිටියේ ගම්පහ දිස්තික්කයෙයි. ඔහු දක පිහිනුම්කරුවෙක්. නිරතුරුවම ගැඹුරු දියේ පිහිනන්න දකෘයි. ඔහු ගැන දන්න කිසිවෙක් සිතන්න නැතුව ඇති මොහු කවදාකවත් දියේ ගිලී මිය යයි කියලා. අපි නොසිතන දේවල්, හේතුඵල ධර්මයන් නිසාම සිදුවන ලෝකයේ මේ මහත්මයා මුහුදේ පිහිනීමට ගොස් ජලයේ ගිලී මියයනවා. බලන්න ස්ථêර ශක්තිමත්භාවයෙන් ගන්නා වූ ලෝකය, 'මම' මොහොතින් බිදී විසිර ගිය ස්වභාවය.

පිහිනුම් දඎයෙක්ය කියන නොබිඳෙන විශ්වාසය, මොහොතකින් බිඳී ගියා. මොහුගේ කකුලේ කෙන්ඩ පෙරළීම හේතුවෙන්. මොහු ගොඩාක් පිං දහම් කරගත්ත අයෙක් නොවෙයි. විනෝදශීලීව ජීවත්වූ අයෙක්. මේ මරණය සිදුවෙලා මාස 4කට විතර පස්සේ මේ මියගිය මහත්මයා අරමුණුකොට සිටියදී හිිිිිිිිිිි ඉදිරියට පාවෙන ස්වභාවයේ මිනිස් රුවක් පැමිණියා. මේ සත්වයාට තිබුණේ බොහෝම සියුම් කයක්. පොළොවෙන් මීටර 3ක් පමණ උසිනුයි භික්ෂුව ඔහුව දැක්කේ. පාවෙන ස්වභාවයේ සත්ත්වයෙක්. මිනිස් රුවක්. හරියට භූත ස්වභාවයක් වගේ. මේ මිනිස් කයක් සහිත සියුම් සත්ත්වයාගේ මුහුණේ ස්වභාවය ඔබට විස්තර කරනවා. ඔබ මෙහෙම සිතන්න. ඔබ යමෙකුගේ බෙල්ල මිරිකනවා. එතකොට ඔහුගේ මූනේ ස්වභාවය ඔබට මතකද? ඇස් ලොකුවෙලා, උඩගිහිල්ලා, නළල රැළිවෙලා.... මරණබිය රුදුණ මුහුණක් නේද ඔබ දකින්නේ. මෙන්න මේ ස්වභාවයේ මරණහිය රුදුණු, ඇස් ලොකුවී ගිය, නළල රැළිවැටුණු ස්වභාවයක් තමයි මේ භූත සත්වයාට තිබුණේ . මොහු තුෂ්නිම්භූතව සිටියේ හරියට හිරාන්ත වෙලා වගේ. ඔබ එය මෙහෙම සිතන්නකෝ. මනුෂායෙකුගේ හිසට පොල්ලකින් ගැසුවහොත් ඔහුට මොහොතක් යනතුරු සිතාගන්න බැහැ නේද මොකක්ද වුණේ කියලා. මෙවැනි ස්වභාවයකුයි මේ භූත සත්ත්වයා තුළ දිස්වුණේ. විනාඩි 2කින් පමණ එම භූත සත්ත්වයා දර්ශනයෙන් නොපෙනී ගියා.

භිඤුව සමාධියෙන් පසුවෙන විට දුටුව එම භූත සත්ත්වයා ගැන තැබෙන පහත සටහන අනුමාන වශයෙනුයි ගලපා සටහන් කරන්නේ.

තමා තුළ තිබු පිහිතීමේ හැකියාව නිසා දියේ ගිලී මියයන මොහොතේ මොහුට හිතාගන්නවත් බැරිවෙලා තිබෙනවා තමාට මොකද වුණේ කියලා. තමාගේ හැකියාවන් ගැන නිතාහාවයෙන්, ස්ථීරහාවයෙන් මමත්වයේ දැඩිභාවයෙන් ගන්න අයට එම හැකියාවන් වරදිනවිට පරදිනවිට විශාල තැතිගැනීමක් හටගන්නවා. ජලය තුළ ජීවිතයක් මරණයක් අතර සටනක් කරන විට ශක්තිමත් කුසල් හෝ අකුසල් සිතක් පහල වන අවස්ථා අඩුයි. මැරෙන මොහොතේ ශක්තිමත් කුසල්, අකුසල් චිත්තයක් සකස් නොවුන නිසා පාවෙන භූත ස්වභාවයේ සත්වයෙක් ලෙස තමන් මියගිය නිවස ආශිතව ජීවත් වෙනවා. මෙය හවයේ උපතක්. මෙම සත්වයාට ආයතන හය පිහිටා තිබෙනවා. මෙය හවයේ උපතක්. මෙම සත්වයාට ආයතන හය පිහිටා තිබෙනවා. ඒවා බාහිර රූප සමග පස්සව වී පංච උපාදානස්කන්දය සකස් වෙනවා. සමහරු මෙයට අන්තර්භවය කියලා කියනවා. අන්තර්භවය බුදුදහම පුතික්ෂේප කරනවා. හවයේ උපතක් වන මෙය භූත ස්වභාවයේ සත්වයාට තමයි පාංශකූල පින්කම, සත් දවසේ පින්කම හුහාක් වටින්නේ. නිදාගෙන ඇහැරුණු දරුවෙකුගේ මුහුණට වතුර ටිකක් ඉහිතකොට දරුවා අවදිවෙනවා සේ පාංශකූල පින්කමේ හෝ සත් දවසේ පින්කමෙන් ශක්තිමත් චිත්තයක් සකස් කොටගෙන මොහු නැවත උපතකට යනවා.

19.ආරක්ෂාවීමේ අරුත

ඔබ මොන තරාතිරමක කෙනෙක් වුවත්, ඔබගේ ආරක්ෂාව උදෙසා ඔබ මොනතරම් උනන්දු වෙනවාද? අපිට මගතොට ගමන් කරන සමහරවිටක පෙනෙනවා වේගයෙන් ධාවනය වන අධිවේගී වාහන. සන්නද්ධ හටයන්, නවීන අවිආයුධ... මේසා විශාල ආරක්ෂක කුම උපයෝගී කරගෙන ආරක්ෂාව සොයන ස්වභාවය.

තම ආරුෂාව උදෙසා, දරුපවුලේ, වාාපාරයේ, තනතුරේ ආරුෂාව උදෙසා මනුෂායා දෙවියන් සරණ යනවා. ගුහ තාරකා, ජෝතිෂාය, මිථාාදෘෂ්ටික දේශකයන් සරණයනවා. යමකින් පිහිටක් ලැබෙයි කියලා විශ්වාසයක් තිබෙනවා නම් මහා කලුගල් පර්වතයක් යටින් කෝටු කැබැල්ලක් ගහල හරි පිහිට බලාපොරොත්තු වෙනවා. මේ අංශයෙන් ඉතාමත් පුාථමික ඇදහිලි විශ්වාසයන් ඇතිව සමාජයේ සමහරු කියාකරනවා. මේ ආරණායේ පිහිටි කඳුගැටය මුදුනේ සිට ඈත පරිසරය දෙස රාතියේ බලනවිට සිය ගණනාවක් විදුලි ආලෝක ඇසට පෙනෙනවා. ඈත කඳුගැට සිසාරා දැල්වෙන මේ සෑම ආලෝකයක්ම දැල්වූ මිනිසුන් සොයන්නේ ආරුෂාවයි. සත්වයා කාමයට ඇති කැමැත්ත නිසා එය අත්විදීමට ජීවත්වීම සඳහායි ආරුෂාව සොයන්නේ. වැඩි කලක් ජීවත්වෙන්න, වැඩිපුර ඇසට, කනට, නාසයට, දිවට, මනසට, කයට ආහාර- ආශ්වාදය අයිති කරදෙන්න.

මේ සැවොම ආරාස් වෙන්නේ 'මම' පෝෂණය කිරීම සදහාය. අනිතාහාවයට පත්වෙන දෙයක් ආරාස් කිරීමට අපි ගන්නා වූ වෙහෙස නිසා කවදාහරි දිනක අප දුකට පත්වන්නේය. අප පාරක තොටක ගමන් කිරීමේදී පේනවා පිංවත් ඔබ යන වේගය. මේ වේගයේ තරමටම තමන්ගේ ජීවිතය තුළ බලපවත්වන තෘෂ්ණාව ද වේගවත්. ඇසට, කනට, නාසයට, දිවට, කයට, මනසට ආශ්වාදය අයිති කරගැනීමේ ස්වභාවය මනින මිනුම් දණ්ඩ තමයි මේ වේගය. ඒ නිසා ඔබ වේගවත් නම් ඔබට බොරු කරන්න බැහැ. ඔබ ගොඩාක් දේවල් රැකගන්න, ලබාගන්න, අයිති කරගන්න යන කෙනෙක්මයි. මේ වේගය පිංචත් ඔබට පුදුම ආශ්වාදයක් දනවනවා. 'අනික් අයට වඩා මම ඉහළින් ' කියලා දැනෙනවා. මේ සැප තව තව විදින්න, තව තව ඉහළට යන්න, තව තව ආරාසා වෙන්න අවශායි කියලා දැනෙනවා. මෙවැනි අදහස්වලින් ඔබ මත්වෙලයි ඉන්නේ. ආශ්වාදයේ සතුට මිස කාමයේ ආදීනවයන් හිතන්න ඔබලාට විවේකයක් නැහැ. මෙය මනුෂා ස්වභාවයයි. මෙම මනුෂා ස්වභාවය තුන් කාලයටම පොදුයි. ඒ නිසා ඉහත ස්වභාවයන් වෙනස් කරන්න සමතෙක් නැහැ. ඔබ නායකයෙක්, පාලකයෙක්, විධායකයෙක් වෙන්නේ, පෙර සංසාරිකව රැස්කළ පිං නිසාමයි. ඔබ පින නිසා ඔය තැනට පත්වුවත්, පිනෙන් ලැබූ ජීවිතය, එහි සශිකභාවය ඔබව විනාශය කරා රැගෙන යන්න පුළුවන්. ඉන් මිදෙන්න නම් ධර්මානුකූල ජීවිතයකට ඔබ යොමුවෙන්න වෙනවා.

ධර්මානුකූල ජීවිතයක් සඳහා පිංවත් ඔබ වගකීම්, වාාපාර, තනතුරු, අතහැරිය යුතු නැහැ. තමාට පැවරෙන වගකීම් නිවැරදිව ඉටුකරමින් තමා මෙලොව පරලොව දෙකෙහිදීම ආරකෘා වෙන්නේ කෙසේද කියලා සිතීම වැදගත් වෙනවා. එයට ඉතා පුතාඎ මාර්ගය ලොවතුරා බුදුසම්දුන් දේශනා කර තිබෙනවා. යමෙක් තෙරුවන් කෙරෙහි අවල ශුද්ධාව, ශීලය, දන්දීම, මෛතීය තම ජීවිතය තුළින් වැඩුවහොත් එයට වඩා ආරකෘවක් මෙලොව, පරලොව වශයෙන් නැහැය කියලා. ඔබ නිරතුරුවම පළවෙනියා වීමට අයුතු ආකාරයෙන් උත්සහ නොගන්න. නිරතුරුවම ජයගුාහකයෙක් වීමට උත්සහ ගන්න. එවිට ඔබ අතින් වන අකුසල් අඩුවෙනවා. ඔබ ධර්මය විශ්වාසකොට අවිචාරයෙන් පළවෙනියා වීමට උත්සහ නොකොට, ජයගුාහකයෙක් පමණක් වීමට උත්සහ කළොත් කවදාහරි දවසක ධර්මය විසින් ඔබව පළවෙනි තැනට ඔසවා තබනවාමය. ඔබට ඒ තැන හිමි නම්, මේ ආකාරයෙන් ඔබ හික්මීමට නම්, අර්ථවත් ලෙස තෙරුවන් කෙරෙහි ශුද්ධාවෙන් යුක්ත විය යුතුය. ශීලය, දන්දීම, මෛතීය ඔබ ජීවිතය තුළින් වැඩිය යුතුය. එවිට ඔබට එම ධර්මතාවයන් ඔබේ ආරකෘව පිණිස හොදම සහකරුවා කරගැනීමට ඔබ දකෘ වනු ඇත.

ඔබ කවුරුන් වුවද, යම් තැනකදී ඔබ ආරාස වූවා නම්, අනතුරකින් බේරුණා නම්, ඒ ඔබ ආරාස වූයේ ඔබ වැඩූ තෙරුවන් කෙරෙහි ශුද්ධාව, දාන, ශීල, මෛතීයේ ශක්තිය නිසාමය. නමුත් ඔබ සිතන්නේ ඔබ ආරාස වූයේ, අනතුරින් බේරුණේ තමාට යොදා සිටින ආරාසක විධිවිධාන, එසේත් නැතිනම් වෙනත් බාහිර හේතුවක් නිසාය කියලා, එය සතායක් නොවේ. ඔබ දැකලා තිබෙනවා, අහලා තිබෙනවා විශාල ආරාසක වළලු දමාගෙන සිටියත් එක මොහොතකින් බෝම්බකරුවෙක් මේ සියල්ල විනාශ කරගෙන තමනුත් විනාශ වෙනවා. ඒ කියන්නේ මොන තරම් ආරාසක පවුරු තිබුණද පුහාරකයා උපකුමශීලී නම්, මරාගෙන මැරෙන අයෙක් නම් ආරාසක උපකුම අසාර්ථක බවයි.

කෝටි ගණන් මුදල් වියදම් කර කරන ආරක්ෂක කුම අසාර්ථක නම් අපි බලමු ලොව සාර්ථකම ආරක්ෂාව ලබන්නේ කොහොමද කියලා. ඒ සදහා ඔබ ඔබ තුළින් අවංකවම තෙරුවන් කෙරෙහි විශ්වාසය තබමින් දානය, ශීලය, මෛතු්ය ජීවිතයට පුරුදු කරගන්න වෙනවා. ඔබ නිරතුරුවම දන්දෙන කෙනෙක් නම්, ශීලයක පිහිටා එම ශීලය ආරක්ෂා කරන අයෙක් නම් සත්ත්වය කෙරෙහි මෙත් වඩන අයෙක් නම් ඔබේ ආරක්ෂාව ගැන ඔබ බිය වෙන්න අවශා නැහැ. හැබැයි ඉතින් සංසාරිකව යම් අකුසල කර්මයක් විපාක දෙන්න තිබෙනවා නම් ඔබ එයට මුහුණදෙන්න වෙනවා. ඔබ දක්ෂ නම් එතැනදීත් ඔබට විපාකයන්ගේ ස්වභාවය හීන කිරීමට සමහරවිට ඔබට අවස්ථාව තිබෙනවා.

දැන් අපි බලමු දන්දීම, ශීලය, මෛතු්ය වඩන කෙනා ඒ තුළින් ආරඤාව ලබන්නේ කොහොමද කියලා. ඔබ එය මේ විදිහට ගලපාගන්න අවශායි. ඔබ දන්දෙනවා නම්, ශීලයක් ආරඤා කරගන්නවා නම්, මෛතුය වඩනවා නම් නිරතුරුවම ඔබ කරන මේ පිංකම් ලෙස සමාාදෘෂ්ඨික දෙවියන්, සමාාදෘෂ්ඨික යඎයන් බලාගෙන සිටිනවා. ඒ අය ඔබ කරන පිංකම් දැකලා සතුටුවෙනවා. එම පිං අනුමෝදන් වෙනවා. දිනපතා නැවත නැවත මෙය සිදුවනකොට ඉහත දිවාා බලවේග, විශේෂයෙන්ම සමාාදෘෂ්ඨික යඤ බලවේග පිං අනුමෝදන්ව තම ශක්තිය ද වර්ධනය කරගන්නවා. සමාදෘෂ්ඨික යඤ බලවේග යනු පෙර ජීවිතවල රට ජාතිය ආගම උපාදානය කරගෙන මියගොස්, රට ජාතිය ආගම රැකීමට උපකාරීවන මනෝභාවයන් දරාගත් බලවේගයක් බඳු කොට්ඨාසයකි. මේ අය පෙර ජීවිතවලදී රට, ජාතිය, ආගම උදෙසා දිවි දෙවැනිකොට කැපවුණ, සටත් කළ ගිහි පැවිදි මනුෂායන්ය. මේ අයද ඔබට පිුිය වෙති. ඔවුන් ඔබට පිුයවන්නේ ඔබ තෙරුවන් සරණ ගිය, දාන ශීල භාවනා මාර්ගය වඩන අයෙකු නිසාය. ඔබට නොපෙනුනාට දැන් මේ බලවේග නිරතුරුවම ඔබ පසුපසින් ගමන් කරයි. ඔබ නිවසේ සිටියද, කාර්යාලයේ සිටියද, වාහනයක ගමන් කළද, යුදබිමක සිටියද මේ බලවේග ඔබ වටා ඔබට නොපෙනෙන්නට සිටියි. ඔබත් සමග ගමන් කරයි. අවදානම් අවස්ථාවකදී මැදිහත්ව ඔබව අනතුරුවලින් ගලවාගනියි. මේ බලවේග, ඔබ වාහනයක ගමන් කරද්දී එම වාහනය තුළ ගමන් කරයි. බෝම්බකරුවෙක් වාහනයට පැන්නහොත් ඔහුගේ ඉලක්කය වරද්දයි. ඉලක්කය වරදවන පරිදි ඔහුව ඉක්මන් කරවයි. එක්කෝ පුමාද කරවයි. ඔබ නොදන්නවාට මෙම බලවේග සතුරා ඉලක්කය වැරැද්දීමට ඔබගේ වාහනයේ ඇක්සලේටරයට බරදී වේගය වැඩිකරවයි. අනතුරින් ඔබ ගැලවෙයි. එහෙත් ආරඤාවට සිටි අය, එසේත් නැතිනම් මහමග සිටි අය අනතුරට පත්වේ. සමාාදෘෂ්ඨික දිවා යකෘ බලවේග මෙලෙස ඔබව ආරකෘා කරයි. මේ ආරඤාව ඔබට ලැබුණේ ඔබ තෙරුවන් සරණගිය, දාන ශීල භාවනා මාර්ගය වඩන අයකු නිසාය. ඔබව ආරඤා කළේ පිනට කැමති, පිං කරන අයට කැමැති රට, ජාතිය, ආගම උපාදානය කරගත් සමාsදෘෂ්යීක දිවාs යඤ බලවේගය. ඒ නිසා ඔබත් රට, ජාතිය, ආගම උදෙසා ජීවිතය කැපකරන කෙනෙක් නම්, ලෝකයේ ඇති සැබෑම ආරකෘක කුමයෙන් ආරකෘා වෙන්න දකෘ වෙන්න. මේ ආරකෘක කුමයේ ඇති සුවිශේෂී ලකෘණය වන්නේ මින් ආරකෘාවන්නේ ඔබගේ මෙලොව ජීවිතය පමණක් නොව පරලොව ජීවිතය ද ඉත් ආරකුා වන නිසාය. මරණින් මතුව සතර අපාය නමැති අණක් ගුණක් නොමැති තුස්තවාදයෙන් ද ඔබව ආරඤා කරගැනීමට ඉහත පුතිපදාව හේතු වනු ඇත.

ඒ නිසා රට ජාතිය ආගම නාමයෙන් ඇසට, කනට, නාසයට, දිවට, කයට, මනසට ආහාර හොයන පිංවත් ඔබ රට ජාතියේ නාමයෙන් සැබෑ ලෙසම ධර්මයේ හික්මෙන්න. ධර්මය ඔබේ සැබෑ ආරකෘකයා බව හොදින් සිහියේ තබාගන්න. සැබැවින්ම ඔබ තෙරුවන් සරණ ගිය අයෙක් නම්, රට ජාතිය සුරකින අයෙක් නම් මෙලොව සේම පරලොව ද ජයගැනීම ඔබගේ අරමුණ විය යුතුය.

$oldsymbol{20.}$ උතුරේ තුස්තවාදයට වඩා භයානක තුස්තවාදයක් ඔබ ඉදිරියේ ඇත

තාවකාලිකව රට තුළ පැවති තුස්තවාදය පරාජය කිරීම හේතුවෙන් රට පුරා එල්ලා තිබූ බැනර්, තොරණ, පෝස්ටර්, දැන්වීම්, පිදු ගෞරව සම්මාන, පැවත්වු ආචාර, ඇතිවු සෝෂාව, පුපුරාගිය රතිඤ්ඤා හඩ, දෙස බැලීමේදී වසර 30 ක් තරම් කාලයක් සමස්ත ජනතාව පීඩාවට පත්කළ තුස්තවාදය පරාජයට පත්කිරීම හේතුවෙන් ජනතාව මෙපමණ සතුටක් ලැබුවානම්, ඔබට කල්ප ගණන් දුක, වේදනාව, ම්ලේච්ජත්වය, අවිචාරය, ගින්දර, යොධිය සමග දුක්විදීමට සැලැස්වූ අතීතයේ ඔබ විදි සතර අපායේ තුස්තවාදය ඔබ පරාජය කළහොත් මොනතරම් සතුටක් ලබයිද?

වසර 35 ක පමණ කාලයක් පමණක් ඔබ විදි මරණ බිය නැතිවීම හේතුවෙන් මේ තරම් සතුටුවෙනවා නම්, යුද්ධයේ දුක මේ තරම් කටුක ලෙස දැනී තිබුනා නම් ඒ සැබවින්ම ඔබ සතර අපායේ ඇති දුක ගැන නොදන්නා නිසාමයි.

උතුරේ යුද්ධයෙන් දිනත්ත තරම්වත් උත්සාහයක් සතර අපායෙන් මිදීම සඳහා නොගන්නේ රටත්, ජාතියත්, සම්බුද්ධ ශාසනයත් ඔබේ ගුහණයේ තබාගත හැකි දෙයක් බව නොදන්නා නිසාමයි. ඔබවවත් ඔබේ පාලනයේ තබාගත නොහැකිය. යුද්ධයක ජය පරාජය හැමදාම නිතාභාවයේ තබාගත හැකි දෙයක්ද නොවේමය. මනුෂායා තුළින්ම අවුළුවා ගන්නා යුද ගිනි මනුෂායා විසින්ම නිවාදමයි. නිෂ්පාදකයාත් එම නිෂ්පාදනයෙන් දුකට පත්වන්නාත්, විනාශකරගන්නාත්, නිවා දමන්නාත් මනුෂායාමය. මේවා උදෙසා ඔබලා රැස්කරගන්නා අකුසල් අපි පසුපසින් සෙවණැල්ලක් සේ විපාකදෙමින් පැමිණෙනවාමය. යුදබිමකදී ඔබට යම් අනතුරක් සිදුවුනොත් ඔබගේ උපකාරයට රජයක් ඇත, වෛදාසේවා ඇත, නොයෙක් සමාජසේවා ආයතන ඇත. එහෙත් සතර අපායට වැටෙන සත්ත්වයාට ඒ දුක වේදනාව, කුසගින්න විදීමට සිදුවන්නේ තනිවමය. කඳුළු පිසදැමීමට, ලේ පිසදැමීමට, බෙහෙත් දැමීමට, සුවදුක් විචාරීමට සතර අපායේ සත්ත්වයාට කිසිවෙක් නොමැත. හේ තනිවම අපා දුක් විදිය යුතුය.

මනුෂා ලෝකයේ තුස්තවාදයට වඩා සතර අපායේ තුස්තවාදය අති බිහිසුණුය, තියුණුය, අතිදීර්ඝය. ඔබ සැබෑ ජයගුාහකයෙක් වන්නේ අනාගතයේ යම් දිනයක නැවත ඇතිවන යුද්ධයක් ජයගැනීමෙන් නොව නිරතුරුවම ඔබට අත වනන සතර අපායේ යුද්ධයෙන් ඔබ ජයගතහොත් පමණක්මය.

මනුෂායා යුද්ධය කරද්දී මාරයා සාමයට අත වනයි. මනුෂායා සාමය උදාකරගනිද්දී මාරයා යුද්ධයට අත වනයි. යුද්ධයත් සාමයත් දෙකම මාරයාගේය. මේ දෙක අතර පරතරය මනුෂායෙකුගේ සිතක් අනිතාභාවයට පත්වී තව සිතක් හටගැනීමට ගත්තා කෙටි කාලයයි. ඒ කාලය තුළ ඔහු යුද ඇඳුම ගලවා සුදෝ සුදු ජාතික ඇඳුම ඇහලාගනී. මේ ඇඳුම් දෙකම මාරයාගේමය. මාරයාගේ මේ විකට ඇඳුම් තරගවලින් මිදී සතර අපායේ තුස්තුවාදයෙන් මිදීමේ මග ලොවතුරා බුදුසමිඳුන් බොහොම පැහැදිලිව දේශනා කර ඇත.

තෙරුවන් කෙරෙහි අවල ශුද්ධාව, තෙරුවන් ගුණ අර්ථ වශයෙන් දැනගෙන එම ගුණයන් කෙරෙහි ඇතිකරගත්තා විශ්වාසය 'ජීවිතයේ එකම සැනසීම ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේය' කියන විශ්වාසය. සසර දුකින් මිදීමේ එකම මාර්ගය ධර්මරත්නය කියන විශ්වාසය, සංසරත්නයේ අනන්තවූ ගුණයන් පිළිබඳ විශ්වාසය, තෙරුවන් කෙරෙහි ශුද්ධාව තිබෙන කෙනා තමන්ගේ ජීවිතයට කුමන පුශ්නයක් කරදරයක් පැමිණියද තෙරුවන් කෙරෙහි විශ්වාසය පඑදුකරගන්නේ නැහැ. ඔබ සිතන්න ඔබේ රුපියල් දාහක් නැතිවුණාය කියල. එවිට ඔබ සිතනවා නම් 'මගේ රුපියල් දාහක් නැතිවුණේ මම තෙරුවන් සරණ ගොස් ඇති නිසාමයි. නැතිනම් රුපියල් දහදාහක පාඩුවක් වෙන්න තිබුණා' ය කියලා. 'මට තනතුර පමණක් අහිමිවුණේ තෙරුවන් සරණ යන නිසාමයි. නැතිනම් මට ජීවිතයත් අහිමිවෙන්න තිබුණා' ය කියලා. මේ ආකාරයෙන් ඔබගේ ජීවිතයට කුමන අහියෝගයක් පැමිණියද තෙරුවන් සරණ පිළිබද විශ්වාසය තමන්ගේ ජීවිතයේ එකම සරණ විශ්වාසය කරගන්න. ධර්මයේ සන්දිටයීක ගුණය පිළිබද නිරතුරුවම ඔබ

විශ්වාසය තබන්න. ඊට එරෙහිව අදහස් පුකාශ නොකරන්න. මේ ජීවිතයේදීම ධර්මය අවබෝධ කරගැනීමට, සතර අපායෙන් මිදීමට නොහැකිය කියන මිථාහ මතවලින් මිදෙන්න. ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ 'ධර්මය සන්දිට්ඨකයි' වශයෙන් දේශණාකර ඇති නිසා එම සන්දිට්ඨක ගුණය කෙරෙහි අචල විශ්වාසය තබා ධර්ම මාර්ගයේ පෙරට යන්න. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ උතුම් දේශනා ඉක්මවා යැමට, සැකයන් ඇතිකිරීමට ඉවහල්වන මාරපාඤික සිතුවිලිවලින් ඔබ මිදෙන්න. මහා සංඝරත්නය යනු ආර්ය අෂ්ඨාංගික මාර්ගයේ චතුරාර්ය සතා3ය අවබෝධ කරගැනීම උදෙසා ගමන් කරනා පිරිසක් බව දකින්න. මහාසංඝරත්නයට උපදෙස් දීමට අවවාද අනුශාසනා කිරීමට පිංවත් ගිහි ඔබ උත්සාහ නොගන්න. නිරතුරුවම අතීතයේ වැඩසිටියාවු ගුණයෙන් දොනයෙන් පරිපූර්ණවූ මහා සංඝරත්නයේ එම ගුණයන් ඥානයන් දකිමින් සිහිකරමින් වර්තමාන මහාසංඝරත්නය කෙරෙහි විශ්වාසය ඇතිකරගන්න. දෙවැනිව ඔබ ශීලය ආර්යකාන්ත ශීලයක් ලෙස ආරක්ෂකරගන්න. තමා අතින් සිල්පදයක් බිඳුනොත් ඒ මොහොතේම එම සිල්පදය නිවැරුදිකරගැනීම, ආර්යකාන්තශීලය ආරඤා කරන පි $\circ$ වතාගේ ලඤණයක්. ඔහු තමා අතින් වු වරද හෙළිකිරීමට මැළිවෙන්නේ නැහැ. ආර්යකාන්ත ශීලය රකින කෙනා තමාගේ ආත්ම ගරුත්වයට වඩා තමා සතර අපායෙන් මිදීමට කැමති වෙනවා. සිල්පදයක් බිදදමා ලබන තාවකාලික අසත්පුරුෂ ආශ්වාදයට වඩා සතර අපායට වැටුනොත් එහිදී ලබන දීර්ඝ විපාකයන් ගැන මෙනෙහි කරනවා. නිතරම ඔබේ ඇසට පෙනෙන තිරිසන් ලෝකයේ සතුන් විදින දුක මට නම් එපා යයි. සිතනවා. සීලයෙන් ලැබෙන්නා වූ ආනිශංසවල අනිතාහාවය නුවණින් දැකීම ආර්යකාන්ත සීලයේ අර්ථය වෙනවා.

තෙවනුව ඔබ තනතුරු, නායකත්වය මේ ආදී වශයෙන් රැස්කොටගෙන ඇති "මගේ ගොඩ" මේවා මගේ වසහයේ තබාගත නොහැකි දේවල් බව සිතීමට පුරුදු විය යුතුයි. අතීතයේ මේ රටේ සිටි සෑම පාලකයෙක්ටම, නායකයෙක්ටම, විධායකයෙක්ටම එම තනතුරු අහිමි වූ ආකාරය, ජනතා පුතිචාරයන් තීනවී ගිය ආකාරය, රෝගවී දුක් විද මියගිය ආකාරය සිහිකිරීමට පුරුදු විය යුතුය. මේවායේ අනිත<u>ා</u> ස්වභාවය ඇකීමට උත්සාහ කළ යුතුය. ඇත් ඔබට පුශ්තයක් මතුවනු ඇත 'හාමුදුරුවෝ කියන්නේ මේවා අතහරින්නද?' කියලා. නැත. සතර අපායේ තුස්තවාදයෙන් මිදීමට ඔබ කිසිවක් අතහැරිය යුතු නැත. තනතුරු, බිරිඳ, දරුවන් දේපළ අතහැරිය යුතු නැත. ඔබ වෙනදාට වඩා තෙරුවන් කෙරෙහි විශ්වාසයෙන් තම වගකීම් ඉටුකළ යුතුය. වෙනදාට වඩා වගකීම් යුතුකම් ඉටුකිරීමේදී ජවසම්පන්න විය යුතුය. ඔබ සමාජයේ ජීවත්වන උද්යෝගිමත්ම ජවසම්පන්නම පුද්ගලයා බවට පත්විය යුතුය. ඔබ තුළ ගොඩනැගෙන ආත්ම විශ්වාසය නිසා ඔබ ආත්මඅභිමානයකින් යුතුව කටයුතු කරනු ඇත. මෙය හුදෙක් මාන්නය හෝ අහංකාරකමක් නොවේ. එය ධර්ම මාර්ගය වැඩීමේදී ඇතිවන නිහතමානී ආත්ම ශක්තියකි. මේ නිහතමානී බව මමත්වයේ දැඩිභාවය නැමති මහා කළුගල සිදුරු වී නැගෙන සියුම් ජලධාරාවන්ය. මේ සියුම් දිය දහර මහා ජල පුවාහයක් බවට ඔබට පත්කරගත හැක්කේ තමා, මගේ කරගෙන තිබෙන සියල්ල අනිතා බව දකිමින් ජීවත් වීමෙන්ය. දැන් ඔබට තේරෙනවා ඇති සතර අපායේ නුස්තවාදයෙන් මිදීමේ මාර්ගය, ඔය රටේ කරපු යුද්ධය ජයගැනීමට වඩා මොනතරම් පහසුද කියලා. මිනිස්සු මැරෙන්නෙ නැහැ. අංගවිකල වෙන්නේ නැහැ. කෝටි පුකෝටි ගණන් මුදල් අවි ආයුධ වැටුප්වලට වියදම් වෙන්නේ නැහැ. බංකර් තනන්න, වාහන පරීිිිි කරන්න අවශා වෙන්නේ නැහැ. වෛරය කෝධය ඇතිවෙන්නේ නැහැ. මේ සියල්ල නැතිවෙද්දී ඔබ තුළ ඇතිවෙන එක දෙයක් තිබෙනවා. ඒ තමයි සතිය සහ සිහිය. සිහිබුද්ධියෙන් යුතුව ඔබ සැබෑ මග සැබෑ ජයගුහණය තෝරාගන්න දඤ වෙන්න.

21.ඔය කඩුල්ල පැනගන්න ඇයි බැරි?

අප මහා පීඩාවක් ලෙසින් ගත් උතුරේ පැවැති දශක තුනක තුස්තවාදයට වඩා සතර අපායේ කල්ප ගණන් පීඩා විදින සතර අපායේ 'තුස්තවාදය' මොන තරම් හයානක වුවත් මිනිසුන් ඒ අතිහයානක තත්ත්වය ගැන නොසිතීම මහා අවාසනාවක්. සතර අපායෙන් මිදීමේ සැබෑ මග ධර්මය විසින් හොඳින් එළි පෙහෙළි කර පෙන්වා දී තිබියදීත් සතර අපායේ තුස්තවාදයෙන් නොමිදුනු අවාසනාවන්ත මහත්මයෙකුගේ නොපෙනෙන ලෝකයේ කථාවක් හිිසුවුව මෙහිදී සටහන් කරනවා. ඔබගේ හිතසුව පිණිස. සතර අපායේ මිදීමේ ඔබේ උත්සහයට ශක්තියක්, ධෛර්යයක් ලබාගැනීම උදෙසා.

දිනක් හිඤුව හොරොව්පතාන පුදේශයේ පෞරාණික වනගත ආරණායක වැඩසිටියා. එක්තරා දිනක රාතියේ සමාධියෙන් පසුවෙද්දී, රටේ තනතුරක් දැරූ මහත්මයෙක් රෝගීව සිට මියගොස්, සතර අපායට අයිති ජුේත ලෝකයේ ජේත ජීවිතයක උපත ලබා සිටින අයුරු දර්ශනය වුණා. මේ ජේත මහත්මයාගේ රූපය විකෘති ස්වභාවයක් තිබුණේ නැහැ. ඔහු මනුෂා ලෝකයේ සිටියදී තිබූ රූපයේ ස්වභාවය සහිතවමයි ජේත ලෝකයේත් සිටියේ. ඔහු එහි දුක් විදින බවක් බාහිරව පෙනුනේ නැහැ. ගුප්ත ස්වභාවයක් මුහුණේ තිබුණා. ඇදුම්, ආහාර වලින් හිහ බවක් පෙනුනේ නැහැ. විරූපී බවක්ද තිබුණේ නැහැ. මනුෂා ලෝකයේ ජීවත්ව සිටියදී ගෙදරට අදින සරම සහ කමිසයක් සහිතවම තමයි ජේත ලෝකයේද සිටියේ. අපි මොහුට 'ජේත ඇමැතිවරයා' යැයි කියමු.

මේ ජේත ඇමැතිවරයා භිඤුවට දර්ශනය වන විට, හොදින් නඩත්තු කරන ලද ගෙමිදුලක් අයිනේ වූ කාණුවක තබා තිබූ, ලීයෙන් තැනූ ඇදි දෙකක් සහිත පුටුවක තමයි වාඩිවෙලා සිටියේ. හොදින් සිහියට ගන්න. මෙය කුණු කාණුවක් නොවේ. තණකොල සහිත අලංකාර ගෙමිදුලේ කපන ලද කාණුවකි. කාණුව පතුල සමතලා ස්වභාවයක් නොගත් නිසා මේ පුටුව කිසිම අවස්ථාවක සමබරව තිබුණේ නැත. නිරතුරුවම පුටුවේ කකුල් හතරෙන් තුනක් පමණයි පොළොවේ ගැටී තිබුණේ. ඉතිරි කකුල පොළොවේ නොගැටෙන සමබර නොමැති ස්වභාවය නිසා ජේත ඇමැතිවරයා බරවෙන, බරවෙන පැත්තට පුටුව ඇලවෙයි. මොනම අවස්ථාවකවත් ජේත ඇමැතිතුමාට පුටුවේ සුවපහසුවෙන් හිඳගෙන සිටීමට අවස්ථාවක් නොමැත.

මෙමස් අපහසුවෙන් හිඳගෙන සිටින ජුන ඇමැතිවරයා අසළ පෝලිමකි. එහි ජුනයෝ සහ ජුනියෝ හත්දෙනෙක් පමණ තම වාරය එනතෙක් බලා සිටිති. ඔවුන් එකිනෙකා ජුේත ඇමැති හමුවට ගොස් මොනවාදෝ කියයි. ජුත ඇමැතිවරයා මොනවාදෝ ලියයි. ඔහුගේ වැඩේම ලියන එකය. ඒ කියන්නේ ලියුම් දෙන එකය. මේ අවස්ථාවේදී මෙතැනට පුේතියන් දෙදෙනෙකු අලුතෙන් එක්වේ. එක් පුේතියක් වයස අවුරුදු 65 ක පමණ වයසක් පෙනෙන සාරියක් ඇඳගත් තැනැත්තියකි. අනෙක් ජේතිය වයස අවුරුදු 30 ක පමණ පෙනුමක් ඇති, අනෙක් ජුෙතියගේ දියණිය වන් ස්වභාවයෙකිනුයි භිඤුව හඳුනාගත්තේ. මේ වයසක ජෙතිය පෝලිමේ නොසිටම, ජෙත ඇමැතිවරයා ළහට පැමිණ මහා වේදනාත්මක අදෝනාවක් තබන්නට පටන් ගත්තා. ඇය තම ඇඟිලි වලින් තම දෑස් විවෘත කර මෙන්න මේ විදිහට අදෝනා තැබුවා. 'අනේ මම ලියුම අරගෙන නගර සභාවට ගියා කණ්ණාඩි කුට්ටම ගන්න. නගර සභාවෙන් කියනවා මගේ කට ගදයි, ඒ නිසා කණ්ණාඩි දෙන්න බෑ කියලා. කණ්ණාඩි දෙන්න නම් කටේ ගද නැති කරගෙන එන්නය කියලා. අනේ මගේ ඇස් අන්ධවීගෙන එනවා. මට කණ්ණාඩියක් ලබාදෙන්න' කියලා ජේතිය, ජුත ඇමැතිවරයා ඉදිරියේ දුක්බර, වේදනාත්මක ලෙසින් හඩා වැටෙනවා. ඔබ හිතන්නකෝ, ඔබේ දෑස් අන්ධවීගෙන එනවා නම් ඔබට මොනවාගේ දුකක්, වේදනාවක් දැනෙයිද? ඒ හිය තමයි ජුේතියට තිබුණේ. ඇයගේ කථාවෙන් පෙනෙන්නේ ඇය ඊට පෙරත් ජුෙත ඇමැති ගාවට ඇවිත් ලියුම් අරන් ගිහින් තියෙනවා කණ්ණාඩි ගත්ත. ඒත් කටගද නිසා ඇයට කණ්ණාඩි ලැබිලා තැහැ. මේ සිද්ධිය වෙනකොටත් ප්රේත මව සමග පැමිණි අවුරුදු 30 ක පමණ පෙනුමැති උස, කළු, හීන්දැරි ජෙත දූව පෝලිමේ සිටියා තම වාරය පැමිණෙන තූරු. ඇය හරිම ගුප්තයි. ඒ දර්ශනය එතැනින් නොපෙනී ගියා.

අපි දැන් කර්මය කර්මඵල වලට අනුව මේ සිද්ධිය ගලපා බලමු. මේ ගැලපීම හිිිිිිිිිිම කරන්නේ අනුමානයෙන්. ඔබ භික්ෂුවගේ අනුමානය වැරදි යෑයි දකිනවානම් ඔබේ අදහසට භිිිිිිිිිිිිිි ඉඩදෙනවා.

මනුෂා ලෝකයේ දරන ලද ඇමැති සැපයට ඇතිවූ තෘෂ්ණාව නිසා, සැප ලබන්න, සැප අයිතිකරගන්න තිබූ තෘෂ්ණාව නිසා, වින්ද සැපයෙන් නොසැහුන නිසා, මැරෙණ මොහොතේ ඒවා කෙරෙහි ඇතිකරගත් ඡන්දරාගය නිසා ඔහු කැමති කළ ආකාරයට ජුෙිත ලෝකයේ ජුෙිත ඇමැතියෙක් ලෙස උපත ලැබුවා. මේ ඇමැතිවරයා මනුෂා ලෝකයේ ජීවත්ව සිටින විට ජනතාවට පරිතාාගයෙන්, සමාජ සේවය – දන්දීම් ආදිය කළ නිසා ජුෙත ලෝකයේ ආහාර, ඇදුම් පැළදුම් වලින් අඩුවක් නොමැතිව, විරූපී නොවූ ශරීරයක් සහිතව ඉපදුනා. විරූපී නොවූ ශරීරයක් ලැබීමට විශේෂ හේතුවක් මොහු කෝධය වෛරය වැඩියෙන් වඩපු අයෙක් නොවීමයි. මොහු මනුෂා ලෝකයේදී දන්දුන්නේ, සමාජ සේවය කළේ කර්මය කර්මඵල විශ්වාසයෙන් නොවේ. දේශපාලන පුයෝජනයන් සදහායි. තිරතුරුවම හිතේ කියාත්මක වුණේ තම දේශපාලන අනාගතය ශක්තිමත් කරගැනීමයි. කළාහණමිතු ඇසුරක් නොමැතිකම නිසා, සැප සදහාම හේතු කරගැනීමට තිබු දේවල් දුක සදහාමයි පුාර්ථනා කළේ.

මේ ජුන ඇමැතිවරයාට ලස්සන ගෙමිදුලක් තිබුණත්, ඔහුට උරුමවෙලා තිබුණේ කාණුවක තැබූ, සමබර නොවූ පුටුවක්. මොහුගේ ජුන ජීවිත කාලය පුරාම, මොහුට අර ලස්සන ගෙමිදුලේ සමබර පුටුවක ඉදගන්න ලැබෙන්නේ නැහැ. එය කර්ම විපාකයක්. කර්මය තමයි තමා ඇමැතිකම් දැරූ කාලයේ ගිහිපැවිදි ශිල්වතුන්ට, ගුණවතුන්ට ගරු නොකිරීම, ඔවුන් පහළ අසුන්වල වඩිකොට තමා උස් අසුන්වල වාඩිවී සිටීම. ශිල්වතුන් ගරු නොකර ඔවුන් ඉදිරියේ රාජ තේජසින් හැසිරීම ආදිය. හැබැයි මේ ඇමැතිවරයා එක වරදක් කරලා නැහැ. ඒ තමයි අනුනට, විරුද්ධවාදීන්ට අපහාස, අවමන්, චරිත ඝාතන කරලා නැහැ. එහෙම කරලා තිබුණානම්, ජුන්ත ඇමැති පුටුව, පිහිටා තිබෙන කාණුව කුණු කාණුවක්, අසුචි කාණුවක් වෙන්න තිබුණායෑයි භිඤුව අනුමාන කරනවා. වර්තමානයේ දේශපාලනයේ එල්ලකරගන්නා මඩ පුහාර, චරිත ඝාතන, අපහාස දෙස බැලීමේදී එවැනි දේ කිරීමට පෙර දෙවරක් හිතාබැලිය යුතුයි ඒවායේ විපාකයන් ගැන. ඒ නිසා පිංවත් ඔබලාගේ පෙර පිනට ලැබුණු ඔය නිල-බල, රාජ තේජස්, තමාට වඩා ගුණයන්, ශීලයන් වඩන ගිහි පැවිදි පිංවතුන් ඉදිරියේ පරෙස්සමින් පරිහරණය කරන්න වගබලා ගන්න.යම් හෙයකින් ඔය ජුන ඇමැති පුටුව කාණුවෙන් ඔසවා ඔය ලස්සන ගෙමිදුලේ තැබුවොත් කර්ම විපාකය නිසා පුටුව ගිනි ගැනීමටද හැකිය. ඒ නිසාමයි ඔය ජුෙත ඇමැති තම ජුෙත ජීවිතය පුරාම කාණුවක තැබූ සමබර නොවූ අසුනක හිමිකරුවෙක් වුණේ. මෙය හරියට මුතුා අශුචි ගොඩේ කැමත්තෙන් දහලන පුංචි ළදරුවෙක් වගේ. එතැනින් ගොඩට එන්න එයාට දැනුමක් අවබෝධයක් නැහැ. ළදරුවා එය සැපක් කරගෙනයි දකින්නේ.

ඔබ අහල ඇති සමහරු දේශපාලනයේදී කියනවා 'මම මැරුණත් කොළ පාටයි, නිල්පාටයි, රතුපාටයි. මම කැපුවොත් කොළ පාටයි ජාති ජාතිත් නිල් පාටයි' මේ වගේ දේශපාලනය මෝහයෙන් උපාදානය කරගත් පිරිසක් රටේ සිටිනවා. තමන් මැරුනත් කොළ, නිල් පාටයි කියන අය මැරුණත් එම පාටම තමයි. හිිිිිි කිව දර්ශනයවෙලා තිබෙනවා ඔය කොළ, නිල් කම්ස ඇදපු ජේතයෝ. ඔය කණ්ණාඩි ඉල්ලා හඩා වැටෙන ජේතියත් ඔය 'මම මැරුණත් කොළ පාටයි, නිල්පාටයි' කියපු ජාතියේ ජේතියක් තමයි. ඇයගේ කර්ම විපාකය තමයි මනුෂා ලෝකයේ ජීවත්වෙනවිට ඇය දේශපාලන පසුයක පාදේශීය සංවිධායක වරියක් ලෙස කටයුතු කරන්න ඇති. ඔබ දැකලා ඇති ඇමැති වරුන්ගේ අනුගුහයෙන් කණ්ණාඩි දෙන අවස්ථාවක ශීල්වත්, ගුණවත් කෙනෙක් අවංකවම තමන්ගේ පෙනීම අඩුනිසා කණ්ණාඩි දෙකක් ගන්න එනවා. එතකොට අර පුාදේශීය දේශපාලන සංවිධායිකාව කියනවා ඔයා අපට ඡන්දේදීල නැහැ, පෙළපාලි යන්න ඇවිත් නැහැ, ඒ නිසා කණ්ණාඩි දෙන්න බැහැ කියලා. ඔබ අහල ඇති අවංකවම එවැනි අයට කණ්ණාඩි දෙන්නේ නැහැ, දරුවෙක් පාසලකට ඇතුල්කර දෙන්නේ නැහැ, රුකාවක් දෙන්නේ නැහැ. මෙන්න මේ වැරදිවල කර්ම විපාක තමයි අර ජේතිය අත්විදින්නේ. අතාපඅවශා දෙයක් උදෙසා තමා ළහට එන කෙනාට, තමන් වෙනුවෙන් යුතුකම් ඉටුනොකළ බව පෙන්නා අවශානාවය ඉටුනොකර සිටිනවා.

කණ්ණාඩි දෙකක් ගත්තයි ජුතිය තගර සභාවට යන්නේ. කර්මානුරුපව සකස්වුණු ස්වභාවයක් අනුව ජුතලෝකයේ නගර සභාව කියනවා ඔබේ කටගද නිසා කණ්ණාඩි දෙන්න බැහැය කියලා. එය හරියටම ජන්ද දායකයාට ඡන්දය නොදුන් නිසා කණ්ණාඩි දෙන්න බැහැ කියනවා වගේ. ජුතියගේ කටේ දුර්ගන්ධය නොයන්නේ ඇය මනුෂාලෝකයේ දේශපාලනය කළ කාලයේ අනුනට මුසාවාද, බොරු පොරොන්දු, මඩ පුහාර, චරිත සාතන කළ නිසා. එය තමයි කර්ම විපාකයේ ස්වභාවය. ඡන්දය නොදීම හේතුවක් කරගනිමින් ජනතා උවමනාවන් ඉවත දමන දේශපාලන කෘත්තුයේ නියෑලෙන්නන්ට මෙය හොඳ පාඩමක්. මේ ජේතිය තම ජේති කාලය තුළදීම, මේ විදිහට කණ්ණාඩි නොලැබීමේ වේදනාවෙන්, ඒ දුක අත්විදිමින් පෙර කර්මයේ විපාක විදිනවා. හැම තත්පරයකම ජේතිය තුළ වැඩෙන්නේ වෛරය, කුෝධය. මේ හේතුවෙන් ඇය තව තව අකුසල් සිදුකරගෙන අවසානයේ වැටෙන්නේ නිරයට.

ළේක මව සමග පැමිණි ඉතා කළු, භීන්දැරි, සාරියක් ඇඳගත් තරුණ ළේක දියණිය පෝලිමට පැමිණියේ ලේක ඇමැතිවරයා හමුවීමටය. භිඤුව ඇය හඳුනාගත්තේ පෙර මනුෂා ජීවිතයේදී මැති ඇමැතිවරුන් ඇසුරු කළ කාන්තාවක් ලෙසය. වර්තමානයේදීද මෙවැනි කාන්තාවන් මැති ඇමැතිතුමන්ලා ගැවසෙන තැන්වල ඔබ දැක ඇත. තමාගේ ඇමැති සම්බන්ධකම් නිසා මේ අය ගාම්භීරය. අහංකාරය. ඔය සමහර අය සිතන්නේ 'ලොක්කට වැඩිය අරයා ඉදිමිලා' කියලා. මෙන්න මේ ආකාරය උඩගුවුණු කෙනෙක් විය යුතුයි ඔය තරුණ ළේතිය. පෙර ජීවිතයේ දේශපාලනඥයින් ඇසුරු කළ පුරුද්දට ළේත ලෝකයේදීද ළේත ඇමැති සමග මිනුවීමට ඇය උත්සහගනී. එහෙත් ඇයගේ කළු ස්වභාවය නිසා ළේක ඇමැතිද ඇයව මායිම නොකරයි. මේ දෙදෙනා පෙර මනුෂා ජීවිතයේදී එකට මුණගැසුණු අය නොවේ. ඇය කළුම කළු ජූතියක් වූයේ පෙර ජීවිතයේ අහංකාරව අනුත් පහත්කොට සැලකීම නිසා විය යුතුය. ඇය ළේක ලෝකය තුළදී හිමි, බලාපොරොත්තු කඩවීම සහ දුකමය. ඇය තුළ වැඩෙන්නේද වෛරය සහ කුෝධයයි. අවසානයේ නිරයට වැටීමයි. ඉහත කථාවෙන් කියවෙන සතර අපායේ අතිබිහිසුණු තුස්තවාදයෙන් මිදීමට ඔබ තවම පුමාද නොමැත. එය මනුෂා ලෝකයේ යුද්ධ දිනනවාක් මෙන් අපහසුද නැත. එහෙත් මොකක්දෝ පුංචි කඩුල්ලක් ඔබ ඉදිරියේ මාර්ගය අහුරා ඇත. එම පුංචි කඩුල්ල ඔබව සංකීර්ණවූ ලෝකයේ සිරකරුවෙක් කර ඇත. එම පුංචි කඩුල්ල වෙන කිසිවෙක් නොව 'මම' ය. මමත්වයේ දැඩිභාවයමය. මමත්වයේ දැඩිභාවය යනු සතර අපායේ හිර වීමයි.

22.ලෝකය අයිති කාටද?

භික්ෂුවක් දකුණු පුදේශයේ ආරණාගක වැඩසිටින විට වන්දනාවේ පැමිණි මැදිවියේ දායක මහත්මයෙක් පුශ්නයක් ඇසුවා 'හාමුදුරුවනේ ලෝකය අයිති දෙවියන්ටද? බුහ්මයාටද?' කියලා. එවිට භික්ෂුව ඔහුගෙන් විමසුවා 'මහත්මයා මොකද මේ ලෝකයේ මැවුම්කරු සොයන්නේ?' කියලා. එතකොට ඒ මහත්මයා කියනවා 'හාමුදුරුවනේ, ජීවිතේ මතක තිබෙන දවසේ පටන්ම මම පුශ්නයක් සමගයි ජීවත් වුණේ. සෑම දේවාලයකටම ගියා, සෑම පන්සලකටම ගියා. පුශ්න වැඩිවුණා මිසක් අඩුවක් නම් සිදුවුණේ නැහැ'ය කියලා. 'කියලා කියලා දැන් මගේ පුශ්න කියන්න වෙනකෙනෙක් නැහැ. ඒ නිසා මම ඔබ වහන්සේගෙන් විමසන්නේ? කාගෙන්ද මම පිළිසරණක් පතන්නේ?' කියා ඔහු විමසුවා. හරිම ආවේගශීලී බවකින් නැගෙන පුශ්නයක්.

කාටද මම මේ දුක පිළිබඳ අවනඩුව කියන්නේ? කවුද ලෝකයේ අයිතිකරු? කවුද මේ දුක මට දුන්නේ? මේ පිංවත් මහත්මයා අසන පුශ්නයයි.

භිඤුව ඇසුවා ඔබ ඇයි මේ පුදබිමට පැමිණියේ කියලා. ඔහු කියනවා බෝධීන් වහන්සේට මෛතාාරාජයාණන් වහන්සේට භාරයක් වන්න කියලා. ඒ වෙලාවේ භිඤුව පුකාශ කළා 'මහත්මයෝ, ලෝකය කව්රුත් මැවුවේ නැහැ. ඔබතුමාගේ පුශ්න වෙන කව්රුවත් ඇතිකළේත් නැහැ. ඔබ විසින්ම සසර කරන ලද අකුසල් හේතුවෙන් ඔබ ලබන ඵලය තමයි ඔය බලාපොරොත්තු කඩවීම' කියලා. මේ පුශ්තය සමාජයේ හුහ දෙනෙකුට තිබෙනවා. සමහර දරුවො දෙමාපියන්ට චෝදනා කරනවා. දෙමාපියෝ දරුවන්ට චෝදනා කරනවා, බිරිඳ ස්වාමි පූරුෂයාට චෝදනා කරනවා. සමහරු රජයට චොදනා කරනවා. ඔබ නිසාය මට මේ දුක කියලා. අතීතයේ යම් දවසක අනුන් නිසාම තමයි ඔබ මේ දුකට හේතුවනම් සකස්කරගත්තේ. තමන්ගේ සැපය උදෙසා තවත් කෙනෙකුට පීඩාකිරීමෙන් ඔබ ලබපු සැපය සෙවනැල්aලක්සේ පසුපසින් එනවා විපාක පිණිස. ඔබ මෙහෙම සිතන්න. පිංවත් අම්මා කෙනෙකුයි තාත්තා කෙනෙකුයි සිටිනවා. මේ දෙදෙනාම කළුපැහැතියි. ඒ කියන්නේ සමේ පැහැය කළුයි. මේ දෙදෙනාට දරුවෙක් උපදිනවා දරුවාගේ පැහැයත් කළුයි. මේ දැරුවා ළමා වයසට පැමිණෙන කොට දෙමාපියන් කෙරෙහි ද්වේශයක් ඇතිකරගන්නවා ඔය දෙදෙනා නිසා මමත් කළුවුණාය කියලා. මෙතැනදී දරුවා කළුපැහැති වුණේ අම්මා තාත්තාට කළු පැහැති සමක් තිබුණ නිසා. එහි ජාන බලපෑම් හේතුවෙන්. නමුත් එවැනි කළුපැහැති සමක් ඇති අම්මා කෙනෙකුගේ මව් කුසකට දරුවා බැස ගන්නේ දරුවා පෙර ජීවිතයේ කරන ලද අකුසල කර්මයක් නිසා. ඊට විපාක වශයෙන්. පෙර ජීවිතයේදී දරුවා ද්වේශය වඩන්න ඇති. පරවුණ මල් බුදුසම්දුන්ට පුජාකරන්න ඇති. මෙවැනි හේතූන් නිසා අවලස්සනව ඉපැදීමට හේතු සකස්වෙමින් සම කළු පැහැති දෙමාපියන්ට දාව ඉපදුණා. මේක දෙමාපියන්ගේ වරද නොවේ. තමාගේ කර්ම විපාකය. සුදු පැහැති අම්මා කෙනෙක්ට දාව සුදු පැහැති ලස්සන දරුවෙක් උපදිනවා. එම අම්මාගේ මච්කුසට දරුවා බැසගන්නේ කුසල විපාකයක් වශයෙන් වර්ණවත් සමක් ඇති ලස්සන දරුවෙක් ලෙස උපදින්න හේතු සකස්වී තිබුණ නිසා. ඒ හේතුව මෛතුිය වැඩීම, සිල්වතුන්ට ගරුකිරීම, සුවද මල් පුජාකිරීම. ආසන වැලි මළු ඇමදීම. මෙවැනි කුසල් විපාකයන් ඉස්මතුවී එම සැප විපාක සකස් වෙනවා. එතකොට මේ ස්වභාවයන් සකස් වුණේ ඔබ කරගත්ත කුසල් අකුසල් නිසා මිසක් අම්මා තාත්තා නිසා නොවේ. අම්මා තාත්තා පොහොසත් වත්කම් ඇති නිසාම නොවේ දරුවා පොහොසත් වෙන්නේ. එම දරුවා එවැනි සශික ජීවිතයක් ලැබීමට පෙර ජීවිතයේ සම්පූර්ණ කරගත් කුසල් තිබුණ නිසායි. ඊට අනුරුපීව පොහොසත් දෙමාපියන්ට දාව දරුවා උපදින්නේ. දෙමාපියන් දූප්පත් වුණාය කියලා සමාජයේ පොහොසත් අය සමග සංසන්දනය කරලා දුප්පත් දෙමාපියන්ට චෝදනා කරලා ඵලක් නැහැ 'අම්මා තාත්තා නිසා මම දුක්විදිනවා' කියලා. ඔබට සැප ලබන්න පෙර පිං අවම නිසයි ඔබ දුප්පත් මව්කුසක පුතිසන්ධිය ලබන්නේ. එම නිසා එම අහිංසක දෙමාපියන්ට චෝදනා කිරීම, දුක්දීම තව තවත් අකුසල් සකස්කරගැනීමක්. තමන්ට ලැබුණ දෙය තමන්මයි ලබාගත්තේ කියලා ධර්මානුකූලව ජීවිතයට ගලපාගන්න දඎවෙන්න. අඩු කැන, වැරදුන තැන බලලා නිවැරදි කරගන්න.

ඔබේ ඔය දුක වෙන කව්රුවත් මැව්වා නොවේ. ලෝකය දෙවියන්ටවත්, බුහ්මයන්ටවත් අයිති දෙයක් නොවේ. මොකද දෙවියොත්, බුහ්මයෝත් යම් මොහොතක තම දිවා බුහ්ම ජීවිත වලින් චුතව යනවා. තමාවත් තමාට අයිති නැති විට ඒ අය කොහොමද ලෝකයේ මැවුම්කරුවන් හිමිකරුවන් වෙන්නේ. එහෙම නම් කාටද ලෝකය ඇත්තටම අයිති?

ලෝකය අයිති සතර මහා ධාතූත්ටය. පඨවි, අපෝ, තේජෝ, වායෝ ඉහත ස්වභාවයත් හතර ද ලෝකයේ හිමිකරුවත්ය. තිරතුරුවම මහා පුවේගකාරී වේගයකින් අනිතාභාවයට පත්වෙන සතරමහා ධාතුව කියාත්මක භාවයට පත්කරන කියාකරුවෙක් ද සිටිනවා. ඒ තමා විඤ්ඤාණ ධාතුව. මේ විඤ්ඤාණ ධාතුවට බැසගැනීමට නම් අතාවශායෙන්ම රූපයක් අවශාවෙනවා. විඤ්ඤාණයට බැස ගැනීමෙන් අනතුරුව සකස්වෙන නාම රූපයන්ගේ ස්වභාවයන් වේගයක්ම පමණයි. ඒ වේගය යනු අනිතාභාවයයි. එසේ නම් මේ ලෝකධාතුව තුළ පරම හිමිකරු අන් කිසිවෙක් නොව අනිතායයයි.

23.තාක්ෂණයට නොපෙනෙන පුඥාවේ වීදාහාව

තිකුවක් එක්තරා කැළෑබද ආරණායක වැඩ සිටියදී, සමාධියෙන් පසුවන විට විඤ්ඤාණ ධාතුවේ පුවේගකාරී බව පිංවත් ඔබට මැනවින් අවබෝධ කරගැනීමට හැකි ධර්මතාවයක් දර්ශනය වුණා. ඒ තමයි ඕපපාතිකව උපත ලබන යකුයෙකුගේ ඉපදීම, එසේත් නැතිනම් පහළවීම.

පිංචත් ඔබ මවකට දරුවෙක් බිහිවන හැටි, තිරිසන් සතෙක් විසින් පැටවෙක් බිහිකරන සැටි. කිකිළියෙක් බිත්තර දමන හැටි දන්නවා. නමුත් මේ ජීවිතය සකස්වීම සඳහා මුල් හේතුකාරණය වූ සංස්කාර හේතුවෙන්, කර්ම ශක්තිය, විඤ්ඤාණය කොයි ආකාරයෙන් ද ඕපපාතිකව බුහ්මයෙක්, දෙවියෙක්, යක්ෂයෙක්, ජේතයෙක්, තිරිසන් සතෙක් උපදින්නේ, මව්කුස ඇති කලල රූපයට කොහොමද විඤ්ඤාණය බැසගන්නේ කියලා දැකලා නැහැ. එය පියවී ඇසෙන් දකින්නත් බැහැ. අවිදාහවක්ම වූ පෘතග්ජන ලෝකය විසින් 'විදාහව' ලෙසින් හඳුන්වන දෙයටත් බැහැ. පුඥාවේ විදාහවෙන් පමණයි එය දැකිය හැක්කේ. සමාධිය පුගුණ කළ සිතකින් පමණක් දැකිය හැකි විෂයක්මයි. මොකක්ද මේ විඤ්ඤාණය කියන්නේ? එහි හැඩය, වර්ණය, ස්වරූපය හැසිරීම් රටාව මොකක්ද? අපි මේවාට පිළිතුරු දකින්න හරි කැමතියි.

මේවා නිසාම නොයෙක් දෘෂ්ඨීවල බැඳෙන්නත් හරිම කැමතියි. මේවා ගැන නොදැනීම නිසා සිදුකරගන්නා අකුසල්ද අපුමාණයි. යකුයාගේ ඕපපාතික පහළවීමේදී භිකූුවට මුළින්ම දර්ශනය වුණේ වේගයෙන් හුමනය වන සුළං සුළියක්. මෙය හරියට දිය සුළියක ස්වභාවයෙන් වේගයෙන් හුමනය වුණා. පොළොවේ සිට අඩි 6ක් පමණ ඉහළින් මෙම සුළිය ඇති වුණේ. මේ සුළං සුළියේ වේගය, පුවේගය කිසිදු යන්තුයකින් මැතිය තොහැකි තරම් අති පුවේගකාරියි. මෙම වේගය විසිත් යඤ රූපය නිර්මාණය වුණා. දැන් භිඤුව ඉදිරියේ සිදුවූ වේගවත් කියාවලිය නිමාවී කළු පැහැති යකු රූපයේ කද කොටස පැහැදිළිව දර්ශනය වුණා. සියල්ල සිදුවීමට තත්පර දහයකට වඩා ගියේ නැහැ. මේ වේගය ඔබ සමාධිය තුළින්ම දැකිය යුත්තක්. මෙහිදී භිකුතුවට දර්ශනය වුයේ ඕපපාතිකව උපත ලද යකෘයාගේ කඳ කොටස පමණයි. බෙල්ලෙන් ඉහළ කොටස ඒ මොහොතේ පහළවුණේ නැහැ. කළු පැහැති අඩි 7ක් පමණ උසැති හැඩි දැඩි යඤ රූපයේ කය සහ මනස පහළවීම,ඉපදීම එම මොහොතේ සිදුවුව ද, ඇස, කන දිව, නාසය ඒ මොහොතේ පහළවුණේ නැහැ. මේ යකුයාගේ පෙනුමෙන් භිකුව අනුමාන කළේ මොහු සමාහෘෂ්ඨික යකුයෙක් බවයි. භිකුව අනුමාන කළේ ජුෙත ජීවිතයක් ගතකරමින් සිටි පිංගැනීමට හැකි ජුෙතයෙක්. භිඤුන්වහන්සේලා නිතිපතා අනුමෝදන් කළ පිං අනුමෝදන්ව ජුන ජීවිතයෙන් අතමිදී, ආරණා ආරකෘක සමාාදෘෂ්ඨික යක්ෂයෙක් ලෙස උපත ලද බවයි. ජුෙතයාගේ සිතේ ඇති වූ අවසාන චූති සිත, ඊට කැමති උපාදානය තුළ බැසගත්තා. නව යකු පුතිසංධිය සකස් වෙන මොහොතේ එම සිත අනිතාහාවයට පත්වෙනවා මොකද එම සිත කිුයාත්මක වී අවසන්. ඒ කිුයාත්මක භාවයම තමයි භිඤුව දැක්කේ එම චූතිසිත කිුයාත්මක භාවයට පත්වී අනිතාවනවිට යකුයාගේ කය හෝ මනස බාහිර රූප සමග පස්සවීමෙන් නැවත නැවත සිත් සකස් වෙනවා භිඤුව සමාධියෙන් මෙතනදි අත්දැක්කේ ඕපපාතික සත්වයෙක් මරණයට පත්වෙන විට සකස් වුණ අවසාන සිත ඊට උපාදානය වු කර්මයට අනුරූපීව සකස් වුණ කර්මශක්තිය 'සංස්කාර පච්චයා විඤ්ඤාණා' කියන ධර්මතාවයට අනුවයි මේ උපත සකස් වුණේ.

දැන් මොහු ජීවමාන යඎයෙක්. මෙතනදි භිඤුවට ඉතාමත් පැහැදිලිව අරමුණුවුණා විඤ්ඤාණ ධාතුව හැඩයක් වර්ණයක් ඇති රූපයක් නොවේ. විඤ්ඤාණ ධාතුව වශයෙන් භිඤුව දැක්කේ අති පුවේගකාරී වේගයක් පමණකි. වේගය නිසාම එතන ශක්තියක් ගැබ්වෙලා තිබෙනවා හරියටම සුළංසුළියක් වගේ වේගයෙන් භුමණය වෙමින් යඎ රූපය නිර්මාණය වුණා. මේ මොහොතේ මේ සිද්ධිය මතකයට එනවිට භිඤුවට සිනහාවක් පහළවෙනවා. මොකද මෙතන ගතයුතු චන්ද රාගයෙන් උපාදානයකරගත් කිසිවක් තිබුණේ නැහැ. වේගයක් පමණක්මයි තිබුණේ. මේ වේගය කියන්නේ අනිතායය. මේ අනිතාය දකින පිවතා විඤ්ඤාණයට බැඳෙන්නේ නැහැ. ඔහු අවබෝධයෙන් දන්නවා බැඳෙන දෙයක් එතන නැහැ කියලා. අල්ලාගන්න ස්ථිරත්වයක් එහි නැහැ කියළා. විඤ්ඤාණය කියන්නේ වීදුරු පෙට්ටියක් තුළ, ගල්ගුහාවක් තුළ, සීල් කරපු පෙට්ටියක් තුළ, සිදුරක් නැති කාමරයක් තුළ කොටුකරන්න සිරකරන්න පුළුවන් දෙයක් නොවේ. විඤ්ඤාණය කියන්නේ ධාතුවක්. එහි එකම ස්වභාවය වේගයෙන් අනිතාහාවයට

පත්වීමයි. එතකොට පඨවි, ආපෝ, තේජෝ, වායෝ සතර මහා ධාතුවේ ස්වභාවයත් වේගයෙන් අතිතාහාවයට පත්වීමයි. මේ ධාතූත් අතිතාහාවයට පත්වීමේ වේගය තුළ, අවකාශ ධාතුවකුත් එහි සකස් වෙනවා. මේ අවකාශ ධාතුව තුළින් විඤ්ඤාණ ධාතුව ඕනෑම රූපයක් විනිවිද ගමන් කරනවා. අඩි 100ක් සන කමැති ලෝහ කුට්ටි වලින් තැනූ සිදුරු නොමැති කාමරයක් තුළට නිමේශයකින් ගමන් කිරීමට විඤ්ඤාණ ධාතුවට හැකිය. මොකද ලෝහ කුට්ටියද නිරතුරුවම අනිතායේ වේගයට නතුව තිබෙන නිසා. අපේ සමාජයේ සමහර පිංවතුන් විශේෂයෙන්ම යන්තු, මන්තු, ගුරුකම් කරන අයගේ මතයක් තිබෙනවා ජේතයෙක් , යා යා යා යා සිර කර තැබිය හැකිය කියලා. තොව්ලයක් නටලා, රුපියල් දහස් ගණනක් වියදම් කරලා අමනුෂායන්ව සිරකෙරුවා කියලා කට සීල් කරන ලද බෝතල් මුහුදට දමනවා ඔබ දැකලත් ඇති.

අමනුෂායෙක් කියන්නේ ඇස, කන, නාසය, දිව, මනස, ශරීරය කියන ඉන්දියන් හයෙන් පරිපූර්ණ සත්වයෙක්. එම ශරීරයේ සණහාවයක් නැහැ. සියුම් ශරීරයකුයි තිබෙන්නේ. මේ ඉන්දියන් බාහිර රූප සමග එස්සය වීමෙන් අමනුෂායින්ගෙන් පංච උපාදානස්කන්ධය සකස් වෙනවා. අමනුෂායා තුළත් කාය සංස්කාර, වවී සංස්කාර, මනෝ සංස්කාර සිද්ධවෙනවා. මෙවැනි අමනුෂායෙක් බෝතලයක් තුළ සිරකරුවොත් අනිවාර්යයෙන්ම කාය සංස්කාර, ආශ්වාස-පුශ්වාස නොමැතිවීමෙන් පීඩා විදිමින් මියයනවා. එහෙම මියගියා කියලා අවසාන වශයෙන් එම අමනුෂායා තුළ සකස්වෙන වුති සිත විඤ්ඤාණය බෝතලය තුළ සිරවී තිබෙන්නේ නැහැ. බෝතලය කියන්නේ සතර මහා ධාතූන්ගෙන් සැදුන රූපයක්. එහි ස්වභාවය වේගයෙන් අනිතාහාවයට පත්වීමයි. ඒ අනිතායේ වේගය තුළින් විඤ්ඤාණ ධාතුව ගමන් කරනවා, උපාදානය සකස් වුණ බැසගැනීම වෙන. මෙවැනි අවස්ථාවක අමනුස්සයා තමාව බෝතලයේ සිරකිරීමට කටයුතු කළ පුද්ගලයන් කෙරෙහි ද්වේශයක් සකස් කරගැනීම නිසා, වඩා නපුරු රෞදුවූ ජුත යක් ජීවිතයක් ලබන්න පුළුවන්. එම අයගෙන් පළිගැනීම උදෙසා. ඒක නිසා වෙන්න ඇති යන්නු, මන්නු ගුරුකම් කරන අයත්, එම මිථාහදෘෂ්යීක සේවාවන් ලබන අයත්, දියුණුවක් නොමැති, පීඩාකාරී ජීවිත ගතකරන්නේ. මේවා තමාගේ මෝහය නිසා සිදුවන තත්ත්වයන්. මෙතැනදී වඩාත් බරපතළ තත්ත්වය නම එවැනි අමනුෂායෙක් බෝතලයක් තුළ සිරකොට මරාදැමීමෙදී බරපතළ අකුසලයක්ද සිදු වීමයි.

පිංචත් ඔබ මෙහෙම සිතන්න. ඇමරිකාවේ ජීවත්වන ශ්රීලාංකිකයෙක් සිටිනවා. මොහු රැකියාව සඳහා ඇමරිකාවේ ජීවත්වෙන්නේ මොහුගේ බිරිද, දරුවෝ ජීවත් වෙන්නේ ශ්රීලංකාවේ. විශාල දේපලක්ද මවරටේ මොහුට තිබෙනවා. මොහු හදිස්සි අනතුරකින් ඇමරිකාවෙදී මියයනවා. මියයන මොහොතේ මොහු තුළ ඇතිවන්නේ බිරිද, දරුවන්, දේපල කෙරෙහි චන්ද රාගයක්. කුසල් සිතක් මතුවුණේ නැහැ. දීර්ඝ කාලයක් විදේශගතව සිටි නිසා කළ පිංකම් තිබුණේ නැහැ. ශ්රීයක පිහිටියෙක් නැහැ. එම නිසාම තෘෂ්ණාවෙන් තෙත් වුණ සිත ජෙත පුතිසංධියක් ලබනවා. තමන්ගේ බිරිද, දරුවන් , දේපල සහිත නිවසේම මේ ජීවිත මාරුව තප්පර දහයක් තුළ සිදුවෙලා ඉවරයි. තප්පර දහයකට පෙර ඇමරිකාවේ සිටි මනුෂායා ඊළහ නිමේෂයේදී ශ්රී ලංකාවේ තම නිවසේ ජේතයෙක්. ඇමරිකාවේ මැරුණා කියලා පාර, මග, දිශාව සොයාගන්න අපහසුවුනේ නැහැ. එය තමයි විඤ්ඤාණ ධාතුවේ පුවේගකාරී විනිවිද ගමන් කිරීමේ ශක්තිය. ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ විඤ්ඤාණය මැජික්කරුවෙක් යෑයි උපමාකර ඇත්තේ මොනතරම් අර්ථයකින්ද? ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ නමකට හැර අන් කවරෙක් මෙම මැජික්කරු හඳුනාගන්නද?

චතුරාර්ය සතා ධර්මයන් ලෙස, පටිච්ච සමුප්පාද ධර්මයන් ලෙස උන්වහන්සේ දේශනා කර වදාළ එම මැජික් කරු නිරෝධය කිරීමේ මාර්ගය මොනතරම් නිරවුල්ද පැහැදිලිද අවබෝදාත්මකද. ඇසට නොපෙනෙන උපකරණයකට හසුනොවෙන විඤ්ඤාණ ධාතුවේ සියුම් කියාකාරීත්වය ලෝකයේ නිර්මාණකරුවාය. මොහුගේ සූඤමභාවය ලොව්තුරා සම්මා සම්බුද්ධ ගුණයෙන් අවබෝධකර ලෝකයාට පහදා දුන්නා මිස වෙන කව්රුන් කෙසේ නම් හඳුනාගන්නද? මෙම ඉහත කෙටි සටහන විඤ්ඤාණ ධාතුවේ පුවේගකාරී අනිතාභාවය හඳුනාගැනීමට ඔබට පුයෝජනවත් වේවි. මෙම සටහනේ මුලින් සඳහන් කළ ඕපපාතික යඤයාගේ උපතේදී එම යඤයාගේ ඉපදීම සිදුවූයේ බෙල්ලෙන් පහළ කොටස්

පමණි. එසේ වූයේ ඇයිද යන්න භිඤුව නොදනී. එය අපට දැනගත හැක්කේ ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ නමකගෙන් පමණි. අපි කෙසේ නම් කියන්නද?

24. දිවා ලෝකෙ සැපයි. එත්?

අවිදාහව පැත්තට ලෝකය බර වෙන්නට බර වෙන්නට ලෝකයා බර වෙන්නේ තන්හාව දෙසටයි. අවිදාහවේ දරුවා තමයි තන්හාව. අවිදාහවේ බර නිසා තන්හාවේ ගොඩ සැප ලෙසයි සත්වයා දකින්නේ. ඒ නිසා සත්වයා නිරතුරුවම පිංකම් කරමින් පුාර්ථනා කරන්නේ දිවා ලෝක, මනුෂා ලෝක සැපමයි. මොකද සැපයට ඇති තන්හාව නිසා අවිදාහව විසින් ඔබව නිරතුරුවම දැනුවත් කරනවා, ලෝකය තුළ සැපතිබෙනවා කියලා. ඔබව ඉදිරියට පදවනවා සැප ස්පර්ශ කරන්න.

මනුෂා ලෝකයේ සැප ගැන ඔබට අත්දැකීම තිබෙනවානේ. දුක් කන්දක් විසිතුරු දවටනයක ඔතා, විසිතුරු ඇඳුම් ආයිත්තම්, සුවද විලවුන්, යාන වාහන, ගෙවල් දොරවල්, පවා දරුවන් සමහ සැපයැයි සිනාසෙමින් කරගසාගෙන යන මනුෂා ලෝකයේ සැප, ඔබ අත්දකිනවා බොහොම කැමැත්තෙන්. මේ කියන්න යන්නේ දිවා ලෝක සැප ගැනයි. ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා එක දුප්පත් මනුෂායයක් සිටිනවා, ඔහුට තිබෙන්නේ දිරාගිය පැල්පතක්. එහි වහළයෙන් අහස පෙනෙනවා. බිරිඳ හරියට දර ඉපලක් වගේ. අහේතිය නිසාම විරූපි වෙලා. ධානා මල්ලේ අඩියේ ධානා ටිකක් තිබෙනවා. මේ මනුෂායාට තිබෙන්නේ ඔය ටික පමණයි. මේ මනුෂායාට පැවිදිවෙන්න සිතක් ආවත්, මේ දිරාගිය පැලත්, විරූපී බිරිදත්, හිස් ධානා මල්ලත් අතහැරීමට ඔහුට නොහැකිය කියලා. බලන්නකෝ තත්හාවේ ස්වභාවය.

අනවබෝධය නිසාම, කෑදර සිත් ඇතිව පිළුණු වී යන ආහාර බුදින, දෙතිස් කුණපයකින් යුතු කයක් දරන, දූවිලි අවු වැසි වලින් පීඩා විදිමින් සැප සොයන අපි, ආහාර නිදි විවේකය නොලබා සැප සොයන අපි, සිතූ සිතූ සම්පත් පහළවන දිවා ලෝකයට ගියහොත් කුමකින් කුමක් වෙයිද?

දිවා ලෝකය කියන්නේ කාම පුරයක්. එහිදී සිතු සිතු සම්පත් ඔබට ලැබෙනවා. ඒ සියල්ල ඔබට ලැබෙන්නේ දිවා ඕජාව වශයෙන්. ඔබ කළ පිං වල පුමාණයට ඔබ ඉපදෙන දිවා තල වල පංති හේදයක්, පංති පරතරයක් තිබෙනවා. මේ හේදය නිසා දෙවියනුත් ගැටෙමින් අකුසල් කරගන්නවා. අතීතයේ කළ කුසල් අනුව තමයි ඔබට සැප ලැබෙන්නේ. ඔබ මෙහෙම හිතන්න. මනුෂායයක් ඉන්නවා... ඔහු දුප්පත්, උදේ සිට රාත්ය වනතුරු ඔහු කුලී වැඩක් කරලා කීයක් හරි සොයාගෙන ගොස් බතුයි පරිප්පුයි කාලා ජීවත්වෙනවා. තව මනුෂායයක් ඉන්නවා, ඔහු හොද රජයේ රැකියාවක් කරලා හොද වැටුපක් අරගෙන අරකෙනාට වඩා හොද ජීවිතයක් ගතකරනවා. තව මනුෂායයක් ඉන්නවා ඔහු කෝටිපතියෙක්. ඔහු තරුපහේ හෝටලයකට ගොස් අවන්හලේ වාඩිවී වේටර්වරයෙක් පිළිගන්වන ආහාර වට්ටෝරුවට ඇහිල්ල තබනවා. මොහොතකින් ලෝකයේ රසවත්ම ආහාර වේලක් ඔහුගේ මේසයට එනවා. බලන්න මේ තුන්දෙනාම මනුෂා ලෝකයේ ඉපැදුණ මනුෂායයෝ. නමුත් සංසාරයේ කළ කුසල් අකුසල් නිසා සැප ලැබීමේ පරතරයක්, සීමාවක් තිබෙනවා. මිනිසුන් දස දෙනෙක් ගතහොත් එම දසදෙනාට ලැබීමේ ස්වභාවයන් දස ආකාරයක් වෙනවා. දිවා ලෝකයෙන් මේ වගේමයි. අර කෝටිපති වාහපාරිකයා ආහාර වට්ටෝරුවේ ඇති තමා කැමැති ආහාර වර්ගයට ඇහිල්ල තැබූ සැනින් තමන් කැමතිම ආහාරය ලැබෙනවා වගේ දෙවියන්ට යම සැපක් අවශා යෑයි සිතු සැනින් එම සැපයෙන් දෙවියාව තෘප්තිමත් වෙනවා.

සුපිරි වෙළඳසලකට ගොස් කෙනෙක් රුපියල් දෙසීයක් ගෙවලා අයිස්කුීම් එකක් කනවා. තව දුප්පත් අයෙක් ගමේ කඩේට ගිහිත් රුපියල් දහයේ අයිස්පලම් එකක් කනවා. දෙදෙනාම මනුෂායෝ. දෙදෙනාම කත්තෙත් අයිස් කුීම්. නමුත් දෙදෙනා ලබනා රසයේ ස්වභාවයන් වෙනස්. ඒ දෙදෙනාගේ ලැබීමේ විවිධත්වයයි. පිංකර ඇති ස්වභාවයන්ට අනුව දෙවියන් දිවා ඕජාවෙන් තෘප්තිමත් වෙනවා. දෙවියන්ට තිබෙන්නේ ඕලාරික කයක්. එම ඕලාරික කය සන භාවයට පත්කරගැනීමට දිවා ලෝකවල දෙවියන්ට පුළුවන් වගේම, සමාධියෙන් පරිපූර්ණ, පුඳොව වඩන භිඤුවටද ඕලාරික භාවයෙන් මුදවා සන ස්වභාවයෙන් දෙවියන් දර්ශනය වෙයි. ඕලාරික කයක් තිබුණද දෙවියන්ට ආයතන හයක් (සලායතන)

මනුෂායාට සේම ඕලාරික කය ඇසුරුකොටගෙන පිහිටා ඇත. එහෙයින් මනුෂායාට සේම නිරතුරුවම ඇතිවෙමින් නැතිවෙන සිත් දෙවියාටද හටගතී. කාම ලෝකයක සැප විහරණය කරන දෙවියාද සතර මහා ධාතූන්ගෙන් නිර්මානය වූ, අනිතාා ඕලාරික කයක්ද, නිරතුරුවම ඇතිවෙමින් නැතිවී යන සිතක්ද ඇති සත්වයෙකි. දෙවියන් තුළද සත්වයෙක් පුද්ගලයෙක් නැත්තේය. දෙවියන් සැප විදිනවා යනු, ක්‍රියාත්මක වෙනවා යනු ස්පර්ශය නිසා ඇතිවන වේදනාවක් පමණක්මය. මනුෂායින් වශයෙන් මහා පිංකම් කරමින් ඔබ යන්නට පුාර්ථනා කරනා සුරපුරය ඔතැනය. දිවා ලෝක වල දිවා සැපය ලැබෙන්නේ දිවා ඕජාව ලෙසින්ය. දිවා ඕජාව යනු සුන්දර අත්දැකීමකි. දෙවියන් මෙම දිවා ඕජාව අතහැරීම උපරිමයෙන් පූර්ණ කළ හිකුෂුවටද, නිවන් අවබෝධය ලබාගත් භිකුෂුවටද අතාවගාම අවස්ථාවලදී ලබාදෙයි.

ඔබ මෙහෙම සිතන්න. හිඤුවක් හුදෙකලා වනයේ කුටියක වැඩ සිටින විට ආහාර මද බව නිසා ලේ වල සිනි අඩුවී අසනීප වෙනවා. මෙය සිදුවන්නේ රාත්‍රියේදී. හිඤුව දැඩි වේදනාවට පත්වෙනවා. කුටිය තුළ ගිලන්පසක් සාදා ගැනීමට සීනි තේකොලවත් නැහැ. අත්හැරීමේ උපරිමය නිසා. හිඤුව මොකද කරන්නේ. රිදුම් දෙන, කලන්තයෙන් අපුාණික වන කයත් සිතත් මගේ නොවෙයි. මට අයත් දෙයක් නොවේ කියලා අතහරිනවා. ලෝකයේ ශ්‍රේෂ්ඨම අතහැරීම පුතිපදාවේ යෙදෙන හිඤුවක් සිත කය අතහරින මොහොතේ ලෝකය කම්පා වෙනවා. ලෝකය නිරුද්ධ වෙනවා. එය දිවා ලෝක වලට දැනෙනවා. දෙවියන් සොයනවා මොකක්ද වුණේ කියලා. දෙවියන් දකිනවා අසවල් තැන වැඩසිටින හිඤුවගේ අතහැරීමයි මේ දැනුනේ කියලා. ඒ මොහොතේම දිවා ඕජාව දෙවියන් එම හිඤුවට සමාධිය තුළින් ලබාදෙනවා. දිවා ඕජාව හිඤුව විදින්නේ මනසින්. සීනි අවශා නම් හිඤුවගේ දෝකට රන්වන් පාට සීනි අහුරක් ලැබෙනවා. අත රන් වගේ දිලිsසෙන හිඤුව මනසින් එය විදිනවා. වළදනවා. පියෙවි සිහියෙන් අවධියේදී නොවෙයි මෙය වෙන්නේ. සමාධිගත නින්දේදීයි. භිඤුව පැය කිහිපයකින් අවධිවන්නේ ශරීරයේ තිබූ රෝගී බව දුරුවී පූර්ණ සුවය ලැබීමෙන්. මොකද ශරීරයට අවශාව තිබූ සීනි පුමාණය දිවා ඕජාව වශයෙන් භිඤුවගේ ශරීරයට ලැබුණු නිසා. හැබැයි දෙවියන් ඕජාව දෙන්නේ සිත කය අතහැරියෙන් පමණයි කියලයි භිඤුව සිතන්නේ. එහෙම වුණොත් තමයි එම කම්පනය දිවා ලෝකයට දැනෙන්නේ.

දිවා ලෝකයේ නිරතුරුවම සජ්ජායනා කරන හඬ, විටෙක පිරිත් හඬේ ස්වභාවයෙන්ද තවත් වේලාවන්ට කෝවිල් වල පූජාව තබනකොට ශබ්ද පූජාවේදී ලොකු නලාවකින් නැගෙන හඬේ ස්වභාවයෙන්ද ඇසෙනවා. වනයෙ හුදෙකලා කුටි වලදී මෙම හඬ රාත්ර යාමයේදී හොඳින් ඇසිය හැකිය. මුහුද ගංගා දිය ඇලි අසල අපි වාඩිවී සිටියදී මොනතරම් මිහිරි රිද්මයන් අපට ඇසෙනවාද. කැලයක රාත්රයට සුළහ ඇති වෙලාවට අපූරු සංගීතයන් මැවෙනවා. මේවා කවුරුවත් කරන, වයන දේවල් නොවේ. පස්සය නිසා ඇතිවන වේදනාවන්. කාම ලෝකයක් වුවද පිනැති දෙවියන් ජීවත්වන නිසා එම පිං මහිමය නිසාම මෙවැනි සඡ්ජායනා, සංගීත රිද්ම ස්වභාවයන් දිවාහලවල රැවිදෙනවා. අර ගහේ මුහුදේ දිය ඇල්ලේ රිද් වෙය වගේ. පිනේ ආශ්චර්යය නිසාම දෙවියන් ආස කරන හඬ රිද්මය, ඒ මොහොතේම ඇතිවෙලා දෙවියන් තෘප්තිමත් වෙනවා. දැන් ඔබ සිතන්නකෝ මෙවැනි කාම ලෝකයක ඔබ උපත ලැබුවොත් මෙම කාමයෙන් ඔබට අත්මිදෙන්න පුළුවන් වෙයිද?

ඔබ මනුෂා ලෝකයේ පිංකම් කර ලැබූ දිවා කාම සම්පත නිසාම පිරිහීමට පත්වී නැවත සතර අපායට වැටීමේ ඉඩකඩ ඉතාමත් වැඩිය. දිවා ලෝකවල බුද්ධ රත්නයද, සංඝ රත්නයද වැඩ සිටින්නේ නැත. නමුත් ධර්මරත්නය වැඩ සිටියි. එහෙත් ධර්මය මතුකර පෙන්වීමට බුද්ධ රත්නයද, සංඝ රත්නයද වැඩ නොසිටින නිසා දෙවියෝ අනාථයෝය. එහෙත් දෙවියන් දකු නම් සංඝ රත්නය වැඩසිටින මනුෂා ලෝකයට පැමිණ සද්ධර්මය ශුවණය කර අවබෝධය ලැබිය හැකිය.

භිකුවක් කැලයේ හුදෙකලා කුටියක වැඩ සිටින විට රාතියේ පැමිණි දිවාහංගනාවක් ගැන ඔබට කියන්නම්. එක් රාතියක භිකුවක් සමාධියෙන් පසුවන විට දිවාහංගනාවක් දර්ශනය විය. ඇය සිටියේ පාවෙමින්ය. වැඩි ඉහළක නොවේ. ඇයගේ ස්වභාවය අති සුන්දරය. ඇය සිහින්ය. දිගැටිය. දිග කේශ කලාපයකින් යුක්තය. එය පාදාන්තය දක්වා දිගය. ඇය පුභාශ්වර සුදු පැහැතිය. පැහැදිලි සුදු වලාකුළක

පාටය. ඇයගේ සියුම් සත කය පුභාෂ්වර සුදු පැහැයෙන් යුක්ත විය. හරියට ශරීරයට හිරවෙන සුදු දිග ගවුමක් ඇදසිටියා සේය. ඇයගේ ශරීරයේ දෙපා පුදේශය සිහින් වී ගොස් තිබිණි. ඇය භිඤුව ඉදිරියේ තරමක ඉහළින් සරුංගලයක් පාවෙනවා සේ පාවෙමින් සිටියාය. මෙවැනි රූප දර්ශනය වීමේදී භිඤුවගේ ස්වභාවය මේ ආකාරයට පිං දීමය. "මෙම භිඤුවගෙන් ඔබට යම් කුසලයක්, පිනක් ගතහැකි නම් එය භිඤුවගේ යැයි නොසිතා ඔබේ යෑයි සිතා ඔබ අනුමෝදන් වී සුවපත් වෙන්න" භිඤුව මෙසේ සිතුවිට ඇය නැතිව ගියා.

දෙවැනි දවසේ රාතියේත් ඇය පෙර දින සේම දර්ශනය වුණා පෙරදින සිටි ස්වරූපයෙන්ම. එදාද භිඤුව පෙරසේම පිං දූන්නා. ඇය නැවතත් නොපෙනී ගියා. මැය මෙසේ දර්ශනය වූවද භිඤුවට ඇය ගැන කුතුහලයක්, ඇය දැකීමේ කැමැත්තක් නොතිබිණි. ඇය ගැන මතකයද, අවධානයක්ද නොතිබිණි. නොසිතු මොහොතක ඇය දර්ශනය වනවා පමණි. මේ වන විට භිඤුව සිටියේ දිවා ලෝක සංඥාවලින් මිදීය. දිවා ලෝකයත්, එහි ජීවත්වන දෙවියනුත් අසුචිගොඩක් මත ජීවත්වන පණුකැළක් ලෙස භිඤුව අවබෝධයෙන් දැනසිටියේය. එනිසා දිවාහාංගනාව භිඤුවට තවත් අනිතාහාවයට පත්වන රූපයක් පමණක් විය. මෙසේ පසුවෙද්දී තුන්වැනි දින රාතිුයේ ඇය පෙරසේම දර්ශනය විය. තුන්වැනි දිනයේදී භිඤුව ඇයට පෙරසේම පිං දූන්නේය. ඇය නොපෙනී ගියාය. ඇය පැමිණි විට විනාඩි දහයක පමණ කාලයක් භිඤුව ඉදිරියේ පාවෙමින් සිටින්නීය. හතරවැනි දිනයේදී ඇය පෙර ස්වභාවයෙන්ම භිඤුවට දර්ශනය විය. භිඤුව දැන් ඇය ගැන අවබෝධය ලබා අවසන්ය. ඇයට දින තුනක් පිං දූන්නද ඇයට පිං අනුමෝදන් වුයේ නැත. ඇයට භිඤුව දුන් පිං අනුමෝදන් වුවානම් පළවෙනි දිනයට වඩා දෙවැනි දිනයේදී පුභාශ්වර විය යුතුය. ඇයගේ දිවාුශීය ධනාත්මක බවක් විදාුාමාන විය යුතුය. එහෙත් එය එසේ නොවිණ. ඇය මූල් දිනයේ දර්ශනය වූ ස්වරූපයෙන්ම හතරවැනි දිනයේදීද දර්ශනය විය. මෙයින් පැහැදිලිවන්නේ ඇයට පිං අනුමෝදන් නොවූ බවයි. මෙම දිවාාංගනාව අනුන්ගේ පිං අවශා නැති, පිනෙන් පිරුණු සශීක දිවා ලෝකයේ වැඩ වසන දිවාාංගනාවක් බවයි. ඇයට භිඤුව දූන් පිං අවශා නැත. ඇයට අවශා භිඤුව දකිමින් සතුටු වීමටය. නැතහොත් භිඤුවට ගරු කිරීමට, නමස්කාර කිරීමටද විය හැකිය. මේ දෙකින් කුමක් සඳහාද යන්න භිඤුවට ඇයගේ ඉරියව් වලින් දැනගත නොහැකි විය. ඇය සතුටින් පුමෝදයෙන් සිටින බව පමණක් භිඤුව හඳුනාගත්තේය. හතරවැනි දිනයේදී භිඤුව ඇයට මෙසේ අවවාද කළේය. "ඔබ මොකක්ද මේ කරන්නේ. ඔබ විහිඑවක් කරනවාද? ඔබ කව්ද? සමහර විට ඔබ භිඤුවගේ මිය ගිය මවුද දන්නේ නැහැ. වෙන දිවාහංගනාවක්ද දන්නෙක් නැහැ. මේ භිඤුව හෙට අපවත් වෙන්න පුළුවන්. එහෙම වුණොත් ඔබට භිඤුව දැකලා සතුටුවෙන්න පුළුවන් කමක් නැහැ. ඔබට පිං අවශා වුවද දෙන්න කෙනෙකුත් නැහැ. ඔබ ඔය දිවා සැප අවසන් වුණාම අසරණ වේවි. නැවත සතර අපායට වැටේවි. එදාට ඔබව බේරාගන්න කවුරුවත් නැහැ. ඒ නිසා ඔබ මේ පිං අනුමෝදන් වෙලා සැපවත් වෙන්න. සතර අපායෙන් මිදෙන්න. මේ භිඤුව සේම අනිතා වඩන්න" කියලා භිඤුව අනුමෝදනාවක් කළා. මෙසේ අවවාද කළ ද ඇය පස්වැනි දිනයේ රාතියේද පෙර ස්වභාවයෙන්ම භිඤුව ඉදිරියේ පාවෙමින් සිටියාය. ඇයට පිං අනවශා බව දැන් ස්ථීරය. ඇයට දිය යුත්තේ පිං නොව, පුඥාව වැඩීමට සංඥාවක් බව භිඤුවට අවබෝධ විය. මන්ද අනුන්ගේ පිං අනවශා, මහා පිනැති දිවාාංගනාවක් නිසාය. ඇය සසර පුඥාව වඩා ඇත. එහෙත් දිවා ලෝකයේ කාම සම්පත් මැද කෙළිලොල් දිවියක් ගතකරන නිසා පුඥාව යටපත්වී සැහවී ගොස් තිබේ. භිඤුව දිවාහංගතාවගේ සැහවී තිබූ පුඥාව මතුකර දීමට ඇයව මෙසේ දැනුවත් කළේය.

 මිදිලා සතර අපායට වැටෙවී. පුතේ ඔබ ඔය විදින සිත ඔබේ නොවෙයි කියලා අතහරින්න. ඔය ස්වර් ණහංසියක් බදු කය ඔබට අයිති නැති අනිතායට අයත් දෙයක් යෑයි කියලා අතහරින්න. සියල්ල අනිතා බව දකින්න. මේ භිඤුව ඔබව දකින අනිතා සංඥාවෙන්ම ඔබ භිඤුව දෙස බලන්න. මේ භිඤුවද මැරෙන, ලෙඩ වෙන, වයසට යන ස්වභාවයෙන් යුක්ත බව දකින්න. මේ භිඤුව දෙස නැවැත නැවත බලන්න. ඔබ අවබෝධය ලබන්න. ධර්මය දැක්ක කෙනෙක් වෙන්න. ඔබ සෝවාන් ඵලයට පත්වෙන්න. දිවා ලෝකයෙන්, සතර අපායෙන් මිදෙන්න. බුහ්ම ලෝකයට ගොස් කල්ප ගණනක් වුවද ගතකරන්න. ඒකට පුශ්නයක් නැහැ. මොකද කවදාවත් ඔබ නැවත සතර අපායට වැටෙන්නේ නැහැ. භිඤුවට අවශා ඔබව සතර අපායෙන් මුදවන්න පුතේ. මගෙ පුතේ භිඤුව කියන දෙය ඔබ අසන්න" භිඤුව රාතියේ පැය කාලක් පමණ ඉහත බණ ශබ්ද නගලා දේශනා කළා. එදායින් පසු නැවත එම දිවාාංගනාව නොපැමිණියාය. නොදුටුවේය. ඇයට කුමක් වූයේ දැයි භිඤුව නොදනී. එහෙත් ඇය සසර පුඥාව වඩා පුරුෂ දිවාාංගනාවක් නිසා භිඤුව විසින් දේශනා කරන ලද අනිතා සංඥාව ඒ මොහොතේම අවබෝධ වීමෙන් ඇය දිවා ආත්මභාවයෙන් මිදී බුහ්ම ලෝකයේ උපතක් ලබන්නට ඇතැයි භිඤුව අනුමාන කරයි. එහෙත් එය නිවැරදිව නොදනිමි.

භිඤුවට දිවාහංගතාව දර්ශනය වන්නේ සමාධිය තුළ සිටියදීය. එහෙත් ඇයට බණ කියන විට ඇය සමහ කථා කරන විට සමාධිය නැතිවන නිසා ඇයව දර්ශනය නොවේ. එහෙත් ඇය එහි සිටින බව හිඤුව දනී. එම දිවාහංගතාවගේ සුකුමාල බව, සැහැල්ලුව, ලාලිතාය, රිද්මය කොතෙක්ද කිවහොත් ඇය පෘතග්ජන ස්වභාවයේ කෙනෙකුට කාමයේ පාරාදීසයකි. දිවා ලෝකය යනු එවැනි කාම පාරාදීසයකි. මෙවැනි කාම ලෝකයක් ඔබ නිරතුරුවම පුාර්ථනා කරන්නේ නම් එය මහා මුලාවකි. දිවා සැප නිරතුරුවම ඔබට අකුසල් රැස්කර දෙන්නකි. මන්ද ඔබ තුළ හවයට ඇති කැමැත්ත නිසා නිරතුරුවම තන්හාවෙන් සිත පිරිරී පවතී. දිවා සැප විදීම යනු මෙම කාම ලෝකය තන්හාවෙන් බදාගැනීමයි. රස විදීමයි. ඒ තන්හාව නිසා ඇතිවන අකුසල් වලින් ඔබව නැවත සතර අපායට ගාල් කරයි. එහෙත් මෙම දිවාහංගතාව මිනිස් ආත්ම වල ඉපිද පුඥාව වඩා තිබුණු නිසා ලැබුණු අවස්ථාවෙන් පුයෝජනය ගැනීමට ඇයට සමහරවිට හැකිවිය. ඔබද කුමන පිංකම කළද එම පිංකම්වල අනිතා ස්වභාවය, අනිතා සංඥාව වැඩීමට සරළව හෝ පුරුදුවෙන්න. දිනකට ඔබ පැය කාලක් අනිතා සංඥාව වැඩුවොත් එය ඔබේ ආධානත්මය තුළ තැන්පත් වෙලා කවදාහරි දවසක ඔබට සසර දුකින් ගැලවෙන්න උපකාර වෙනවා.

ඉහත දිවාාාංගතාවත් අතීත බව වල පිංකම් කරලා අනිතා සංඥාව සරළව හෝ වඩා තිබූ නිසයි පිංකම් නිසා දිවා සැපත්, අනිතා සංඥාව වැඩීම නිසා (ලැබුණා නම්) බුහ්ම සැපත් ලැබුණේ. දිවා ලෝකවල වැඩ සිටින දෙවිවරු තුළ මනුෂා ලෝකයේදී වඩන ලද පුඥාව ඇත. එහෙත් දිවා ලෝකයේ කාම සම්පත් නිසා පුඥාව යටපත් වේ. මෙම දිවාාාංගතාවද හිඤුව ඉදිරියට පැමිණියේ සතුටුවීම සඳහාය. එහෙත් හිඤුව ඇයට සුදුසුම කමටහනින් යටපත්ව තිබූ පුඥාව මතුකර දුන්නායෑයි අනුමාන කරමි. මේ සෑම දෙයක්ම ධර්මයේ ආශ්චර්යයන්ය. හිඤුවගේ ආශ්චර්යයක් නොවේ. ඔබත් සියල්ල අතහරින්න. එවිට ඔබට සියල්ල ලැබේවී. සියල්ලම ඔබට ලැබෙන විට ඒ කිසිවක් ඔබට අවශා නොවේ. මන්ද ඔබ සියල්ලම අනිතා වශයෙන් අවබෝධකර ඇති නිසාය.

ඔබ ලසු ගණන් ධනය කාලය වියදම් කර පිංකම් සිදුකරමින් පුාර්ථනා කරන ලෙස ස්ථීරවම ඔබ මහා සැප සහිත දෙවියෙක්, දිවාහංගතාවක් වුනොත් මෙවැනි සුකුමාල දිවා කුමාරයන්, කුමරියන් ඔබව කුල්මත් කරාවී. ඔබව පිස්සු වට්ටාවී. අවසානයේ ඔබට හිමිවන්නේ හවයේ පිස්සන්කොටුව වන සතර අපායමය. වර්තමානයේද හවයේ පිස්සන් කොටුවේ දුක්විදින්නේ අතීතයේ අනන්ත අපුමාණ දිවා මනුෂා සැප විදි කෙළිලොල් දිවා දිවාහංගතාවන්ය. එදා දිවා ඕජාව, රාජ භෝජන වැළ» ඔවුන් අද සතර අපායේ සෙම, සොටු, මළමුතුා, ගින්දර, පුන්නක්කු, තණකොල අනුබව කරයි. මෙය නිමා නොවන චකුයකි. පටන් ගැන්මක්, අවසානයක් නොමැත. ඔබට ඇත්තේ වටේ යැම පමණකි. ඔබට මින් ගැලවීමට නම් චකුයම නිවා දැමිය යුතුය. ඔබම අවුලුවාගන්නා ගින්න කවදාහෝ දිනයක ඔබම නිවාගත යුතුය. එය වෙන අයකුට කළ නොහැක්කකි. මන්ද ගිණි අවුලුවන්නේ ඔබම නිසාය. ඔබම අවුලුවාගන්නා ගින්නකින් ඔබම දැවෙන අංක එකේ මෝහබරිත සත්වයා පෘතග්ජන සත්වයාය.

ඔබට ඉහත කථාව කියවන විට හිතෙන්නට ඇති අනේ මටත් මේ අත්දැකීම ලබන්නට ඇත්නම් කියලා. ඔබ එහෙම සිතුවොත් ඔබට මෙම අත්දැකීම කවදාවත් ලබන්න බැහැ. ඔබට එම අත්දැකීම ලබන්න නම් ඇතිවූ එම කෙලෙස් සිත අනිතා වශයෙන් දැකලා අතහරින්නට ඕනේ. එවිට ඔබට දිවාාංගනාවක් නොව දිවාලෝකයම දැකිය හැකිය. එහෙත් ඔබ ජයගාහකයෙක් වන්නේ දිවාාංගනාවක්, දිවා ලෝකය දැකීමෙන් නොව දිවා ලෝකයම අතහැරීමෙන්ය. දිවා සැප දකින, පතන සිත තිබෙනතාක් ඔබට දිවා ලෝකය අත්හල නොහැක. ඔබ එහි පදිංචිකරුවෙකි, සාමාජිකයෙකි. කුළිය, සාමාජිකත්වය ඉවරවුනු තැන, වෙන තැනක් සොයා යා යුතුය. අලුත් තැන සොයාගන්නේද ඔබ විසින්මය. මේ මොහොතේ ඔබ ඉන්නා තැන තෝරාගන්නේද ඔබමය. ඔබම තෝරාගන්නා ජිවිතයට මොනතරම් පුශ්ත තිබුණද ඔබ නොගැටෙන්න. ඔබ ගැටුණොත් ඔබේම තෝරාගැනීමට ඔබ කරන දෝහිකමකි.

මිනිසුන්ගෙන් සියයට සියයක්ම රෝගී වන්නේ ඉන්දියන් හය පිනවීමට යැම නිසාය. දිවට, කයට රස පහස සොයන්නට යැම නිසාය. දියවැඩියාව, අංශභාගය, කොලෙස්ටරෝල්, ලිංගික රෝග, සමේ රෝග...... රිය අනතුරකින් අංගවිකල වන රෝගියාට එසේ වූයේ රියදුරා මත්වතුර බීම නිසාය, නැතිනම් අධික වේගය නිසාය. එසේත් නැතිනම් පදිකයාගේ නොසැලකිල්ල නිසාය. මේ සියල්ල තුළ තිබෙන්නේ තන්හාවය. අපි වේගයෙන් යන්නේ යමක් ඉක්මනින් ස්පර්ශ කිරීමටය. වැඩිපුර අයිතිකර ගැනීමටය. පළවෙනියා වීමටය. සියල්ල තුළ තන්හාවයි තිබෙන්නේ. සැප සෙවීමේ මෙහෙයුම නිසා මිනිසා දුකට පත්වී රෝගීහාවයට පත්වී අසරණවනවා සේම, දිවා ලෝකයේ දෙවියන්ද දිවාාංගනාවන්ද සැප පසුපස හඹා යැම නිසා මනුෂායන් සේම පිරිහීමට පත්වී දුකට ඇද වැටේ. ඔබ පතන ආශ්චර්යමත් දිවා සැප ගැන ඔබ විවේකීව නැවත සිතාබලන්න. දිවා ලෝක යනු ගොම පිඩකි. දෙවියන් යනු එය අනුභව කරමින් පෘෂ්ටිමත් වන පණු කැළයි. ගොම කමින් සතුටුවෙමින් පනුවා හොඳින් වැඩුනු පසු ගොම තලිය ඉවරවේ. පනුවන්ට සිදුවන්නේ තවත් සතෙකුගේ ගොදුරක් වීමට පමණි. දිවා සැපත ඉහත ස්වභාවයමය. එහෙත් දිවා ලෝකයේද ශීලයෙන් පරිපූර්ණ, මතු පාරමී ධර්මයන් වඩන මහේශාඛා දෙවිවරු සිටිති. ඒ අය තමන් පුහුණු කරන ලද ශීලයේ ආනුභාවයෙන් සිත, කය, වචනය හික්මවාගෙන සුදුසු කාලය පැමිණෙන තුරු හික්මීමෙන් යුතුව දිවා ලෝකයේ දිවා සැප අනුභව කරති. මෙම දෙවිවරු තුළ තිබෙන හික්මීමද තන්භාවකි. එම තන්භාව නම් මතු සසර බලාපොරොත්තු වන පාර්ථනාවයි. කැමැත්තයි. පාරමී අරමුණයි.

25.සැපයෙන් එහා ගිය නිදහස්වීමක හිමිකරුවෙකි ඔබ

විඤ්ඤාණධාතුවේ ආධිපතායට නතුවී ජීවත්වන ලෝකයේ බහුතරයක් ජනතාව අදහන ආගම්වල දෙවියන් බුහ්මයන් තමන්ගේ ගැලවුම්කරුවන් ලෙස දකිනවා. එම පිංවතුන් එහෙම කියන එක සාධාරණයි. මොකද එම ආගම්වල ශාස්තෘවරුන් ආගම් නායක උතුමන් පුජක උතුමන් බුහ්ම දිවා සංඥාවලින් ඔබ්බට ගිය පිංවත් පිරිසක් නොවේ. ඒ නිසා ඒ අය දිවා සැප රූපී අරූපී බුහ්ම සැප උපාදානය කොටගත්තා. ඉන් ඔබ්බට යන්න ඒවායේ අනිතා දකින්න එම පිංවතුන්ට හේතු සකස් උනේ නැහැ. ඉහත සැප කෙරෙහි ඇති කරගත් ඡන්දරාගය නිසා එම පිංවතුන් දිවානල බුහ්මතලවල කොටුවුණා හිරවුණා. එහි පුතිඵලය නැවත භවයක් සකස්වීමයි. ඒ කියන්නේ ජාති, ජරා, වාහාධි, මරණ වල හිමිකරුවන් වීම. ලෝකයේ යම් පුරුෂයෙක්, ස්තුියක් දෙවියෙක් ළහට බුහ්මයෙක් ළහට යන්න පුාර්ථනා කරනවා නම් ඔහු පුාර්ථනා කරන්නේ ජාති, ජරා, ව්යාධි, මරණවලින් යුත් භවයක්. මෙහි භයානක කම වන්නේ මොවුනට ලැබෙන්නේ මීථායුෂ්ටික භවයක් වීමයි. අප බෝධිසත්වයන් වහන්සේද සංසාරයේ අනන්තවත් මීථා දෘෂ්ටිකව ඉපදිලා තිබෙනවා. මේ යථාර්ථය ලොව්තුරා බුදුරජාණන්වහන්සේ සම්මා සම්බුද්ධ ඥානයෙන් දැක්ක නිසයි දෘෂ්ටින් හැටගණනාවක් තිබුණ ඉන්දියාවේ මේ සෑම දෘෂ්ටියකටම එහි නිර්මාතෘවරුන්ට කරුණාව, මෛතීය දැක්වුවේ. අපටත් කරුණාව, මෛතීය දක්වන්න උගැන්නුවේ. මේවා ලෝකයේ ස්වභාවය. ලෝකයේ බහුතරයක් පිංවතුන් දිවාෘතල, බුහ්මතල උපාදානය කරගැනීම සාධාරණයි. මන්ද දිවා, බුහ්ම සංඥාවලින් ඔබ්බට ගිය ලෝකය එම පිංවතුන් නොදැක්ක නිසා. ඒක එම පිංවතුන්ගේ වරදක් නොවේ. එයත් ජයගුහණයක්. නමුත් මේ ජයගුහණයේ ආශ්වාදය කෙලවර වන්නේ දුකෙන්. ඒ ඔවුන් සතර අපායෙන් නොමිදී ඇති නිසා.

මනුෂායා ආශිතව ජීවත්වන සතරඅපායෙන් නොමිදුනු දෙවිවරු හිිිිි සුත්ට අරමුණුවී ඇත. මේ දිවාතල බුහ්මතලවලින් නවතින කථාවක්. ඉන් ඔබ්බට ගිය දර්ශනයක් මේවායේ නැහැ. ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ මේ දිවාතල බුහ්මතල ඉක්මවා ගොස් ලෝකයෙන් එතෙරවන මාර්ගය දේශනා කළ ශාස්තෘන්වහන්සේ නමක්. ගෞතම බෝධීසත්වයන් වහන්සේ ජයශීමා බෝධීමූලයේදී ඔය දිවාතල බුහ්මතල සැපයන්ට මුලාවුණේ නැහැ. වසවර්ති මාරයාගේ මාර දුවරුන් නොඑක් කාමාහිනන්දන රැහුම් දර්ශන ඉදිරිපත් කරමින් මෙම දිවාතල බුහ්මතල සශික බව සැපය ගැන විසිතුරු පෙන්නුවද උන්වහන්සේ ඒවාට මුලාවුණේ නැහැ. උන්වහන්සේ සෑම දිවා, බුහ්ම තලයක්ම පුඥාවෙන් පීර පීරා බැලුවා. යම්තැනක හෝ ඉදිකටු තුඩක් ගැසීමට තරම්වත් පුමාණයේ නිතා සැපයක් තිබෙනවාද කියලා. උන්වහන්සේ පුඥාවේ ඥානදර්ශනයන් ලබමින් අවබෝධ කළා මේ සියල්ල අනිතා බව. ජාති, ජරා, වාාධී, මරණවල තෝතැන්නක් බව. සියලු ලෝකයන්ගේ අනිතාභාවය පුඥාවෙන් අවබෝධ කර මේවාට ඇති කැමැත්තෙන් මිදෙන විට සිත පිහිටන්න උන්වහන්සේට වෙන තැනක් තිබුණේ නැහැ. ඒ සිත නැවතුනේ ලෝකයෙන් එරෙහි වුණ නිවන අවබෝධය තුළමය.

ඉහත සටහනට උපකාර වශයෙන් භිිඤුවක් සමාධියෙන් පසුවෙන විට දුටු දර්ශනයක් මෙහි සටහන් තබනවා. භිඤුවක් සිංහරාජයට යාබද ආරණායකට පැමිණි දෙවැනි දින රාතුියේ සමාධියෙන් පසුවෙද්දී භිඤුව ඉදිරියේ හැඩිදැඩි අඩි හයාමාරක් පමණ උසැති හොඳින් මස්පිඩු තදින් පිහිටි තේජස් සහිත වාාායාම කළ ශරීරයක් සේ ශක්තිමත් ශරීරයක් සහිත දිවාරුපයක් දර්ශනය වුණා. සුදු අත්කොට කමිසයක් සහ සුදු සරමක් ඇදගෙන සිටියා. පුභාෂ්වර, දිලිසෙන සුදු පැහැයක් ඇඳුමේ තිබුණා. ලා කහ පැහැති පුසන්න මනබදනා රූපයක්. ඔහු භිඤුව දෙස නොසෙල්වී සෘජුව විනාඩි තුනක් පමණ නිහඩව බලාසිට නොපෙනී ගියා. මේ දිවාාරුපය කාගේද කියන්න භිඤුව දන්නේ නැහැ. නමුත් එකක් විශ්වාසයි. මේ කන්දට ආරණායට අධිපති අල්පේශාඛා දෙවියෙක් බව. භිඤුව මේ ආරණායට ආගන්තුක නිසාත් මෙවැනි දිවා ස්වභාවයන් මීට පෙර ආරණායේ කිසිවෙක් දැක නොතිබු නිසාත් මෙම දිවාබලය කවරෙක්ද යන්න භිඤුව දන්නේ නැහැ.

සතියක් පමණ ගත වෙද්දී උදෑසන 4.30 ට පමණ භිඤුව පිටුපස විශාල ආලෝකයක් හැටියට ද දිවා ආලෝකයක් පැමිණියා. මෙම ආලෝකය බස් රථය ඉදිරි පුධාන විදුලි ලාම්පුව තරම් විශාල ආලෝකයක්. එහෙත් මොහොතකින් මෙම ආලෝකය අතුරුදන්වීම නිසා මෙම ආලෝක වශයෙන්ද පැමිණියේ ඉහත දිවාස්වභාවයම බව භිඤුව අනුමාන කරයි. අවශා විටක මනුෂා ස්වරූපයේ සියුම් ස්වභාවයනුත් අවශා විටක ආලෝකයක ස්වභාවයනුත් පෙනී සිටීමට මෙම දෙවිවරුන්ට හැකියාව ඇතැයි ඉහත සිද්ධියෙන් භිඤුව අනුමාන කරයි.

ඉහත ආරණාගේ සති දෙකක් පමණ වැඩසිටියදී දිනක් දහවල් දානය පූජා කළ පිරිස පිංඅනුමෝදන් කිරීමට අවශා අයගේ නම් කොළ කැබැල්ලක සටහන් කළ නායක ස්වාමීන් වහන්සේ අතට දුන්නා. මෙහි සඳහන් වෙනවා මියගිය අම්මා, තාත්තාගේ නම් සහ වීදියඛණ්ඩාර සෙනවිතුමාට පිං පිණිසයි කියලා. අන්න ඒ අවස්ථාවේ හිඤුව සොයල බැලුවා කවුද මේ වීදියඛණ්ඩාර සෙනවිතුමා කියලා. මේ ආරණාගේ පිහිටි ගල්පර්වතයේ තමයි අතීතයේ වීදියඛණ්ඩාර සෙනවිතුමා තම හේවාබලඇණි සමග පලා ඇවිත් කඳවුරු බැඳගෙන තිබෙන්නේ. මේ ගමේ සමහරු එම හේවා හටයින්ගෙන් පැවතෙන අය. ඒ නිසා මොවුන් වර්තමානයේදීත් සෙනවිතුමා සිහි කරලා පිං දෙනවා. මේ කරුණු ටික ඇසෙනවිට හිඤුව අනුමාන කළා ඉහත පුතාපවත් දිවා ස්වභාවය සහ දිවා ආලෝකය වීදියඛණ්ඩාර සෙනවිතුමාගේ පරලොව දිවා ජීවිතය බව. එම සෙනවිතුමා ජීවත්ව සිටි ස්වරූපයේ රූපයට සමාන පුතාපවත් රූපයක් සහිත සමාදෘෂ්ටික අල්පේශාඛා දෙවියෙක් ලෙස ආරණාය පිහිටි කළුපංතිය උපාදානය කරගෙන ජීවත්වෙනවා විය හැකියි.

දැන් අපි බලමු මේ දිවා ස්වභාවය ඇයි මේ කඳුගැටය උපාදානය කරගෙන මෙහි ආරුෂක දෙවියෙක් වශයෙන් ජීවත්වෙන්නේ කියලා. එයටත් අනුමාන වශයෙන් හේතුවක් හිිිිි සුවට දැනගන්නට ලැබුණා. ඒ තමයි මේ කඳුපංතියේ යම් ආරුෂිත ස්ථානයක ආහරණ සහිත නිධානයක් ඇතැයි කියන විශ්වාසය. මෙය ඇත්තක් නම් මෙම ආහරණ නිදන් කරන්නට ඇත්තේ පරාජයවීමකදී හෝ පලායාමකදී ඒවයේ ආරුෂාවට වීමට පුළුවන. මැරෙන මොහොතේදී ඒවා කෙරෙහි ඇතිවූ ජන්දරාගයන් නිසා සෙනවිතුමා මරණින් මතු ආරුෂක දෙවියෙක් ලෙස මෙම කළුපංතිය උපාදානය කර උපත ලැබුවාද විය හැකියි.

දිවා ජීවිත ගත කළද මේ සියල්ලෝම ජාති, ජරා, වාාාධි, මරණ සමග ලෝකය තුළම ජීවත්වත්තේය. සමහරවිටක මේ අය ඔබට ලෞකික වශයෙන් උපකාරයන් කළ හැකිය. නමුත් මේ කිසිවෙකුට අන් අයෙකුට සසරදුකින් මිදීම සදහා පිහිට විය නොහැක. මන්ද තමාද හවය උපාදානය කරගෙන ජීවත් වන නිසාය.

ඉහත දිවා ස්වභාවයන් සශික දිවාලෝකවල ජීවත්වන දිවා ස්වභාවයන් නොවේ. යම් යම් කැමැත්තන් කෙරෙහි චන්දරාගය ඇතිකරගෙන ඒවා නිතාභාවයෙන් ගැනීම නිසා මනුෂා ලෝකයේම මනුෂායන් ඇසුරේ පිරිසිදුභාවයෙන් ජීවත්වන දෙවිවරුන්ය. ලොවතුරු බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ධර්මය ලෝකයාට ස්ථීර සැප ඇති තැනක් මේ ලෝකධාතුව තුළ නැතැයි පැහැදිලිව දේශනා කර ඇත. හේතුඵල ධර්මයන් නිසා සකස් වුණ නිරතුරුවම අනිතාභාවයට පත්වෙන ලෝකය උන්වහන්සේ පුඥාවේ අවබෝධයෙන් අභිබවා ගියහ. කවදාහරි දිනයක ඔබත් මමත් අපේඎ කරන නිවීම තුළද ඇත්තේ සැපයක් නොව නිදහස්වීමක්මය. නිදහස ලබන්නේ දුක සහ සැපය යන දෙකින්මය. ලොවතුරා සම්මාසම්බුද්ධ ඥානයෙන් අවබෝධ කර වදාළ මේ යථාර්ථය අන් දෘෂ්ටින් සමග කෙසේනම් සසඳන්නද? ගලපන්නද? ඉහත දෘෂ්ටින් සතර අපායවල් ඉක්මවා නොගිය ස්වභාවයක්ය. එහෙත් මේ සටහන කියවන ඔබ සැබෑම වාසනාවන්තයෙකි, දඎයෙකි. සතර අපායෙන් මිදීමේ මාවත පිංවත් ඔබලාට තවම විවෘතය. සමහරවිට පිංවත් ඔබ දැනටමත් අවබෝධාත්මක සතර අපායෙන් එතෙරවූ දෲයෙක් වීමටද එම මාර්ගයේ ගමන් කරන අයෙක් වීමටද පුළුවන. සැබවින්ම ඔබ එසේනම් කෝටි පුකෝටි ගණන් මිනිසුන් අදහන දෙවියන් බුහ්මයන්ට වඩා ඔබ වැළුම් පිදුම් ලැබීමට සුදුස්සෙකි. අනායයන්ට මාර්ගය කියාදීමට සැබෑම ලොවතුරු බුද්ධ වචනයම, අර්ථයම කියාදෙන කළානණ මිනුයෙක් වීමට සුදුස්සෙකි.

26.එලය ගැන දුක්වීම පසෙක තබා හේතුව ගැන සොයන්න

බෞද්ධයෙක් වේවා අබෞද්ධයෙක් වේවා කෙනෙක් මියයැමෙන් අනතුරුව දෙවියෙක් බුහ්මයෙක් ලෙස ලබන උපත භව නිරෝධයට ඇති මාර්ගය ලෙස පිළිගන්නවා නම් ඔවුනට සසරින් ගැලවීමට ඇති දුර ද අසීමාන්තිකය. මන්ද ඔවුන් මනුෂාා ලෝකයේ මනුෂාායන් වශයෙන් ජීවත් වුවද සතර අපායෙන් ඔබ්බට සිත පිහිටුවීමට අපොහොසත් නිසාය. ඒත් මේ සෑම පිංවතෙක්ම ජීවත්වන ලෝකය තුළ ධර්මය සන්දිෂ්ඨිකව ඇත. මාර්ගඵල ලාභී දෙවියන් මාර්ගඵලලාභීන් බුහ්මයන් වීමට මාර්ගය විවෘතව ඇත. නමුත් බහුතරයක් අතරමග නවාතැන්පොළවල තාවකාලික සැපයන්ට මූලාවී නවාතැන්ගෙන ඇත. පිංවත් ඔබ කුමන ජාතියක ආගමක වුවද ධර්ම මාර්ගයේ නවාතැන් ගෙන නොගෙන අවංකවම වීර්යයෙන්, සතියෙන්, සිහියෙන් හිරිඔතප් දෙක සහිතව පෙරට යන්න, ඔබට බොහෝ දේ හමුවනු ඇත. බොහෝ දේවල් යෑයි සදහන් කළේ රූප, චේදනා, සංඥා, සංඛාර, විඤ්ඤාණ යන සියල්ලන්මය. සිත ක්ෂණයෙන් අනිතාවී ගියද අනිතාවූ සිත තුළ මේ "ලොකු ගොඩ" කියාත්මකව තිබිණි. භවය සඳහා මග වියදම් ඉතිරි කර දෙන්නේ මේ කිුියාත්මක භාවයයි. ඇති වෙමින් නැති වෙන එක සිතකට ඔබට මහාදුකක් හෝ මහාසැපක් උරුමකර දීමේ හැකියාව ඇත. ඔබ කැමැති දෙය ඔබේ කැමැති පරිදි තෝරාගැනීමට ඔබට හැකිය. මේ කැමැත්ත අකැමැත්ත දෙක වගේම ඒ දෙක අඩු තැන ඇති උපේඤාව තුළ ද ඇත්තේ අනිතාහාවයට පත්වෙන දුකක් හෝ සැපයක් බව අවබෝධකර ගතහොත් ඔබට ඉහත සියල්ල අවබෝධයෙන් අතහැරෙනු ඇත. මන්ද ඔබ ගොඩම, දුකේ නිර්මාණකරුවන් ලෙස අවබෝධයෙන් හඳුනාගත් නිසාය.

මේ සසරෙහි ඔබන් මමන් පැමිණි දුර ඉලක්කම්වලින් සටහන් කළ නොහැක්කකි. එහෙන් ඔබන් මටන් දැනෙන්නේ අපි මේ ජීවිතයේදීත් පෙර ජීවිතයේදීත් පමණක් පැමිණි ගමනය. හවයේ දුර ගැඹුර වසාදමන මාර අස්බැන්දුමෙන් අප මිදිය යුතුය. නිවීම ගැන සතර අපායෙන් මිදීම ගැන ධර්මය ඇසෙන, සැබෑම සද්ධර්මය සම්බුද්ධ වචනයම ඇසෙන මේ තීරණාත්මක අවස්ථාවේ පිංචත් ඔබ වීර්යය කළ යුත්තේ ලොව්තුරා බුදුසම්`දුන් දැක නිවන් දැකීමට නොවේ. නිවන් අවබෝධකර අවම වශයෙන් සතර අපායෙන් මිදී ලොව්තුරා බුදුසම්`දුන්ව දැකීමටය. මෙවැනි ශාසන පරිහානියක් කරායන යුගයක බුදුන් දැක නිවන් දැකීම යනු මාර ධර්මයකි. පිංචත් ඔබ දුකෙන් දුකට යැමකි. මේ ලැබු ජීවිතයේදී එහි දුක සැප ඔබ විසින්ම නිර්මාණය කරගත් එකකි. නිර්මාණය දුකනම් නිර්මාණය කළු නම් එහි සැබෑ නිර්මාපකයා සොයා පිළියම් කරනවා මිස තවත් පිටස්තරයකුට නිරපරාදේ චෝදනා නොකරන්න. එලය ගැන දුක්වීම පසෙක තබා හේතුව ගැන සොයා බැලීමෙන් ඔබට මේ තත්ත්වයෙන් මිදිය හැකිය. මේ මොහොතේ ඔබ ජීවිතය තුළින් අත්විදින රූපයේ අවපැහැය, අල්පේශාඛාභාවය, වත්පොහොසත්කමේ අඩුව මේවා ගැන දුක්වීම පසෙක තබා මේවා මේ ජීවිතයේ නොලැබීමට හේතුවත් ඒවා ලැබීමට මාර්ගයත් සොයා බලන්න. ඔබ කැමති සැප ලැබීමේ මාර්ගය ලබන්න නම් නොලැබීමට හේතුවත්නාවූ අකුසලයන් ජීවිතයෙන් අතහරින්න. බොහෝම නිරවුල්ව ඔබට මෙය තෝරාගන්න පුළුවන්.

බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනාකර වදාළ ධර්මය තුළ ඔබ ජීවිතයේ වැඩිම වුවහොත් අවුරුදු 100ක් ජීවත්වෙයි. එය තමයි උපරිමය. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා මේ ගන්නාවු හුස්ම පොද ඉහළට අරගෙන පිටකරන මොහොතේ මරණය සිදුවිය හැකි බව. එය තමයි අවමය. ඒ නිසා ඔබට ජීවත්වීමට ඇති කෙටි කාලයේදී බොහෝම ඉවසීමෙන් ජීවිතය නිවැරදි මගට ගන්න. ඊළහ සුගතිගාමී ජීවිතය සදහා මේ කෙටි කාලය කළමනාකරණය කරගන්න. තමා පෙර ජීවිතයේ කරගත් දෙයට තමා වර්තමානයේ වෛර කරන්න එපා. මේ ජීවිතයේ ඔබට ලැබුණු දුර්වල රූපය, අධාාපනය, රැකියාව, විවාහය, සමාජ තත්ත්වය ගැන නැවත නැවත දුක්වීම පසෙක තබා දානය, ශීලය, මෛතීය තෙරුවන්ල ගුණ ගැනම සිතන්න. නොලැබූ දෙය ලබාගැනීමේ මාර්ගයට අවතීර්ණවන්න. ඉවත් වීමට ඉතිරිව ඇති ඉතිරි කෙටිකාලය අවුරුදු ලඤ ගණනින් ආයුෂ විදින සශික පුහාෂ්වර ආයුෂ, සැප, වර්ණ, බලයෙන් අනූන දෙවියෙක් දිවාගනාවක් වීම උදෙසා කැපකරන්න. මේ ජීවිතයේදී ඔබට අර්ථාන්විත ලෙස යෙදිය හැකි සැබෑම ලාභදායි වාහපාරය එය බව හඳුනාගන්න. පිංකම් සිදුකරමින් දේවානුස්සතිය වඩන්න. ඔබම වැටුණු වළෙන් ඔබම ගොඩඑන්න. ද්වේශයේ, මෝහයේ උදැල්ලෙන් එම වළ තව තව ගැඹුරු නොකරගන්න.

දානය, ශීලය, මෛතීයෙන් එම වළ පුරවා ස්වඋත්සහයෙන් ඔබම වළෙන් ගොඩවී සුගතියේ සුරපුරයට ගොඩවදින්න. හැබැයි ඔබ සියලු යසඉසුරින් සපිරි දෙවියෙක් දිවාාංගනාවක් ලෙස සශුි දිවාාතලය උපත ලැබුවද එම දිවාාතලයේම ජීවත්වෙන මහේශාඛා දෙවිවරුන් දිවාාංගනාවන්ගේ රූපශුිය අසිරිය පුහාෂ්වර භාවය දැක එතැනදී ද ඔබට හීනමානය, ද්වේශය ඇතිවීම ස්වභාවයක්මය.

අතීතයේ මනුෂායන් ලෙස බුදුරජාණන් වහන්සේලාට මහරහතුන් වහන්සේලාට සියතින් සිව්පසය පුජාකර සිල් ආරකෘා කරලා මෛතීය වඩල එම පිනෙන් දෙවියෙක් වු අපුමාණ පිනෙන් පිරි දෙවියෙක් දිවානල වෙසෙයි. ඔවුනගේ සශිකභාවයට ළංවීමට වර්තමානයේ හෝ අනාගතයේදී එම දිවානල උපත ලබන කිසිවකුට නොහැකිය. මන්ද අතීතයේ කළ අතිදුර්ලභ පිංකම් සිදුකරගැනීමට බුදුරජාණන් වහන්සේ ද, මහරහතන්වහන්සේලාද අපිට හමුනොවන නිසාය. එහෙත් ඔබ දුඤු නම් සතිය සිහිය තියුණුනම් ඔබට පුතිහාර්යයන් සිදුකරගත හැකිය. මේ යථාර්ථයන් ඔබ අවබෝධකර නොගතහොත් සුගතියද ඔබට දුක්විය හැකිය. මොකද ඔබ මනුෂාගයක් ලෙස උපත ලබා තිබෙන්නේ සුගතියට අයත් වාසස්ථානයකය. එහෙයින් මෙතැන ඇත්තේ සුගතියේ ඔබ ඉපදෙන තැන පුශ්නයක් නොවේ. කොතනක ඉපදුනද එතැන දුකය කියන පුශ්නයය. කුමන අඩුපාඩු ජීවිතය තුළ තිබුණද ඔබ දුකට හඩන්න එපා. හඩන්න හඩන්න දුකමයි තවත් වැඩිවන්නේ දුකේ හිතවතා තමයි කඳුළ. කඳුළ තමයි දුකේ වටිනාකම වැඩි කර දෙන්නේ. ඔබ හඩනවා පසුතැවෙනවා කියන්නේ දුක පිළිගන්නවා කියන එකයි. දුකට වටිනාකමක් දෙනවා කියන එකයි. සතුටත් මේ වගේම තමයි. සතුටේදීත් සැපයේදීත් ඔබ හෙළන්නේ සතුටු කඳුළු ඇලීමත් ගැටීමත් දෙකටම හේතුව තෘෂ්ණාව නිසාම එකම ස්වභාවයේ කඳුළු ඔබ දුකටත් සැපටත් දෙකටම හෙළනවා. මෙයින් ඔබ තේරුම් ගන්න දුකත් සැපත් අතර තිබෙන පරතරය සමීප බව කොතරම් කෙටිද කියලා. සිතක් අනිතාහාවයට පත්වෙන වේගය යම්සේ පුවේගකාරීද දුක සහ සැපය අතර පරතරය එතරම්ම කෙටිය.

මේ නිසාමයි පිංචත් ඔබ නිතරම දුක් සහ සැපචේදනාවන් අතර දෝලනය වන්නේ. මේ කෙටි බව ඔබට තාවකාලිකව ඇතිකරගන්න පුළුවන් මාර්ගය ධර්මය තුළ තිබෙනවා. ඔබේ ජීවිතය තුළින් කුසල් දහම් සිදුකරගැනීමෙන් දාන, ශීල, භාවනා පිංකම් සිදුකර ගැනීමෙන් මේ ආකාරයෙන් දුකත් සැපත් අතර තිබෙන පරතරය වැඩිකරගෙන සැප වැඩියෙන් විදින පිරිසක් තමයි සශික දිවානලවල ජීවත්වන දෙවියන් දිවාංගනාවන්. ඒ අතීතයේ ධර්මානුකූල ජීවිත ගත කරලා එහි පුතිඵලය වශයෙන් දිවානලවල ඉපදිලා තාවකාලිකව දුක ඇතිකරගෙන ජීවත්වන පිරිසක්. දුකෙන් මිදිල නැහැ. දුක ජීවිතයෙන් ඈත්කරගෙන සැපමයි අත්විදින්නේ. මේ අවස්ථාව තාවකාලිකයි. පිංවත් මනුෂා ජීවිත ගතකරන ඔබ දඤනම් ඔබට පුළුවන් මේ තාවකාලික සැපය නිවත් අවබෝධ කරගන්නා තෙක් ස්ථීර සැපයක් බවට පත්කර ගන්න. ඒ ඔබ මාර්ගඵලලාහී දෙවියෙක් දිවාංගනාවක් බවට පත්වුවහොත්. ඊට අදාළ ධර්මයන් වැඩුවොත්.

එම නිසා දුකට පසුතැවෙන හඬන ලතවෙන ඔබ දුකට පඩුරු බඳින, කොඩි එල්ලන ඔබ ඔබේ ජීවිතයෙන් අර්ථවත් ලෙසට දුක දුරුකර ගැනීමට ඈත්කර ගැනීමට වෙහෙසවිය යුතුයි. සශුික දෙවියෙක් වීමට පෙර ඔවුන් මනුෂා ලෝකයේදී ජීවිතයෙන් වැඩූ සැබෑම ධර්ම පුතිපදාව නුවනින් හඳුනාගන්න. අතීතයේ කුසල් දහම් සිදුකරගෙන සශුික දිවා ජීවිත ගතකරන මහේශාඛා දෙව්වරුන් පිංවත් ඔබලා දුකෙන් සහනය ලැබීමට පූජා වට්ටි ඔසවාගෙන යනවිට පඩුරු බඳිනවිට සිනාසෙනවා මිස අන්කුමක් කරන්නද? පිනම තමයි සැපය. එය ජීවිතයේ කොටසක් කරගන්න. කර්මය, කර්මඵල විශ්වාසයෙන් තෙරුවන් කෙරෙහි ශුද්ධාවෙන් තෘෂ්ණාවෙන් තොරව ඔබ පූජා කරන දානවේලක ඔබට ආයුෂ, වර්ණය, සැපය, බලය මෙලොව පරලොව වශයෙන් ලැබෙන බව මෙනෙහි කරන්න. එහෙත් ඔබ කාමය උදෙසා තෘෂ්ණාවෙන් ගිල දමන ආහාරවේලක සැහවී ඇත්තේ ජේතයෙක්ම බව දකින්න. ඔබම කැමති දෙය තෝරාගත්න. හැබැයි ඔබ වැරැදි දෙය තෝරාගතහොත් මතු ජීවිතයේදී ඔබ ජේතයෙක් නොවේ. අහම්බෙන්වත් මනුෂායෙක්ව ඉපදුනහොත් දුකට හඬන්නෙක් වීමටද පඩුරු බඳින, කොඩි එල්ලන මනුෂායෙකුවීම අනිවාර්ය බව දකින්න. පඩුරුත් කොඩියත් කළුළත් තුළ සැහවුණ සංසාරික අකුසල් පිළිබඳ යථාර්ථය යම් මොහොතක ඔබ හෙළිකරගනීද ඒ හෙළිකරගන්නේ සැප ලැබීමේ සැබෑම මාර්ගයයි.

27.පඩුර බෙල්ලේ බැඳගන්න ශීලයේ කොඩිය අතට ගන්න

ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනාකර තිබෙන්නේ දුකට හේතුව වන කාමයන් කෙරෙහි ඇති තෘෂ්ණාව ලාමකයි, තුච්ඡයි කියළා. මේ කාමයන්ගෙන් ආශ්වාදයන්ගෙන් දුරස්වෙන්න කියලයි බුදුරජාණන් වහන්සේ ඔබලාට දේශනා කරන්නේ.

මේ ආශ්වාදයට ඇති ලොල් භාවය නිසාමයි සත්වයා අපුමාණ අකුසල් සිදුකරගන්නේ. ඒ අකුසල්වල පුතිඵලය තමයි කායිකව මානසිකව ඔබ අත්විඳින දුක පසුතැවීම. මෙය හඳුනාගතහොත් ඔබලාට දේවාල ගාණේ පඩුරු බඳින්න, භාරහාර වෙන්න යන්න අවශා නැහැ.

වර්තමානයේ සමහරක් පූජනීය බෝධීන් වහන්සේලාගේ බෝධී අතු භාරහාර සඳහා බැඳපු පඩුරුවලින් පිරිලා, එල්ලපු කොඩිවලින් පිරිලා, දේවාලවලත් එහෙමයි. ඔබේ ජීවිතයට බලපාන පුශ්න ඔබ හේතුඵලධර්මයන්ට අනුව ගලපාගතහොත් ඔබ නැවත පූජනීය බෝධීන්වහන්සේලාගේ බෝ අතුවල පඩුරු එල්ලන්නේ නැහැ. ඔබට පඩුරක් බඳින්න අවශානම් ඊට සුදුසුම තැන ඔබේම අත හෝ බෙල්ලයි. මොකද ඔබ එහෙම බැඳගතහොත් ඔබට නිරතුරුවම සිහිය පිහිටනවා. ඔබ එය දකින, දකින මොහොතක් පාසාම. ඔබ තුළින් අකුසලයන් සිද්ධවෙන්න යනවිට එය වළක්වා ගැනීමට, කළ අකුසල් නැවත නොකිරීමට, නොකළ කුසල් සිදුකරගැනීමට... මොකද ඔබ පඩුරු බඳින්නේ ඔබට තිබෙන පුශ්නයක් විසඳාගන්න භාරයක් ලෙසටයි. ඔය පුශ්න ඇති වුණේ අතීතයේ ඔබ අකුසල් නිසාමයි. ඒ නිසා අනුත්ට භාරවෙලා වැඩක් නැහැ. තමා තමාට භාරවෙන්න ඕනේ. සපථ වෙන්න ඕනේ. අකුසලයෙන් දුරුවෙලා කුසල් වඩනවාය කියලා. ඒ මාර්ගය තුළයි කියාත්මක වෙන්න ඕනේ. එවිටයි ඔබට අකුසල් යටපත් වෙලා කුසල් ඉස්මතු කරගන්න පුළුවන්කම ලැබෙන්නේ. පව යටපත් කරලා පින මතුකරගන්න පුළුවන්.

ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා පින කියලා කියන්නේ සැපයට කියන තව නමක්ය කියලා. සැපය හීනයි කියන්නේ පින හීනයි කියන එකයි. ඉවසීම තිබෙනවානම් තේරුම් ගැනීමට ඉතාමත් පහසු සමීකරණයක් මේක. ඉවසීම නැති තැනදී ඔබ ඔබගෙන්ම පළිගන්නවා. එයත් දිට්ඨදම්ම වේදනීය අකුසල විපාකයක්. ඔබ අතීතයේ කරන අකුසල්වලට ඔබ විසින්ම වැරදි දෘෂ්ටීන් ඇතිකරගෙන කායිකව මානසිකව දඬුවම් විඳිනවා. වෙනත් කෙනෙක් ඔබට දඬුවම් කරනවා නොවේ.

ඔබ ඔය දේවාල ගාණේ පිළිසරණ සොයා රස්තියාදුවන්නේ පෙර ජීවිතයේදී ඔබ අනුනගේ බලාපොරොත්තු කඩකරලා තිබෙන නිසා වෙන්න පුළුවන්. අනුනගේ බලාපොරොත්තු කඩකරලා අනුන්ව අතරමං කළ නිසා වෙන්න පුළුවන්. ඔබේ මහේශාඛාභාවයෙන් අනුනට පීඩාකිරීමේ අකුසලයේ පුතිබිම්බය තමයි ඔබ අත්විදින්නේ. පුතිබිම්බය කියන්නේ ඔබම හේතුවෙන් සැදුනක්. මේ සෑම දෙයක්ම ධර්මානුකූලව බැලුවහම, ඔබට සිතෙන්න ඕනේ, සැප හෝ දුක ගැන සිත සිතා සිටීම නොව, මේ දෙකෙන්ම මිදිය යුතුය කියලා. මිදීමේ මාර්ගයට අවතීර්ණ වීමය කියලා. දුක, සැප දකින, මනින, කිරන, ගණන් හදන මමත්වයේ දැඩිභාවයෙන් මිදීමය කියලා.

රෙදි කැබැල්ලක බැඳගත් රුපියල් දෙකේ කාසියකින්, පොප්ලින් යාරයකින් මසාගත් කොඩියකින්, දේවාලයේ තිුශුලය මත ගැටගසන පඩුරකින්, දුකින් මිදීමට හැකි බවට ඔබ තුළ ඇති දෘෂ්ටිය, විචිකිච්ජාව, තෙරුවන් කෙරෙහි ඇති ශුද්ධාව තුළින්ම ඔබ නැතිකරගත යුතුය. තෙරුවන් වෙත ජීවිතය පූජාකර, ශීලයේ කොඩිය ඔබේ අතට ගෙන, කර්මය කර්මඵල විශ්වාසයෙන් හැකිතාක් පඩුරු දන්දෙමින්, දුකට හඩනා කඳුළු මෛතියෙන් පිසදාගෙන, සැප ලබන සැබෑම මාර්ගයට අවතීර්ණ වෙන්න. මුලාවූ ලෝකයෙන් මිදී, සතර අපායෙන් නිදහස්වූ මනුෂායෙක්, දෙවියෙක් වන්න ඔබත් වීර්යය වඩන්න.

$oldsymbol{28}$.මස් මාළුවල නොවෙයි කෙළෙස්වල පිළි ගදෙන් මිදෙන්න

ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ ජීවමානව වැඩසිටි කාලවකවානුවේදී මෙන්, සම්බුදු බණ පදයක් අසා, ධර්මය දැකීමේ, අවබෝධකරගැනීමේ ස්වභාවයට පත්වීමට සමත්, පිනක් සහිත පිංවතුන් වර්තමානයේ වීරළය. එහෙයින් නිවීමේ මග පෙරට යා යුත්තේ මෛතිය, කරුණාව, ජීවිතය තුළ වඩවාගෙන, ඒ තුළින් තෙරුවන් කෙරෙහි ශුද්ධාව, දානය , ශීලය වඩමින් උත්සහයෙන්ම වීම ඒකාන්තය.

ඒ වීර්යයයෙන් යන ගමනේ ඔබට යම් සන්ධිස්ථානයකදී මස් මාංශද, නිර්මාංශද යන්න නොව ඉහත ස්වභාවයන් දෙකටම ඇලීමෙන්, ගැටීමෙන්, උපේඎවෙන් මිදී මස්මාංශ සහිත රූපයෙන් සදහටම මිදී, ඉපදීම නිරුද්ධ කරගැනීම එකම අරමුණ විය යුතු යෑයි ඔබ දකිනවා ඇත. එය කළ හැක්කේ ඉහත තුන් ආකාරයේ බැදීම, මස් මාළු කෙරෙහි නැතිකරගත්දාකමය. එතෙක් කුකුලෙක්, හරකෙක්, ඌරෙක්, එළුවෙක්, මාළුවෙක් වෙනුවෙන් සටන් කරන ඔබ, එම සතුන්ගේ නිදහස කැමති වුවද, ඔබ මරණින් පසු තිරිසන් යෝනියේ ඉපදීමේ ස්වභාවයෙන් තවම මිදී නොමැති බව මෙනෙහි කළ යුතුය.

තිරිසන් ලෝකයේ ඕනෑම සතෙකු එම ස්වභාවයේ උපතක් ලබන්නේ, එම සතුන් පෙර මනුෂා ආත්මභාවවල ඉපද කරගන්නා ලද අනන්ත අපුමාණ සත්ව සාතන නිසාමය. මසට මැරෙන තිරිසන් සතෙක් යනු පෙර භවයක පානාතිපාතා වේරමණී ශිඤාපදය දැඩි ලෙස කැඩූ මනුෂායින්මය. මස් මාංශයෙන් වැලකීම මගින් එවැනි කර්ම විපාකයනගෙන් එම සතුන්ව ගලවාගැනීමට ඔබට හැකියෑයි ඔබ සිතනවානම් එය මූලාවකි.

ගවයෙක්, එළදෙනක් උදාහරණයකට ගන්න. පිංවත් ඔබ බොහොම ශුද්ධාවෙන් කරුණාවෙන් මස් මඩුවට ගිහින්, එම සතා නිදහස් කරගෙන ඇවිත් වත්තකට නැත්නම් ගව රැලකට දානවා. ඒ මොහොතේ පටන් ඒ සතා මොකද කරන්නේ. තම වර්ගයා බෝකරනවා. ඒ කියන්නේ මුලාවූ ලෝකයට දුක පැටව් ගසනවා. පිංවත් ඔබ ඔය නිදහස් කළේ තව තව මරණයට පැටවූ නිපදවන්නෙක්. ඔවුන් නිපදවයි. ඔබට තිබෙන්නේ නිදහස් කිරීමය. මේ පරස්පරයට තමයි අපි මෝහය කියන්නේ. අපිම සංවර්ධනයට දායක වෙමින් අපම සීමාකරනවා. මෝහයෙන් මිදුනු දිනක තමයි ඔබට මේ ධර්මතාවය වැටහෙන්නේ.

පිංවත් ඔබට, සතා නිදහස් කළ පින ලැබෙනවා. ඔබ තුළ මෛතුිය කරුණාව වැඩෙනවා. එය නැතෙයි කියලා භිඤුව කියන්නේ නැහැ. සමහරවිට ඔබ ඔබේ අපලයකටය කියලා වෙන්න පුළුවන් සතුන් නිදහස් කරන්න ඇත්තේ. නමුත් තිරිසන් සතෙකුට, මනුෂායෙකුව අපලයෙන් මුදවා දීර්සායුෂ දෙන්න බැහැ. මෙතැනදී ඔබව අපලයෙන් මුදවන්නේ තිරිසන් සතා නෙවෙයි. එම කියාව නිසා ඔබ තුළ ඇතිකරගන්නා කුසල් සිතයි. එම ශක්තිමත් කුසල් සිත නිසා අකුසල් කර්මයන් යටපත් වෙනවා. බලන්න, පිංවත් ඔබ තුළින්ම එම කුසල් සිත මතුකර ගැනීමටත්, ඔබට තිරිසන් සත්ත්ව සංඥාවක් ඊට හවුල්කරගන්න අවශාව වුණා. භිඤුව මේ කරුණු ඔබට දක්වන්නේ, පිංවත් ඔබට මේ තිරිසන් සත්ත්ව සංඥාවලින් ඉවත් වෙන්න කියලයි. සැබැවින්ම ඔබ විසින් වැඩිය යුත්තේ දිවා බුන්ම සංඥායි.

පිංවත් ඔබ අහිංසක තිරිසන් සතුන් මරණින් මුදාගන්න. එවැනි පිංකම් වලින් වලකින්න කියා කියනවා නොවේ. නමුත් වඩා වැදගත් වෙන්නේ ලැබූ මේ බුද්ධෝත්පාද කාලයේ, තමා සිරගතව සිටියදී, අනුන්ව නිදහස් කිරීමට යැම නොවේ. තමා සතර අපායෙන් නිදහස් වීමට වෙරදැරීමයි. ඊට අවශා ශක්තිය සැහවී ඇත්තේ තිරිසන් සතා තුළ නොව, ඔබ තුළමය.

පුමාදීභාවයකට පත්වී අපි තිරිසත් යෝනියක, උපතකට වැටුනොත්, අපිව නිදහස් කරගැනීමට කිසිවෙක් නොමැත. ඒ දුක අපම විදිය යුතුය. ඉහතින් සඳහන් කළේ හරක් එළුවෝ ගැන. ඔබ මාළු ගැන සිතන්න. පිටකොටුව තොග මාළු වෙළඳපොලට යන්න. දස දහස් ගණනින්, ලඤ ගණනින් මියගිය මාළුවෝ ඔබට දකින්නට පුළුවන්. පොඩි මාළු අසුවෙන කාලවලදී, දැල් වලට දස දහස් ගණනිනුයි මාළු අහුවෙලා මියයන්නේ. මේ වගේ මාළු තොග පුමාණයෙන් දකිනකොට මිනිස්සුන්ට සිතෙනවද 'මේ මොන අපරාධයක්ද?' කියලා. එහෙම සිතෙන්නේ නැහැ. 'මේ මාළුවාත් පෙර ආත්මයක මනුෂාගයක්, දැන් මේ තිරිසන් යෝනියේ ඉපදිලා' කියලා හැඟීමක් ඇතිවෙන්නේ නැහැ. ඒ මාඑවන්ගේ කර්ම විපාකයයි. ඔවුන් දස දහස් ගණනින් මුහුද මතුපිටට මතුවී එන්නේ මැරෙන්නමය. ඔවුන්ගේ ආයුෂ එපමණය. මේ මාඑ යෝනියේ මසුන් පෙර ජීවිතවල කළ කර්ම විපාකයන්ය. හේතුඵල ධර්මයන්ය. හාල්මැස්සාගේ පටන් සෑම මාළුවෙක්ම කුස පුරවාගන්නේ තමන්ට වඩා කුඩා මාළු සිය දහස්ගණනින් ගිල දමාය. ඔබ ඔය මරණයෙන් මුදවන්නට හදන මාළුවාද මාංශ භඤකයෙකි. කිලෝ දහයක් බරැති කෙලවල්ලෙක් ඔය තැනට එන්න, කුඩා මාළු ලඤ ගණනක් ගිල දමන්න ඇත. ඒ කියන්නේ පුාණසාන අකුසල් ලඤ ගණනක් ඒ සතා අතින් සිද්ධ වෙලා. අපි හිතමු ඉහත කෙළවල්ලා මුහුදෙන් අල්ලාගෙන පැමිණෙනකොටම නිර්මාංශ ඔබ එය දැකලා එම කෙළවල්ලා නැවත මුහුදට නිදහස් කළා කියලා. ඒ නිදහස් කළ මොහොතේ පටන්ම ඒ සතා කරන්නෙත් පුාණසාතයමයි. කුඩා මාඑන් දහස් ගණනින් ගිළ දමනවා. කුඩා මාඑන් එම කෙළවල්ලාගේ කුස තුළ මැරෙන්නේ ඒ ඔවුන්ගේ කර්ම විපාකය නිසයි. විපාක දීමට ඇති ස්වභාවය නිසා. මේකට තමයි ලෝකය කියන්නේ. ඉපදෙන, කැඩෙන බිදෙන, විසිරෙන ස්වභාවය.

එක් කෙළවල්ලෙකුගේ කුස තුළ දිනකට තවත් කුඩා මාඑ ජීවිත දස දහස් ගණනක් කැඩිලා බිදිලා විසිරිලා යන පුමාණයට වඩා, සිය ගුණයකින් එම කෙළවල්ලා නැවත නැවත බිත්තර මගින් පැටවු, වර්ගයා බෝකරනවා. මේ සතුන් සැබැවින්ම අකුසල් නිධි. දිනපතා ලියලන, දඑලන අකුසල් නිධි. මේ මරණ දුකට හේතුව තමාමය. ඒ දුක වෙනස් කරන්න මනුෂා අපට බැහැ. ලියලන අකුසල් නිධි නැමැති හේතුව තිබෙන තාක්කල්, මරණ දුක නැමැති එලය නියතය. අවිදාහව විසින් අයෙක් මාඑ යෝනියට ඇද දමද්දී, අවිදාහව විසින්ම තව අයෙක් මාඑවා බේරාගැනීම උදෙසා මෙහෙයවයි. මේ දෙකටම හේතුව ඔබ අවිදාහවෙන් නිදහස් නොවීමයි. ඔබ කළ යුත්තේ සම්මා දිට්ටිය ඇතිකරගැනීම මිස, මාර ධර්මයන්ට රැවටී (සමාජයේ භාවිතා වන වචනයෙන්ම කියන්නේ නම්) මාරයාට 'කඩේ යැම' නොවේ. ඒ කියන්නේ ඔබට අයිති නොමැති සිතට රැවටී සතර අපායට නොයන්න කියලයි.

ඔබට ඔබේ ස්වභාවයෙන් සිටීමට නොහැත. ඔබ සිටින්නේ අවිදහාසහගත සිතේ ස්වභාවයටය. මන්ද සිත ඔබේ කි්යාකරුවාය. ඔබ ඔබේ ස්වභාවයට සිටිනවා යනු, ඔබ අවිදහාසහගත සිතේ ස්වභාවයේ සිටීමයි. ඔබ වීර්යය කළ යුත්තේ ධර්මයේ ස්වභාවයට පැමිණීමටය. එවිට සිතද ධර්මයේ ස්වභාවයට පැමිණෙනු ඇත. මේ තැනට පැමිණෙන තාක් ඔබව ඔය අවිදහාසහගත සිත නොයෙක් ජනපුිය දෘෂ්ඨීන් වල සිරකරුවෙක් කරනු ඇත. එහෙයින් මස්, මාඑ, බිත්තර, කරවල කැබැල්ලකට ඇලීමෙන්, ගැටීමෙන්, උපේඎවෙන් ඔබ රකින උතුම් ශීලය, සමාධිය, තන්භාවෙන් මාන්නයෙන් දිට්ටියෙන් කිළිටි කිරීමට මාරයාට ඉඩ නොදෙන්න.

භික්ෂුව ඉහත සටහන සවස්වරුවේ ලියන විට භික්ෂුවට පෙනෙනවා, කුටිය අසළින් රතු පැහැ එළදෙනක් කැලය තුළට යනවා. ඇය යන්නෙ බොහොම අමාරුවෙන්. කකුලක් කොරගසමින්. සමහරවිට වාහනයක ගැටිලා වෙන්න පුළුවන්. ඇය හොඳටම කෙට්ටු වෙලා. ආහාර නොලැබීමෙන් වෙන්න ඇති. ඇය පසුපසින් සති දෙකක් පමණ වයසැති සුරුබුහුටි වසු පැටවෙක් ගමන් කරනවා. ඒ ඇයගේ පැටවා. කොර ගසමින් යන මව වැස්සිය පසුපසින් පැටවාද සතුටින් යනවා. මවගේ චේදනාව එයාට දැනෙන්නේ නැහැ. මව වැස්සිය පැටවාත් අරගෙන මහා අවදානම් ගමනක් යන්නේ. ඇයට තේරුමක් නැහැ රාත් අළුර වැටෙනවිට පැටවාත් සමග කැලයට යැම නුසුදුසුයි කියලා. නපුරු සතෙකුට ගොදුරුවෙන්න පුළුවන් කියලා. මව වැස්සිය රෝගී තත්ත්වය වැඩිවී කැලයේ අතරමං වෙවිය කියලා. මේවා ගැන කිසිම හැඟීමක් මව වැස්සියට නැහැ. පැටවා සමග කැලය තුළට ගියා. මව වැස්සියගේ අනවබෝධය නිසා දෙදෙනාගේම විනාශය කැලය තුළදී සිද්ධවෙන්න පුළුවන්. පැටවාට කරන්න දෙයක් නැහැ. එයා මව උණුසුමට, මව කිරට ඇති ජන්දරාගය නිසා, අවදනම කරා කැමැත්තෙන් ගමන් කරනවා.

මේ සිද්ධිය අපටත් හොද පාඩමක්. අප හැම විටම අනුගමනය කළ යුත්තේ, ආදර්ශයට ගත යුත්තේ අපව සතර අපායේ අවදානම කරා රැගෙන යන පෙරගමන්කරුවෙක් නොවේ. නිවැරදි මාර්ගයට අපව මෙහෙයවන කළාහණ මිතුයෙක්මය. ඒ කළාහණ මිතුයා අන් කවරුවත් නොව ලොවතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේමය. උන්වහන්සේ අපට වදාළේ පිළී ගද ඇත්තේ මස් මාංශ වල නොව, ශීලයක් නොරකින, සමාධියක් නොවඩන මනුෂායා තුළ ඇති කෙළෙස්වල බවයි. ඔබ මස් මාංශ අනුභව නොකොට සිටියද, ඔබේ සිත කෙළෙස් වලින් බරිතනම්, සැබැවින්ම ඔබ තුළ පිළීගද ඇත. ඔබ මස් මාංශ අනුභව කළද සිත කෙළෙස් වලින් පිරිසිදු කිරීමට වෙහෙස වන්නේ නම් ඒ ඔබ වෙහෙසවන්නේ පිළී ගදට එරෙහිවය.

මාඑ යනු මාඑය. මස් යනු මස්ය. බිත්තර යනු බිත්තරය. මේවා රස අනුව, ගුණ අනුව, වර්ගය, හැඩරුව, පුමාණය, හිං පව අනුව වර්ග කරන්නේ ඔබේ සිතමය. මේ විෂයන් පිළිබඳව ඔබව සංකීර්ණභාවයට පත්කරන්නේ ඔබගේ සිතය. මේ සංකීර්ණභාවය නිසාම, නොයෙක් දෘෂ්ඨී මතවාදවල ඔබ සිරකරුවෙක් වෙයි. ඉහත සිරකාර බවින් ඔබ නිදහස්වීමට නම් අවිදාහසහගත සිත ඔබ අවබෝධ කරගත යුතුය.